

Årsredovisning 2022

Innehåll

4	Förord
5	Sammanfattning
10	Vision och värdegrund
12	Förvaltningsberättelse
14	Översikt över verksamhetens utveckling
15	Region Örebro läns koncern
19	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning
26	Händelser av väsentlig betydelse
38	Styrning och uppföljning av Region Örebro läns koncerns verksamhet
40	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning
49	Balanskravsutredning
50	Väsentliga personalförhållanden
58	Förväntad utveckling
60	Ekonomisk redovisning
82	Nämndernas verksamhetsberättelser
110	Redovisning av effektmål och strategier
134	Region Örebro läns majoritetsägda bolag
136	Godkännande av årsredovisningen
138	Revisionsberättelse
140	Ordlista

Förord

Under inledningen av år 2022 var det många länsbor som smittades av sjukdomen covid-19 till följd av den nya virusvarianten omikron som spred sig snabbt. Varefter tiden gick avtog smittspridningen och därmed minskade den belastning på vården som covid-19 för med sig. Sedan den 1 april år 2022 är covid-19 inte längre klassad som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom i Sverige men icke desto mindre fortgår pandemin. Det gör att åtgärder inom till exempel övervakning, vaccinationsinsatser och smittförebyggande även fortsättningsvis måste finnas på plats. Detsamma gäller för beredskapen att skala upp testning och smittspårning vid behov.

Utöver pandemin präglades år 2022 av Rysslands invasion av Ukraina. I samverkan med samhällets övriga aktörer har Region Örebro län arbetat för att erbjuda skydd och trygghet för de människor som flytt från kriget. Internt har mycket handlat om att analysera hur den pågående krisen påverkar Region Örebro län för att utifrån dessa kunskaper kunna genomföra nödvändiga åtgärder för att säkra den samhällsviktiga verksamheten. De genomförda analyserna har bland annat aktualiserat it- och informationssäkerhetsfrågor liksom beredskaps- och säkerhetsfrågor. Region Örebro läns verksamheter och system måste fungera även under prövande omständigheter vilket krävt en upptrappning av vårt skydds- och beredskapsarbete.

I ett övergripande perspektiv är måluppfyllelsen att betrakta som god då samtliga mål har en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Det är dock så att en del av Region Örebro läns utvecklingsarbete och vissa av de politiskt uppsatta uppdragen har fått stå tillbaka till förmån

för arbetet med att hantera pandemin. Region Örebro län har också en utmaning i att förbättra tillgängligheten till delar av hälso- och sjukvården.

Region Örebro län redovisar ett resultat på -245 miljoner kronor för 2022 vilket kan jämföras med 926 miljoner kronor vilket var resultatet för år 2021. Inkluderas orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar, det så kallade balanskravsresultatet, blir resultatet 300 miljoner kronor vilket är 397 miljoner kronor lägre än föregående år men 100 miljoner kronor högre än budgeterat. Tre nämnder visar ett större underskott vilket gör att arbetet med handlingsplaner för att nå en budget i balans kommer att fortsätta.

Som årsredovisningen visar var 2022 ett händelserikt och omtumlande år som prövade så väl samhället i stort som vår organisation. Trots dessa prövningar har Region Örebro län kunnat erbjuda länets invånare bra service och omhändertagande samtidigt som vi har kunnat fortsätta att driva och samordna arbetet för en hållbar tillväxt och den regionala utvecklingen. Som den samhällsviktiga aktör Region Örebro län är bidrar vi i stor utsträckning till en god livskvalitet i Örebro län i enlighet med visionen "Tillsammans skapar vi ett bättre liv".

Vår absoluta ambition är att fortsätta på den inslagna vägen och då krävs en stark ekonomi som kännetecknas av uthållighet och långsiktighet. Och även om vi nu ser att de kommande två åren blir ekonomiskt utmanande har vi under de tio senaste åren stärkt vår ekonomiska ställning.

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Sammanfattning

År 2022 startade med hög smittspridning av sjukdomen covid-19 till följd av den nya virusvarianten omikron. Värdbelastningen relaterat till covid-19 minskade sedan stadigt under våren. Verksamheterna inom Region Örebro läns koncern påverkades framför allt i början av pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 för att sedan successivt kunna återgå till ordinarie verksamhet. Region Örebro läns koncern har fortsatt att driva och samordna arbetet för hållbar tillväxt och god livskvalitet i Örebro län. Arbetet har utvecklats ytterligare för en hållbar regional utveckling inom hälso- och sjukvård, tandvård, klinisk forskning, utveckling och utbildning, regional tillväxt, kultur, kollektivtrafik, samhällsbyggnad och digitalisering. Inom vissa områden har dock utvecklingsarbeten periodvis under året fått stå tillbaka på grund av pandemin. Samverkan och intressebevakning har fortsatt på alla nivåer – lokalt, kommunalt, regionalt, nationellt och internationellt – och med många olika aktörer. Samverkan har i många fall förstärkts med anledning av pandemin. Region Örebro läns verksamheter har samtidigt fortsatt det dagliga arbetet för att uppfylla visionen ”Tillsammans skapar vi ett bättre liv” med stöd av värdegrunden med värdeorden ”samarbete, utveckling och professionalism”.

Pandemin med coronaviruset och covid-19

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har haft påverkan på så väl individer som verksamhet och ekonomi både i Region Örebro län och i samhället nationellt och globalt. Det var framför allt i början och i slutet av året som påverkan var som störst.

Från den 1 april 2022 är covid-19 inte längre klassad som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom i Sverige. Pandemin fortgår dock vilket gör att övervakning, vaccinationsinsatser, smittförebyggande åtgärder inom vård- och omsorgsmiljö, liksom beredskap att skala upp testning och smittspårning även fortsättningsvis behöver finnas på plats i Region Örebro län. Vaccinationen mot covid-19 har fortsatt och i slutet av året hade mer än två tredjedelar av länets befolkning tagit minst tre vaccindoser.

Pandemin har periodvis påverkat alla verksamheter inom Region Örebro län på olika sätt och i olika omfattning under året:

- Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har klarat av den akuta vården väl under pandemin. Det finns dock fortsatta utmaningar med tillgängligheten och arbete pågår med att ta igen den planerade specialistvården som inte kunde genomföras under år 2020 och 2021. Det gäller framför allt operationer.
- Forskning, utbildning och innovation har fungerat i det närmaste som innan pandemin. En effekt av pandemin är att ALF-medel fortsatt har flyttats med till 2022 från 2021. För att kompensera den lägre aktiviteten 2020 har ett större antal ansökningar om forskningstid för doktorander beviljats inför 2022.
- Folkvandvården kunde under slutet av 2021 och i början av 2022 återuppta verksamhet för de grupper av patienter som delvis pausades under delar av pandemin. Folkvandvårdens personal hade dock en hög sjukfrånvaro under januari och februari, i kombination med restriktioner för karantän även när familjemedlem var smittad. Det medförde lägre verksamhet än planerat.
- Regionkansliet ansvarade för den regionala ledningen av arbetet med pandemin till februari när de flesta restriktioner upphörde att gälla. Regionkansliets staber har gett stöd till Region Örebro läns verksamheter inom sina respektive ansvarsområden.
- Regionservice har vidtagit en mängd åtgärder för att ge stöd till Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och övriga förvaltningar. Det har varit snabba förändringar utifrån rådande situation och behov.
- Resandet inom den allmänna kollektivtrafiken påverkades tidigt i januari när samhällssmittan till följd av virusvarianten omikron ökade i omfattning. Det innebar en väsentlig minskning av antalet resenärer. När situationen därefter successivt återgick till det normala, från och med mars, skedde en snabb återhämtning av antalet resenärer. Även serviceresor påverkades i början av året. När smittspridningen sedan minskade och covid-19 inte längre klassades som en samhällsfarlig sjukdom togs samtliga restriktioner bort inom serviceresetrafiken från den 1 april. Serviceresor har också återgått till samplanering vilket gör att fler kan resa med serviceresetrafiken.

- Inom regional tillväxt har arbete fortsatt för att stödja länets näringsliv, utbildning och arbetsmarknad, inom energi och klimat samt samordning inom välfärd och folkhälsa. Pandemin har fortsatt påverka arbetsmarknaden och invånarnas förutsättningar till försörjning där särskilt utsatta är långtidsarbetslösa. Samtidigt finns det fortfarande stor efterfrågan på kompetens inom hälso- och sjukvård, it och teknikyrken. Det pågår kompetensutvecklingsinsatser av redan anställda och att få fler intresserade av att utbilda sig till yrken inom vård och omsorg. Både Fellingsbro och Kävesta folkhögskolor har haft undervisning på plats under året.
- Inom kulturen är situationen inte som den var före år 2020 även om restriktionerna av pandemin togs bort i början av året. Kulturverksamheterna har under åren med restriktioner haft stora inkomstbortfall och merkostnader. Även studieförbund och föreningsliv har påverkats av pandemins restriktioner med förlorade inkomster för arrangemang och svårighet att genomföra såväl interna som externa aktiviteter. Statliga pandemistöd inom kultursamverkansmodellen samt regionala stöd har delats ut till professionella kulturaktörer även 2022 genom Region Örebro län. För att ytterligare stötta aktörer inom kultur och civilsamhälle i Örebro län har medel som beslutats om i kulturnämnden 2020–2021 även kunnat användas 2022.
- Inom Företagshälsovård samt tolk- och översättarservice har kundernas behov förändrats i takt med att restriktionerna hävts. Fler uppdrag sker på plats istället för digitalt inom båda verksamheterna.
- En positiv effekt av pandemin är att inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har utvecklats och breddats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.
- En annan positiv effekt är hur snabbt och bra verksamheterna har ställt om beroende på hur situationen har sett ut med anledning av pandemin och att samverkan fungerat bra både inom Region Örebro län och med externa intressenter.

Påverkan av kriget i Ukraina

Regiondirektören beslutade den 24 februari att aktivera Regional ledning med anledning av kriget i Ukraina. Den avslutades sedan i maj. Uppdraget har varit att analysera hur den pågående krisen kan påverka Region Örebro län, och sedan biträda organisationen med samordning med mera i syfte att upprätthålla samhällsviktig verksamhet. Region Örebro läns verksamheter har genomfört aktiviteter utifrån sina respektive ansvarsområden.

Det har inte varit någon stor påverkan på länets sjukvård eller tandvård under året med det inflöde av flyktingar som har varit. Högre förekomst av vissa smittsamma sjukdomar i Ukraina jämfört med i Norden, och att Ukraina har stora problem med antibiotikaresistenta bakterier har lett till informationsinsatser om smittskydd och vårdhygien.

Förändrat säkerhetsläge och ökad beredskap

Kriget i Ukraina har aktualiserat bland annat it- och informationssäkerhetsfrågor samt beredskaps- och säkerhetsfrågor. Region Örebro län ansvarar för flera samhällsviktiga verksamheter som måste fungera även under prövande omständigheter. Arbetet med kontinuitetshantering och beredskap har trappats upp under året. Region Örebro län har också tagit fram skyddsåtgärder med anledning av att it-attacker mot svenska företag, kommuner och myndigheter har ökat kraftigt.

Händelser under året

Region Örebro läns verksamheter har periodvis under året, på ett eller annat sätt och i olika hög grad, varit påverkade av pandemin och i viss mån av kriget i Ukraina. Region Örebro läns verksamheter har successivt kunnat återgå till ordinarie verksamhet men i vissa fall har verksamheterna varit omprioriterade. Nedan redovisas ett antal händelser och aktiviteter som har pågått under året:

- Resultaten från den nationella befolkningsundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern visar att invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården har minskat något sedan föregående års mätningar såväl i riket som i Örebro län.
- Nationell patientenkät har genomförts avseende vuxen- psykiatriens öppenvård och slutenvård samt barn- och ungdomspsykiatriens öppenvård och slutenvård. Resultatet för Region Örebro län visar att de som besvarat enkäten över lag har ett bra helhetsintryck av sin vård.
- Ny politisk organisation inför nästa mandatperiod har beslutats i regionfullmäktige.
- Den regionala utvecklingsstrategin har reviderats och beslutats i regionfullmäktige.
- Den första hållbarhetsredovisningen av det reviderade programmet för hållbar utveckling visar bland annat en positiv utveckling inom det hälsofrämjande arbetet samt att koldioxidutsläppen från Region Örebro läns tjänsteresor har minskat.
- Strategisk kompetensförsörjningsplan 2023–2025 har tagits fram. Den tydliggör vilka insatser Region Örebro län behöver göra för att möta kompetensutmaningen.
- En länsgemensam målbild för omställningen till nära vård har antagits av Region Örebro län och länet samtliga kommuner.
- Ett nytt kontaktcenter, första kontakten psykisk ohälsa barn och unga, har öppnats.
- Region Örebro län har tilldelats tillstånd att bedriva högspecialiserad vård för behandling av peniscancer.
- Cyklotronen, som bidrar till att göra bättre bedömningar vid en rad cancersjukdomar, är på plats på Universitets-sjukhuset Örebro.
- Barn- och ungdomsmottagningen erbjuder föräldrar till barn i åldern 0 till 6 år videosamtal för en bedömning av sjuka småbarn.
- Akutmottagningen på Lindesbergs lasarett har förstärkts med läkarkompetens för akuta ortopediska och kirurgiska besvär även nattetid. Som tidigare finns även kompetens för akuta medicinska besvär dygnet runt.
- Trycket på hälso- och sjukvården har varit högt med hög beläggning på vårdavdelningarna. Inspektionen för vård och omsorg, IVO, har konstaterat att Universitets-sjukhuset Örebro inte har tillräckligt många vårdplatser. IVO har lämnat likalydande kritik på ett stort antal sjukhus. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen arbetar med införande av faktabaserad styrning och produktions- och kapacitetsstyrning där en årlig inventering av samtliga resursbehov ska genomföras, inklusive vårdplatser.
- Region Örebro län har överlåtit driften av Hallsbergs vårdcentral till Capio Närsjukvård AB från och med den 1 december 2022.
- Folkvandvårdens fokusområden under året har varit kompetensförsörjning, flödeseffektivitet och arbetsmiljö.
- Vetenskapsrådet har genomfört en så kallad ALF-utvärdering, granskning av den kliniska forskningen i de sju regioner som har avtal kring läkarutbildningen.
- Inom det forskningsnära innovationsarbetet och utveckling av Life science pågår ett flertal projekt för utveckling av precisionsmedicin, precisionshälsa och artificiell intelligens, AI.
- En ny länsplan för regional transportinfrastruktur 2022–2033 har tagits fram och fastställts av regionfullmäktige. Parallellt har en regional cykelplan tagits fram.
- Stråket Oslo–Stockholm ska inkluderas i ScanMed-korridoren enligt beslut av Europeiska rådet.
- Kollektivtrafiken har utvecklat resenärsinformationen vilket gör att kollektivtrafikresenärerna har tillgång till information om eventuella trafikstörningar.
- Satsningar och projekt inom regional utveckling pågår kring viktiga utvecklingsområden för länet.
- Maria Ungdoms verksamhet ska utvecklas med insatser för unga med beroendeproblematik tillgänglig i hela länet. Medel har avsatts inom ramen för handlingsplanen för psykisk hälsa
- Inom kulturen har arbete pågått för ett jämlikt kulturliv med en mångfald av kulturuttryck i hela länet, ett viktigt fokus i länets kulturplan.
- Projektet Kulturdiallog genom tolk har avslutats.
- Regionhälsan har implementerat arbetsmodellen Problemlösning vid stress och psykisk ohälsa i arbetslivet.

Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Antalet tillsvidare- och visstidsanställda har ökat med 147 årsarbetare, från 10 483 till 10 630 årsarbetare. Antalet tillsvidareanställda har ökat med 201 årsarbetare. Ökningen är framför allt i yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården. Sjukfrånvaron är 6,9 procent år 2022, varav korttidsjukfrånvaron är 3,3 procent och långtidsjukfrånvaron är 3,6 procent. Sjukfrånvaron har ökat i jämförelse med året innan som redovisade 6,1 procent. Det är främst korttidsfrånvaron som står för ökningen. Det beror främst på perioder under året med mycket hög smittspridning av såväl covid-19 som influensa och andra luftvägsinfektioner.

Inledningen av året präglades fortfarande av pandemi-situationen och effekterna av ett hårt ansträngt verksamhets-läge har märkts under 2022. Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetare trivs och aktivt väljer att vara kvar för att de utvecklas i organisationen. Det är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen. Utvecklingsarbete pågår där strategier för kompetens-försörjning omsätts i en rad insatser. Det gäller också pågående förbättringar avseende hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser, chefers förutsättningar, medar-be-tarskap, villkorsfrågor och utveckling av det övergripande arbetsgivarvarumärket.

God ekonomisk hushållning

Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning. Mot bakgrund av måluppfyllelsen, strategier, uppdrag och aktiviteter som har genomförts inom perspektiven, samt den utveckling som detta skapat bedöms verksamhet och ekonomi i allt väsentligt uppfylla fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning.

Mål och strategier

Pandemin har till viss del fortfarande en negativ påverkan avseende måluppfyllelsen för flera effektmål. Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har fortsatt fått stå tillbaka, framför allt i början av året. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de ska uppnås fullt ut. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god. Sammantaget

har samtliga mål en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse. Det finns tio effektmål och samtliga har uppfyllts, varav fyra mål har uppfyllts fullt ut. Sex mål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Redovisningen av strategier inom perspektivet process visar att ett gott arbete pågår, framför allt inom digitalisering. Men också att det finns flera processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser som framför allt i början av året har ställts in eller fått skjutas upp med anledning av pandemin. Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms ha uppfyllt mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Ekonomi

Region Örebro län redovisar ett positivt resultat för 2022. Balanskravsresultatet uppgår till 300 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor högre än budgeterat och 397 miljoner kronor lägre än föregående år. År 2021 var budgetavvikelsen 597 miljoner kronor. I balanskravsresultatet exkluderas realiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar och för 2021 även kostnader för förändrad livslängdsantagande vid beräkningen av pensions-skulden. Om dessa poster läggs till uppgår årets resultat för 2022 till -245 miljoner kronor, att jämföra med 926 miljoner kronor föregående år.

Tre av nämnderna visar större underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har en negativ budgetavvikelse med -600 miljoner kronor, samhällsbyggnadsnämnden redovisar en avvikelse med -42 miljoner kronor och folktandvårds-nämndens underskott uppgår till -20 miljoner kronor. Samtliga underskott har byggts upp över tid och är bland annat ett resultat av begränsade effekter av nämndernas handlingsplaner. Övriga nämnder redovisar positiva resultat för år 2022. De största överskotten har regionstyrelsen (322 miljoner kronor) och servicenämnden (21 miljoner kronor). Regionstyrelsens finansförvaltning redovisar samtidigt ett underskott på -253 miljoner kronor till följd av negativ utveckling på de finansiella marknaderna. Underskottet dämpas av att högre lönetillväxt medfört högre skatte-intäkter än budgeterat och att intäkterna för generella statsbidrag översteg budget.

Förväntad utveckling

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget 2023 och planeringsförutsättningar för 2024–2025 innehåller generella uppräkningsramar med 451 miljoner kronor till nämnderna och särskilda prioriteringar om 307 miljoner kronor. Bedömningen är att Sverige är på väg in i en lågkonjunktur och sedan budgeten beslutades har prognosen för inflationsökningar höjts. Även om skatteunderlaget bedöms växa nominellt kommer det att mötas av stora prisökningar till följd av den alltjämt höga inflationen. Bedömningen är att inflationen tidigast dämpas mot slutet av 2023. Regionfullmäktiges budgetbeslut för 2023 innebär ett negativt balanskravsresultat och att detta resultat ska mötas av ianspråktagande av den resultatutjämningsreserv som regionen har avsatt till tidigare år. Den beslutade budgeten förutsätter att nämndernas ekonomier är i balans, varför det fortsatt är viktigt att de nämnder som redovisar ekonomiska underskott arbetar med sina handlingsplaner.

Sammanfattning från nämndernas

verksamhetsberättelser

Årsredovisningen innehåller en sammanfattande redovisning från nämndernas verksamhetsberättelser 2022.

Redovisningen innehåller:

- Väsentliga händelser.
- Nämndens effektmål, sammanställning av måluppfyllelse.
- Ekonomi med resultaträkning, sammanfattande analys och vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans.
- Produktions- och nyckeltal.
- HR-statistik med antal årsarbetare och sjukfrånvaro.
- Framtida utmaningar.

Vision och värdegrund

Region Örebro läns vision:

Tillsammans skapar vi ett bättre liv

Visionen uttrycker Region Örebro läns långsiktiga viljeriktning. Det är en kortfattad ledstjärna som inspirerar till ett gemensamt förhållningssätt inför alla olika uppgifter som ryms inom Region Örebro län. Vi drar oss mot målet, men det är alltid en bit kvar och mer som kan göras.

Visionens sammanfattande betydelse

Region Örebro län bidrar till morgondagens utveckling – för våra invånare, för oss själva och för vårt län. Vi bidrar var och en på olika sätt med engagemang och viktig kompetens. Genom att nyttja våra individuella styrkor i vårt gemensamma arbete gör vi nytta och formar ett välmående län. När vi styr mot samma mål bildar vi en kraft som driver utvecklingen i länet och skapar livskvalitet för alla människor som lever här. Tillsammans kan vi göra skillnad.

Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Region Örebro läns vision:

*”Tillsammans skapar vi
ett bättre liv”*

Värdegrund

Den gemensamma värdegrunden ger oss förbättrade möjligheter att skapa en gemensam organisationskultur med önskade beteenden som leder oss i riktningen mot vår vision – Tillsammans skapar vi ett bättre liv.

Med stöd i värdegrunden kan vi erbjuda en god arbetsplats för våra medarbetare, en effektiv verksamhet och ett bättre liv för våra invånare. Implementeringen av värdegrunden utgör en viktig del i arbetet med att förbättra styrningen och ledningen av Region Örebro läns verksamheter. Värdegrunden ska ligga till grund för ett kontinuerligt arbete med att vara en värderingsdriven organisation.

Region Örebro läns nya värdegrund:

- **Samarbete** – Vi lyfter varandra och samverkar över gränser. Det är vår förmåga till samarbete som ger kraft att tillsammans skapa ett bättre liv.
- **Utveckling** – Vi är lärande, utforskar möjligheter och förbättrar ständigt på hållbart sätt med invånaren i fokus
- **Professionalism** – Vi håller hög kvalitet, visar tillit och skapar utrymme för det professionella omdömet. All kontakt med oss ska bidra till ett bättre liv för invånare, kollegor, besökare och andra aktörer.

Förvaltnings- berättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Region Örebro läns verksamhet det gångna året. Den visar den samlade verksamheten, oberoende av hur den är organiserad. Region Örebro läns koncern innefattar Region Örebro län med regionfullmäktige, regionstyrelsen samt nämnder med dess verksamheter. I koncernen ingår även helägda bolag och samägda bolag där regionorganisationen äger mer än 20 procent av aktierna och bolagens balansomslutning uppgår till en väsentlig del av regionens skatteintäkter och generella bidrag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt, kapitel Region Örebro läns koncern, framgår vilka bolag som ingår i koncernen.

Flerårsjämförelser och övergripande analyser i förvaltningsberättelsen utgår från koncernperspektivet. Eftersom regionorganisationen utför den övervägande delen av koncernens verksamhet är analyser av händelser, resultat och måluppfyllelse i huvudsak fokuserad på Region Örebro län. Där bolagen utgör en väsentlig del av verksamheten beskrivs dessa mer ingående, till exempel för investeringar.

Översikt över verksamhetens utveckling

Region Örebro läns koncern redovisade ett resultat på -2 miljoner kronor för verksamhetsåret 2022. I tabellen lämnas en översikt över verksamhetens ekonomiska utveckling.

Koncernens resultat har minskat med 962 miljoner kronor jämfört med året innan. Resultatförsämringen härleds från regionorganisationen som uppvisar en resultatförsämring mellan 2021 och 2022 på 1 171 miljoner kronor. Orsaken till att koncernens resultat inte viker lika mycket är fastighetsförsäljningar som skett med vinst i dotterbolaget Länsgården Fastigheter AB. Den goda trenden med ökande resultat förklaras av god konjunkturtillväxt kombinerat med förstärkningar

från staten kopplat till pandemin. Under 2022 har konjunkturen vikit och börsen har visat nedgångar, vilket inneburit betydande resultatförsämring för regionorganisationen och därmed koncernen. Koncernens soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser har förbättrats kraftigt under femårsperioden, från -37 till -3 men är oförändrad det sista året. Förklaringen till förbättringen under perioden är tidigare positiva resultat, uppbyggnaden av en pensionsmedelsportfölj samt relativt hög självfinansieringsgrad.

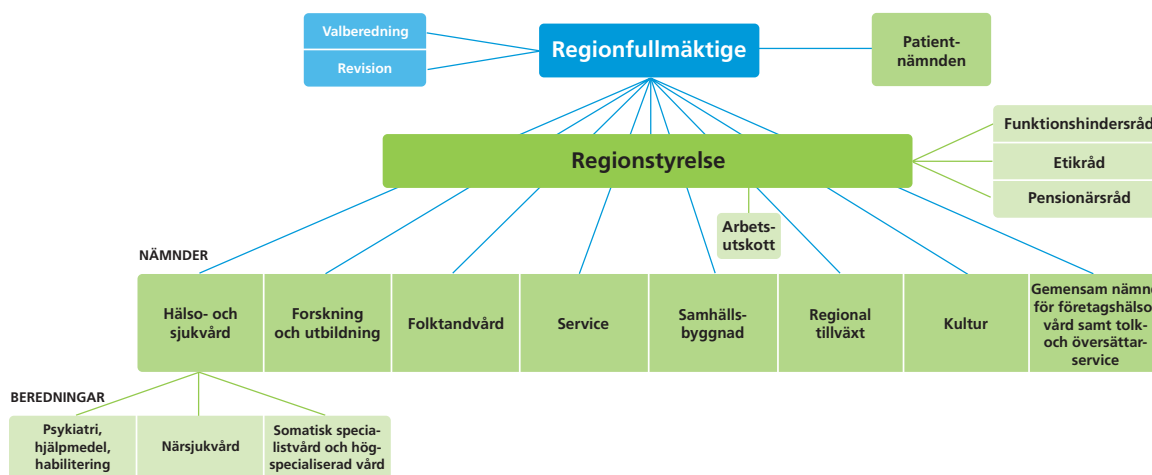
Region Örebro läns koncern	2022	2021	2020	2019	2018
Verksamhetens intäkter, mnkr	3 762	3 737	3 490	2 962	2 807
Verksamhetens kostnader, mnkr	-14 515	-14 198	-13 178	-12 610	-12 011
Totala intäkter, omsättning, mnkr	15 319	15 284	13 967	13 391	12 290
Totala kostnader, mnkr	-15 321	-14 325	-13 407	-12 913	-12 133
Årets resultat, mnkr	-2	959	560	478	157
Eget kapital, mnkr	4 244	4 358	3 411	2 854	2 361
Balansomslutning, mnkr	17 132	16 096	13 996	11 843	9 736
Soliditet, %	25	27	24	24	24
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %	-3	-3	-11	-19	-29
Investeringar (netto), mnkr	1 309	1 171	1 140	1 720	1 601
Självfinansieringsgrad, ggr	0,2	2,5	1,4	0,5	0,6
Långfristig låneskuld exklusive finansiell leasing, mnkr	3 389	3 335	3 211	2 359	911
Antal årsarbetare per 31 december (motsvarande ägd andel i bolagen)	11 231	11 042	10 910	10 598	10 276
Investeringar per invånare, kr	4 253	3 817	3 731	5 643	5 297
Region Örebro län	2022	2021	2020	2019	2018
Antal invånare	307 772	306 792	305 940	304 805	302 252
Regionskattesats, kr	11:55	11:55	11:55	11:55	11:55
Verksamhetens intäkter, mnkr	3 106	3 598	3 128	2 601	2 467
Verksamhetens kostnader, mnkr	-14 126	-13 660	-12 863	-12 276	-11 704
Totala intäkter, omsättning, mnkr	14 673	15 150	13 610	13 033	11 966
Totala kostnader, mnkr	-14 918	14 224	-13 080	-12 566	-11 816
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, mnkr	11 410	10 835	10 182	9 788	9 387
Årets resultat, mnkr	-245	926	530	467	-22
Årets resultat efter balanskravsjusteringar, mnkr	300	697	462	63	150
Eget kapital, mnkr	3 873	4 218	3 292	2 762	2 295
Balansomslutning, mnkr	15 153	14 366	12 585	10 677	9 017
Soliditet, %	26	29	26	26	25
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %	-6	-5	-13	-22	-32
Investeringar (netto), mnkr	957	879	841	1 249	1 423
Självfinansieringsgrad, ggr	0,0	2,5	1,7	0,8	0,6
Långfristig låneskuld exklusive finansiell leasing, mnkr	1 887	1 750	1 917	1 280	246
Antal årsarbetare per 31 december	10 630	10 438	10 389	10 216	9 954

Region Örebro läns koncern

Region Örebro läns samlade verksamhet bedrivs i regionorganisationens nämnds- och förvaltningsorganisation och i Region Örebro läns förvaltnings AB:s koncern samt

i ytterligare sex delägda aktiebolag. Dessa beskrivs fortsatt nedan. Region Örebro län anlitar privata utförare inom primärvård, öppen somatisk vård samt trafik.

Den politiska organisationen

Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ med direktvalda ledamöter som representerar länets invånare. Regionfullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller andra ärenden av större vikt för Region Örebro län. Detta innebär bland annat att besluta om mål och riktlinjer för verksamheten, att fastställa budget och skattesats, att besluta om den politiska organisationen och att fastställa reglementen för Region Örebro läns nämnder.

Patientnämnden är underställd regionfullmäktige och ska utifrån synpunkter och klagomål stödja och hjälpa enskilda patienter samt bidra till kvalitetsutveckling och hög patient-säkerhet i hälso- och sjukvården.

Regionfullmäktige väljer en *valberedning* för den löpande mandatperioden. Valberedningen ska lägga fram förslag till val av bland annat styrelse, nämnder och andra politiska organ.

Den övergripande arbetsuppgiften för *revisionen* är att granska om verksamheten följer regionfullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig del är också att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten.

Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling. Detta innebär att leda och samordna de övergripande utvecklingsfrågorna, att ansvara för strategisk planering som främjar en långsiktigt hållbar utveckling för Örebro län och att följa upp verksamheten. Regionstyrelsen har initiativrätt och samordningsansvar för att ta fram styrande dokument, till exempel vision, policies och program. Regionstyrelsen har uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Vid utövandet av uppsiktsplikten får regionstyrelsen fatta beslut om uppdrag till nämnderna att redovisa hur nämnderna avser göra för att hålla budget och nå mål beslutade av fullmäktige. Regionstyrelsen har också i uppdrag att besluta i ärenden som berör flera nämnders ansvarsområden. Undantag från detta är att servicenämnden har i uppdrag att fatta beslut i upphandlingsärenden, som berör flera nämnders ansvarsområden. Om ärendet är av principiell betydelse är det dock regionstyrelsen som ska fatta beslut.

Inom regionstyrelsen finns ett *arbetsutskott*. Styrelsen kan uppdraga åt utskottet att bereda frågor liksom att uppdraga till utskottet att fatta beslut i enskilda ärenden eller i typer av ärenden.

Till regionstyrelsen som *rådgivande organ* finns funktionshindersråd, etikråd och pensionärsråd.

Tillsammans med andra kommuner i länet finns en *gemensam nämnd för företagshälsövård samt tolk- och översättar-service* där Region Örebro län är värddorganisation. Nämnden ansvarar för företagshälsa och tolkförmedling i enlighet med separat överenskommelse och reglemente.

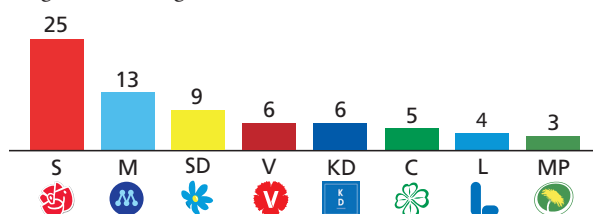
I Region Örebro läns politiska organisation ingår även nämnderna *hälso- och sjukvårdsnämnd, forsknings- och utbildningsnämnd, folktandvårdsnämnd, servicenämnd, samhällsbyggnadsnämnd, regional tillväxtnämnd och kulturnämnd*. Nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Detta inom de tilldelade ekonomiska ramarna. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. De står under regionstyrelsens uppsikt och ansvarar för sin verksamhet inför regionfullmäktige.

Det finns tre *beredningar* som är beredningsorgan till hälso- och sjukvårdsnämnden. Beredningarna har inte något beslutsmandat, utöver budgeten för den egna verksamheten. Det är *beredning för psykiatri, hjälpmedel och habilitering, beredning för närsjukvård samt beredning för somatisk*

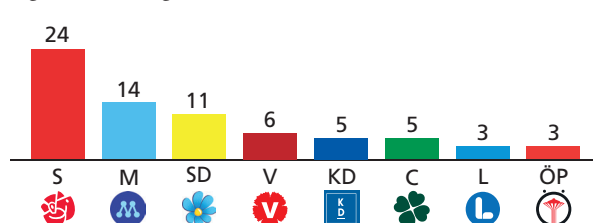
specialistvård och högspecialiserad vård. Syftet med beredningarna är att stödja och bistå nämnden, förbättra/möjliggöra kunskapsfördjupning samt skapa ökad tillgänglighet till politiken för invånare och andra aktörer.

För samverkan mellan Region Örebro län och kommunerna finns ett regionalt *samverkansråd*.

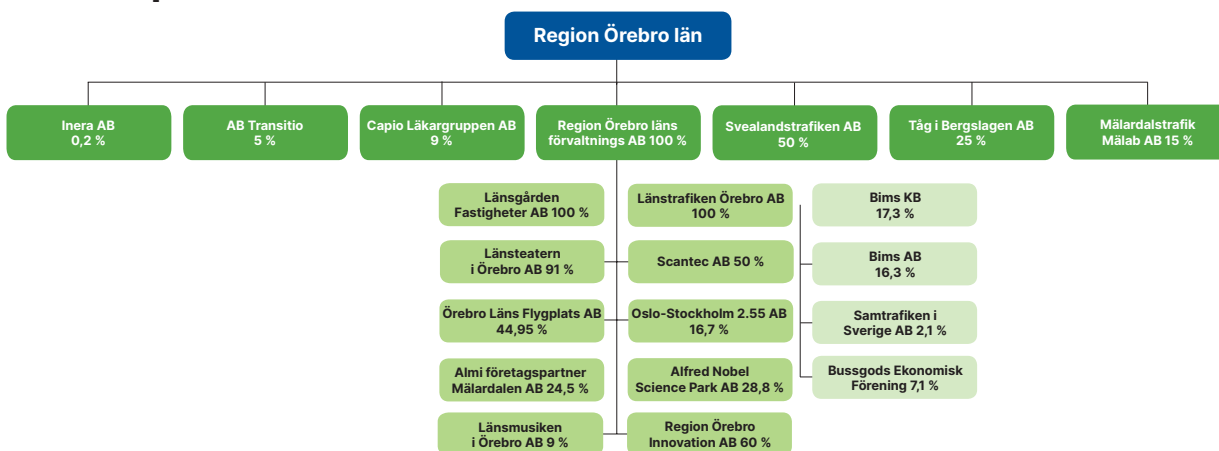
Under mandatperioden 2019–2022 var mandatfördelningen i regionfullmäktige denna:

Under mandatperioden 2023–2026 är mandatfördelningen i regionfullmäktige denna:

Juridiska personer

Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansör för ett antal bolag, stiftelser och andra juridiska personer. Bolagens verksamhet varierar i stor utsträckning. Bolagen har bildats vid olika tid-

punkter och under olika förutsättningar. Även styrningen av bolagen har formulerats och beslutats vid skilda tidpunkter och är resultat av de förutsättningar och intressen som var giltiga vid de skilda beslutstillfällena. Skälen till att bedriva

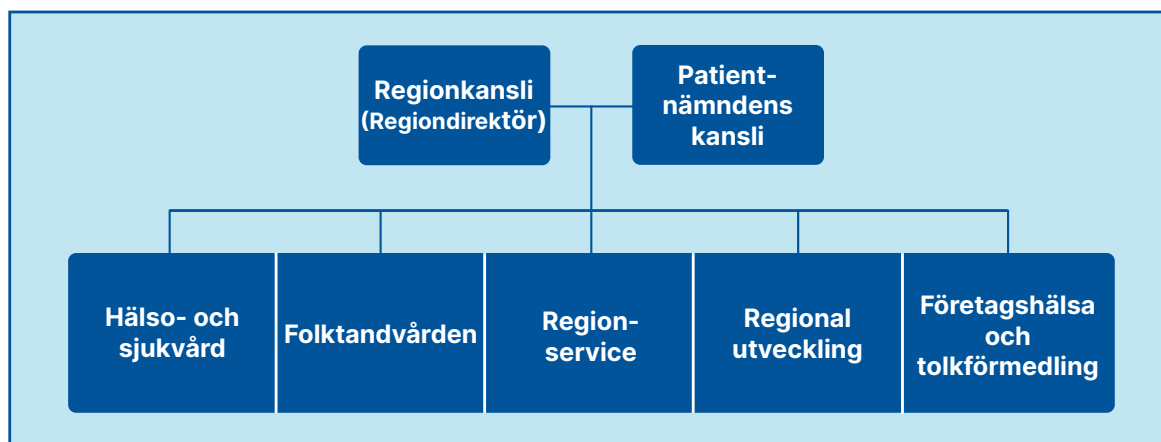
viss verksamhet i bolagsform har i huvuddelen av fallen varit att verksamheten bedrivs tillsammans med en eller flera andra organisationer. Ägarandelar framgår av organisationsschemat ovan. Under 2022 har Region Örebro läns förvaltnings AB förvärvat 60 procent av aktierna i Region Örebro Innovation AB. Bolaget ägs tillsammans med Örebro Rådhus AB och Örebro Universitet Holding AB. Därutöver har inga ägarförändringar skett under året. Regiondirektören ansvarar för att den verksamhet som organiseras i annan juridisk form än förvaltning knyts till Region Örebro läns övriga verksamhetsorganisation.

Region Örebro län är även engagerat genom ägarandelar eller driftbidrag eller genom styrelsrepresentation i följande juridiska personer:

- Finsamförbunden i Örebro län
- Gammelkroppa Skogsskola
- Kommunalförbundet Avancerad Strålbehandling
- Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg

- Kommuninvest ekonomisk förening
- Landstingens ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)
- LFF Service AB (Läkemedelsförsäkringen)
- Stiftelsen Activa
- Stiftelsen Bergslagsgårdar
- Stiftelsen Cesam centrum för samhällsarbete och mobilisering
- Stiftelsen Erik Rosenbergs Naturvårdsfond
- Stiftelsen Frövifors Pappersbruksmuseum
- Stiftelsen för medicinsk forskning vid Universitets-sjukhuset Örebro
- Stiftelsen för stöd till kulturellt verkamma personer i Örebro
- Stiftelsen Kungliga Gyttebad och Brunnanstalten Loka
- Stiftelsen Nora Järnvägsmuseum och veteranjärnväg
- Stiftelsen Svenska Skoindustrimuseet i Kumla
- Stiftelsen Örebro läns museum
- Varuförsörjningsnämnd

Verksamhetsorganisation

Regiondirektören är verksamhetsorganisationens högsta tjänsteperson, direkt underställd regionstyrelsen. Regiondirektörens uppdrag är att ansvara för att korrekta, relevanta och fullständiga underlag finns tillgängliga inför politiska beslut, att omsätta de politiska besluten i handling och att leda och utveckla verksamheten mot de mål som ställts upp i strategiska dokument och verksamhetsplaner. Vidare ska regiondirektören hålla samman organisationen som en helhet och bära det övergripande verksamhetsansvaret samt företräda regionorganisationen i samverkan med andra såväl lokalt och regionalt som nationellt.

Till sitt stöd har regiondirektören ett regionkansli med olika kompetensområden samt förvaltningarnas ledningar.

Regionkansliets uppdrag är att stödja den politiska organisationen och regiondirektören samt förvaltningarna. Vid regionkansliet finns kompetensområden inom hållbar utveckling, administration, juridik, säkerhet, planering, ekonomi, HR, kommunikation, digitalisering och beredning och uppdrag för hälso- och sjukvård.

Verksamhetsorganisationen rymmer förvaltningarna Hälso- och sjukvård med klinisk forskning, Folk tandvård, Regional utveckling, Företagshälsa och tolkförmedling samt Region-service. Förvaltningarna leds var och en av en förvaltningschef som rapporterar till regiondirektören.

Patientnämndens kansli lyder under regiondirektören.

Privata utförare

Inom hälso- och sjukvård finns för närvarande avtal med fem privata vårdcentraler i länet inom Hälsoval, vårdvals-systemet i primärvård. Det är sedan tidigare Haga och Vivalla vårdcentraler i Örebro, Lekebergs vårdcentral samt Pålshöjden vårdcentral. Från första december drivs Hallsbergs vårdcentral av Caphio Närsjukvård AB. Samtliga bedriver sin verksamhet utifrån samma krav och till motsvarande ersättning som de egendrivna vårdcentralerna. Region Örebro län har ett vårdavtal med Caphio Läkargruppen AB inom den specialiserade öppenvården som har förnyats från och med 1 april 2022.

För att säkra tillgången till mammografiundersökningar, och granskning av röntgenbilder, är dessa tjänster upphandlade 2018 från tre företag. Mammografiverksamheten bedrivs i regionens lokaler med befintlig apparatur av Unilabs AB. Distansgranskning av röntgenbilder utförs av Direct Diagnostic Alliance/Teleconsult (planerade granskningar) och European Telemedicine Clinic S.L.(jourgranskningar).

Region Örebro län har vårdavtal med Örebro rehabcentrum och Wasarehab AB gällande fysioterapi.

Region Örebro län har samverkansavtal enligt lagen om läkarvårdsersättning med 10 privata läkare som verkar inom olika specialiteter. Samverkansavtal enligt lagen om ersättning för fysioterapi finns med 25 sjukgymnaster/fysioterapeuter.

Individuell psykoterapibehandling (under vissa förutsättningar) omfattas av LOV psykoterapi, Lagen om valfritt system där utförare som uppfyller kraven har rätt att bedriva psykoterapi i länet med ersättning från Region Örebro län. Vid årsskiftet 2022/2023 fanns det 20 privata mottagningar med sammanlagt 28 utförare inom LOV systemet.

Region Örebro län har också två vårdavtal avseende lymf-terapeutiska tjänster, fem upphandlade avtal med naprapater och ett vårdavtal gällande individuella terapeutiska behandlingar i norra länsdelen.

Inom kollektivtrafikområdet har Region Örebro län upphandlade tjänster avseende allmän busstrafik och har under året utförts av två privata entreprenörer förutom det egna delägda bolaget Svelandstrafiken AB (inom Svealandsstrafiken finns upphandlingar med flera privata entreprenörer som utför trafiken). Denna står för cirka 23 procent av omsättningen. Avseende serviceresor finns upphandlade avtal med åtta privata utförare. Tågtrafiken utförs helt av offentligägda bolag.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

En omvärldsanalys skapar en samlad bild och en ökad medvetenhet om hur förändringar i omvärlden påverkar förutsättningarna för Region Örebro läns verksamheter. Analysen bidrar till en ökad handlingsberedskap, en bättre framförhållning och ett starkare beslutsunderlag.

En omvärld som kännetecknas av osäkerhet

Det ord som förmodligen bäst symboliserar omvärlden just nu är ”osäkerhet”. I osäkra tider, när pilarna pekar åt alla håll samtidigt, är benägenheten att bli mer kortsiktig, reaktiv och fokuserad på att hantera risker snarare än möjligheter stor.

Sedan 2020-talets inledning har kriserna travats på varandra: pandemin, kriget i Ukraina, klimatförändringar, inflation, stigande räntor och en begynnande lågkonjunktur.

Förändring är det enda beständiga brukar man säga. I kölvattnet av kriget i Ukraina pågår ett skuggkrig: Det kan exempelvis handla om att komma över civil teknologi som kan appliceras militärt eller påverkansprocesser i egen regi, eller iscensatt genom andra. Det kan också vara så kallade illegalister eller cyberspionage/attacker. Idag utsätts många företag och organisationer för cyberattacker, men få vill berätta om det öppet. I tider av krig och osäkerhet ökar spridningen av falsk information i form av desinformation och missinformation.

Givet denna utveckling är säkerhet inte bara en fråga för säkerhetsavdelningen, utan en kultur som behöver etableras eller återuppväckas i hela organisationen.

Vid sidan av det försämrade säkerhetspolitiska läget visar SKR:s makrobedömning och skatteunderlagsprognos tyvärr på negativa ekonomiska effekter för kommuner och regioner. Konjunkturer beräknas bli svagare och inflationen högre och därmed urholkas skatteunderlaget.

Parallellt ökar behovet av anställda i välfärden under de tio kommande åren samtidigt som tillgången på kompetens kommer att minska. Bara inom hälso- och sjukvården kommer behovet av anställda att öka med nio procent, enligt SKR.

Omvärldstrender

Megatrenderna är de trender som är säkrast att luta sig mot i en osäker värld. Det är krafter med lång tidshorisont med påverkan på allt och alla, överallt. Men inte ens megatrenderna har lämnats opåverkade av de omvälvande skeenden som pågår i omvärlden just nu. En hel del av sådant som tagits för givet har rubbats.

Megatrenderna är:

- globalisering
- demografiska förändringar
- urbanisering
- digitalisering och teknisk utveckling
- hållbarhetsfokus.

Nedan beskrivs megatrenderna och omvärldsanalys avseende ekonomi.

Globalisering

Globaliseringen har delvis stannat upp, och i vissa avseenden till och med backat. En förflyttning från globalt till lokalt inom det privata, politiska och kommersiella har initierats. Tjänsteresor har ersatts med distansmöten och internationella samarbeten ifrågasätts, men även nya oväntade allianser uppstår. Självförsörjningsgrad och så kallad strategisk autonomi har hamnat i fokus. Företag och organisationer hanterar sin leveransorörelse med ”just-in-case”-strategier och breddning av antalet leverantörer.

Pandemin, kriget i Ukraina med mera har åskådliggjort att allt är sammanflätat och samhällets förmåga att upprätthålla kritiska funktioner och försörjningskedjor provas nu. Ny lagstiftning kommer på bred front kring lagerhållning och beredskap för stärkt robusthet och resiliens, vilket betyder förmågan att stå emot och återhämta sig från påfrestningar. Många organisationer omorganiserar nu för bättre beredskap ”när det händer något”. Det handlar även om omfördelning av resurser, planering och inte minst vårt sätt att tänka.

Bredare överenskommelser kring systematik i civilförsvaret ger kommuner och regioner anledningen att se över vad som verkligen gör skillnad för verksamheten och hur den på bästa sätt kan bidra till det samlade civilförsvaret.

Demografiska förändringar

Befolkningstillväxten i Sverige har åter tagit fart under år 2022, trots att barnafödandet under första halvåret var det lägsta på många år. Däremot har invandringen ökat under år 2022 i jämförelse med pandemiåren 2020 och 2021. Medellivslängden har återhämtat sig och är nu tillbaka på nivån innan pandemin.

Osäkerheter framåt finns framför allt kring utvecklingen i kriget i Ukraina. Massflyktsdirektivet har nyligen förlängts till 4 mars 2024. Det innebär att alla som omfattas av massflyktsdirektivet kommer att kunna få förlängt uppehållstillstånd i Sverige.

Parallellt sker ett politiskt paradigmskifte i asylmottagandet med skärpningar på många områden kring asyl-, arbets- och anknävningsinvandring. Sverige lägger sig nu på allvar på EU:s miniminivåer för migration.

Urbanisering

På grund av omställningen till hybrid- eller distansarbete minskade arbetsresandet under pandemin och en förskjutning av ekonomiska aktiviteter initierades från innerstäder till ytterområden eller landsbygd. Nu har pendeln dock börjat slå tillbaka, men resandet är inte uppe på samma nivåer som före pandemin och resmönstren ser annorlunda ut. Detta hänger bland annat samman med att distansarbetet gör att det är många som inte arbetspendlar varje dag och att tid frigörs för andra typer av resor över längre sträckor.

Den hybrida arbetsmodellen fortsätter att förändra förhållandet mellan arbetsgivare och anställda. Nya attityder har etablerats, till exempel att arbetet kan komma till de anställda. Tidigare flyttade människor till platser där arbetsgivaren fanns. I dag är det en bredare hänsyn – det ska vara harmoni kring så väl boende och arbete som livet i stort.

När relationen mellan bostad och arbetsplats blir mindre viktig blir platser vid sidan av de stora stråken allt mer attraktiva. På sikt kan en omstöpning av service, utbud och beskattning komma att ske som behöver bevakas.

Digitalisering och teknisk utveckling

Pandemin satte igång en snabbspolning av den digitala omställningen. Många organisationer vittnar om att de drivit igenom förändringar som under normala omständigheter tar år. Stora kliv har tagits i digitala beteenden och många nya internetanvändare har tillkommit, framför allt bland de äldre. Lärdomen är att ny teknik kan tas emot på kort tid om det är ett måste. Parallellt skruvas kravbilden upp mot mer digital service och en förenklad vardag med stöd av digital teknik. Många organisationer har därför ökat takten i investeringar av ny teknik för effektiviseringar. E-hälsa har utvecklats snabbt i form av digitala vårdmöten, rådgivning online och så kallad egenmonitorering, det vill säga att patienten själv följer upp värden med stöd av digital teknik hemifrån.

Det tog sin tid men nu är även artificiell intelligens här på riktigt, med kraftfulla och användarvänliga verktyg som gör att saker som tidigare var omöjliga är på väg att bli självklara. OpenAI:s intelligenta chatrobot ChatGPT som lanserades i slutet av 2022 visar en glimt av framtiden, av vad som inom några få år kommer att revolutionera informations- och kunskapsarbete. Och detta är bara början. Det mesta ligger framåt i tiden.

Hållbarhetsfokus

Hållbarhet har gått från att ses som en kostnad till att ses som en möjlighet, från att vara något som drivs politiskt till att omfatta företag och lönsamhet. I vissa avseenden är det till och med så att näringslivet ligger före politiken. Det kostar helt enkelt för mycket att inte vara med i matchen. En industriell revolution är på väg, med helt nya värdekedjor och råvaror i fokus.

Den intressantaste omvärldssignalen är kanske den sammanlagda kraften i omställningen. När i princip alla företag, organisationer, regioner och kommuner reagerar och agerar på social, ekonomisk och ekologisk hållbarhet kan det bli en självuppfyllande framtid. Om det räcker för att rädda klimat och miljö återstår dock att se.

En hel del av det som marknadsförs som omställning är dock så kallad "greenwashing", det vill säga förskönande åtgärder på ytan. Undersökningar visar också att många kunder tycker att de får veta för lite om leverantörernas hållbarhetsarbete.

Ekonomi

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin men nu försvagas konjunkturen i snabb takt. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker kylvad av ekonomin. Sverige är på väg in i en lågkonjunktur och för 2023 förutspås en negativ tillväxt, minskad efterfrågan av arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd. Svensk BNP (bruttonationalprodukt) föll sista kvartalet 2022 och tillväxten för året slutade på 2,7 procent. För 2023 förutspås BNP minska med 1 procent.

De ekonomiska resultaten har de senaste åren varit rekordhöga i kommuner och regioner och även för 2022 visar sektorn sammantaget ett starkt resultat även om det påverkas negativt av utvecklingen på finansmarknaden. Det utgångsläget kommer bli viktigt för att sektorn ska klara de kostnadsökningar som väntar framöver till följd av den samhälls-ekonomiska utvecklingen med såväl hög inflation som höjda räntor. För 2023 beräknas underskott i de flesta av regionerna på sammantaget -20 miljarder kronor. Orsakerna är bland annat de ökade pensionskostnaderna men också kollektivtrafiken beräknas få stora kostnadsökningar till följd av stigande priser på drivmedel. År 2024 förväntas regionernas ekonomi försämrats ytterligare för att därefter vika uppåt igen.

Även om ekonomin är ytterst begränsad kommande år bedöms kompetensförsörjningen bli den allra största utmaningen framöver. Regionerna har redan idag brist på personal inom ett flertal yrkesgrupper och bristen på arbetskraft kommer att öka i omfattning. För att klara den framtida kompetensförsörjningen kommer det att krävas stora förändringar i både utbud av arbetskraft och arbetssätt.

Finansiella risker och riskhantering

Region Örebro läns finanspolicy och tillhörande riktlinjer är beslutade i regionfullmäktige respektive regionstyrelsen. Finanspolicyn och riktlinjer för finansförvaltningen beskriver hur Region Örebro län ska agera i sin samlade finansförvaltning. En översyn av finanspolicy och riktlinjer har skett under året och en revidering av dokumenten har påbörjats. Beslut kommer att fattas i regionfullmäktige och regionstyrelsen innan sommaren.

Ränterisk

Per 31 december 2022 uppgick koncernens räntebärande långfristiga skulder till 3 380 miljoner kronor, medan de räntebärande finansiella tillgångarna uppgick till 1 903 miljoner kronor. Motsvarande belopp för föregående år var 3 336 miljoner kronor respektive 2 196 miljoner kronor.

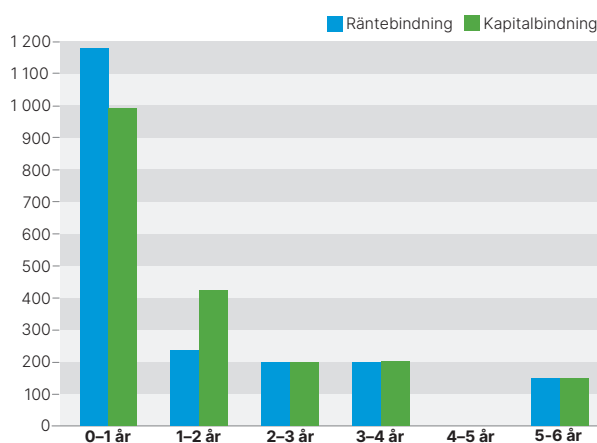
Region Örebro läns räntebärande långa och korta låneskulder uppgick vid årsskiftet till 1 962 miljoner kronor jämfört med 2 054 miljoner kronor föregående år. Under året skedde en nyupplåning om 72 miljoner kronor för Campus USÖ. Den minskade låneskulden mellan åren består i att ett lån på 150 miljoner kronor amorterades under 2022. Av de totala skulderna avser 1 350 miljoner kronor egna lokaler, 562 miljoner kronor Campus USÖ som hyrs av Örebro universitet och resterande 50 miljoner avser andra externa hyresgäster. Amortering för Campus USÖ har skett enligt plan under året och uppgår till 13 miljoner kronor. Totalt finansieras 86,3 procent av skuldportföljen med gröna lån.

Till följd av den allmänna ränteuppgången som skett på finansmarknaden har den genomsnittliga upplåningsräntan för Region Örebro län stigit under året. Vid årsskiftet uppgick den till 0,97 procent och räntekostnaden för året blev 19 miljoner kronor, vilket är 7 miljoner kronor mer än föregående år. Majoriteten av skuldportföljen, 83,2 procent, löper med fast ränta. En ränteförändring om +1 procentenhet skulle, utifrån nuvarande nivå på räntebärande låneskulder, innebära en ökad räntekostnad om drygt 1 miljon kronor.

Vid årsskiftet uppgick den genomsnittliga kapitalbindningen i Region Örebro län till 1,7 år och räntebindningen till 1,6 år. Den låga kapital- och räntebindningen förklaras dels av att behoven av nyupplåning har varit begränsad under året

vilket gjort att det inte varit möjligt att förlänga de genomsnittliga löptiderna och dels av att 420 miljoner kronor för egna lokaler förfaller till betalning under nästa år samtidigt som hela upplåningen för Campus USÖ ska refinansieras under 2023. Refinansieringsrisken för Campus USÖ hanteras via fastighetshyran till Örebro universitet. Förfallostrukturen avseende kapitalbindning och räntebindning fördelar sig enligt nedan. I samband med en refinansiering och nyupplåning i februari 2023 kommer ränte- och kapitalbindningen att förlängas.

Förfallostruktur

Utöver de räntebärande låneskulder innebär den pensions-skuld om 10 385 miljoner kronor som Region Örebro län har även en ränterisk. Den finansiella kostnaden för pensionsskulden inklusive löneskatt uppgick 2022 till 138 miljoner kronor vilket är en ökning med 57 miljoner kronor sedan föregående år.

Finansieringsrisk

Finansieringsrisken begränsas främst av att lånens förfall sprids över tid. Därtill ska regionen alltid ha en tillfredsställande betalningsberedskap. Betalningsberedskapen definieras som medel på bankkonto, ej utnyttjad checkkredit, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften eller likvida tillgångar inklusive räntebärande tillgångar som kan omsättas inom fem dagar i relation till ett genomsnitt av totala utbetalningar per dag de senaste 12 månaderna. Betalningsberedskapen ska vid varje tillfälle uppgå till minst

en månads betalningar. Betalningsberedskapen har i snitt uppgått till 55 dagar och har som lägst under året varit 43 dagar. Betalningsberedskapen bedöms därmed vara god.

I inledningen av året förvaltades överlikviditet om 600 miljoner kronor i kortsiktiga ränteplaceringar. Till följd av ökat likviditetsbehov har dessa medel sålts av löpande under året och vid utgången av 2022 har hela kapitalet avyttrats. På balansdagen nyttjas inget av den beviljade checkräkningskrediten på 1 000 miljoner kronor.

Övriga risker

Andra risker inom finansförvaltningen är kredit-, valuta- och marknadsvärdesrisk. Samtliga risker regleras i finanspolicyn och riktlinjer för finansförvaltningen. Kreditrisken begränsas genom att placeringar i räntebärande värdepapper endast sker hos motparter med hög kreditvärdighet. Merparten av placeringarna består av svenska statsobligationer, företagsobligationer och bostadsobligationer. Ingen valutarisk förekommer i den räntebärande delen av pensionsmedelsportföljen utan endast i tillgångsslagen utländska aktier och alternativa placeringar.

Sedan 2019 marknadsvärderas pensionsmedelsportföljen vilket innebär att förändringar i marknadsvärdet i pensionsmedelsportföljen redovisas i resultatet. För att begränsa marknadsvärdesrisken i pensionsmedelsportföljen, det vill säga risken att placeringarna tappar i värde, får endast en viss andel av portföljen vara placerad i aktier. Normalt 50 procent och maximalt 70 procent, medan räntebärande tillgångar får utgöra normalt 35 procent och minimalt 25 procent av pensionsmedelsportföljen. Fördelningen av tillgångarna i pensionsmedelsportföljen har under hela året legat inom tillåtna limiter enligt finanspolicyn.

Pensionsåtaganden

Pensionsåtagandet för Region Örebro läns samlade concern uppgår till 10 417 miljoner kronor vid årsskiftet. Av det totala pensionsåtagandet uppgår åtagandet för Region Örebro län till 10 385 miljoner kronor och Svealands- trafik AB till 32 miljoner kronor.

Region Örebro län har sedan 2008 avsatt medel till en pensionsmedelsportfölj. Under 2022 placerades 577 miljoner kronor i portföljen och totalt har det avsatts 3 409 miljoner kronor under åren. Marknadsvärdet uppgår vid

årsskiftet till 5 057 miljoner kronor vilket innebär att den ackumulerade avkastningen sedan 2008 uppgår till 1 648 miljoner kronor.

De finansiella marknaderna hade ett svagt år 2022. Börsutvecklingen präglades av Rysslands anfallskrig mot Ukraina, höga energipriser, hög inflation och därtill en kraftigt stigande ränta. Samtliga faktorer påverkade i olika grad de finansiella marknaderna. Sammantaget slutade Stockholmsbörsen med en nedgång på -22,8 procent vilket är den största nedgången sedan 2008. Även den globala börsen hade en negativ utveckling under året och avkastade -6,1 procent. För den svenska investeraren dämpades nedgången mycket tack vare att kronan utvecklades svagt under året. Till följd av de kraftigt stigande räntorna som var ett resultat av centralbankernas snabba höjningar av styrräntorna avkastade räntemarknaderna -7,8 procent.

För regionens pensionsmedelsportfölj innebar det en årsavkastning på -8,3 procent, vilket motsvarar -438 kronor i orealiserade värdeförändringar. Målavkastningen enligt finanspo-licyn utgörs av KPI +3 procent och blev för året +14,9 procent. Pensionsmedelsportföljen förvaltas långsiktigt och de senaste fem åren uppgår den genomsnittliga årsavkastningen till +5,6 procent.

Nedan redovisas upplysningar om Region Örebro läns pensionsmedel och pensionsförpliktelser.

Redovisning av pensionsmedelsförvaltningen i Region Örebro län (mnkr)

	2022-12-31	2021-12-31
Avsättningar för pensioner		
Pensioner	4 547,2	4 322,8
Särskild löneskatt	1 099,9	1 045,4
Summa	5 647,1	5 368,2
Ansvarsförbindelse (inom linjen)		
Pensionsskuld (intjänad före 1998)	3 812,1	3 936,5
Särskild löneskatt	924,8	956,1
Visstidspensioner och förtroendevalda	1,1	4,7
Summa	4 738,0	4 897,3
Finansiella placeringar		
Bokfört värde	4 537,6	3 876,5
Marknadsvärde	5 057,1	4 921,8
Orealiserade vinster	519,5	1 045,3
Relation placeringar/skuld		
Återlånade medel*	5 328,0	5 343,7
Skuldtäckningsgrad**, bokfört värde	43,7 %	37,8 %
Skuldtäckningsgrad, marknadsvärde	48,7 %	47,9 %
Realiserat resultat		
Realisationsvinster	2,6	29,6
Realisationsförluster	-106,8	0
Netto	-104,2	29,6
Avkastning		
Portfölj	-8,3 %	17,5 %
Jämförelseindex	-7,3 %	16,2 %
Målsättning enligt policy	14,9 %	6,4 %
Portföljsammansättning		
Svenska aktier	16 %	19 %
Utländska aktier	35 %	37 %
Nominella räntor	34 %	30 %
Real räntor	2 %	2 %
Alternativa placeringar	13 %	10 %
Kassa	0 %	2 %
Summa	100 %	100 %

*Återlånade medel är skillnaden mellan totala pensionsförpliktelser och marknadsvärdet på de förvaltade pensionsmedlen.

**Skuldtäckningsgraden är placeringarna som andel av skulden, där placeringarnas anskaffningsvärde respektive marknadsvärde använts.

Borgensåtagande

Region Örebro läns samlade borgensåtagande uppgår till 2 077 miljoner kronor, vilket är en minskning med 37 miljoner kronor sedan förra årsskiftet. Minskningen förklaras av att Länsgården Fastigheter AB har amorterat delar av sina lån under året till följd av fastighetsförsäljning. Det totala åtagandet för Länsgården Fastigheter AB uppgår till 1 225 miljoner kronor. Åtagandet för Örebro Läns Flygplats har minskat med 5 miljoner kronor och uppgår till 78 miljoner. Samtidigt har borgen för AB Transitio ökat till följd av investeringar i tågfordon via Tåg i Bergslagen. För Svealandstrafiken uppgår borgen till 351 miljoner kronor och är en ökning med 6 miljoner kronor. Den totala borgen för Scantec AB, Stiftelsen för Örebro läns museum och Stiftelsen Activa är oförändrad och uppgår till 27 miljoner kronor.

Regionorganisationen har tecknat solidariska borgensutfästelser för Kommuninvest i Sverige AB samt AB Transitio. För båda utfästelserna är det slutliga åtagandet reglerat i regressansvarsavtal.

Hållbarhet

Hållbar utveckling i Region Örebro läns koncern

Region Örebro län ska vara en ansvarsfull aktör med höga ambitioner inom hållbarhetsområdet. För Region Örebro län innebär hållbar utveckling att välfärd och livskvalitet skapas utan att kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov äventyras.

Region Örebro läns bolag följer regionfullmäktiges ambitioner inom hållbar utveckling enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

I början av året presenterades den första redovisningen utifrån målen i det reviderade programmet för hållbar utveckling. Program och resultat har presenterats på Region Örebro läns webbplatser och dialoger har genomförts med nämnderna och i förvaltningarnas ledningsgrupper. En film med tillhörande dialogmaterial har tagits fram för det fortsatta arbetet med att sprida hållbarhetsarbetet.

En positiv trend ses för det hälsofrämjande arbetet. Under året har fortsatta utbildningsinsatser genomförts och ett fokus har riktats mot metoder för att främja hälsan hos personer/grupper i risk.

Efter två års pandemiuppehåll kunde Region Örebro läns interna miljödag genomföras i april. Totalt deltog 183 personer på plats i Wilandersalen på Universitetssjukhuset Örebro. Det fanns också möjlighet att ta del av föreläsning-

arna via en webbsändning. Under dagen diskuterades bland annat tobakens miljöpåverkan och flera goda exempel på miljöarbete presenterades. Årets miljöpris delades ut till Folkvandvärden i Lindesberg som har ställt om sin verksamhet till ett mer resurseffektivt arbetssätt för att så många patienter som möjligt ska bli färdigbehandlade på sitt första besök.

Under året inkom 28 ansökningar om klimatväxlingsbidrag varav 19 ansökningar beviljades och därmed fick dela på drygt 600 000 kronor. Ansökningarna omfattade bland annat inköp av flergångsprodukter, cyklar och elcyklar, trädplanteringar, föreläsningar och utbildningar samt finansiering av en förstudie om fossilfri ambulans.

Kostriktlinjer för Region Örebro län har beslutats av servicenämnden. Riktlinjerna ska ge stöd i arbetet för att styra mot ökad hållbarhet och berör alla anställda som på något sätt hanterar livsmedel. Ett utvecklingsarbete för att se över behov och målkonflikter kring hållbara transporter i syfte att hitta lösningar i linje med uppsatta mål fortgår.

Undersökningen Liv och hälsa till den vuxna befolkningen (18 år och äldre) har genomförts och det övergripande resultatet har presenterats. Fokusgruppsintervjuer har genomförts i en kvalitativ studie för att fördjupa kunskapen om ungdomars liv och hälsa inför framtida främjande och förebyggande insatser för ungdomar i länet.

Fyra verksamheter har hbtqi-diplomerats. Arbetet med hälso- och kulturkommunikation har stärkts och breddats. Dialogföreläsningar tillsammans med medarbetare på tolk- och översättarservice, dialoger och workshops för att samla erfarenheter från pandemin, kontakter med civilsamhälle och andra regioner har genomförts och resurser har knutits till nära vård för ökad samverkan.

Under hösten fanns möjlighet för fast anställda inom Region Örebro län att svara på en enkät om cykelresvanor. Bland enkätsvaren finns åtskilliga kommentarer från medarbetare som blivit bestulna på cyklar/elcyklar/elcykelbatterier eller som uttrycker oro för att bli bestulna. Många svarande lyfte att de önskar fler säkra cykelparkeringar med möjlighet att låsa fast cykeln vid sina arbetsplatser. Under året har också en regionövergripande inventering av cykelparkeringar gjorts och förslag på åtgärder har tagits fram.

Genomförande av miljöromd är ett viktigt verktyg för uppföljning och prioritering av enskilda verksamheters miljöarbete. Under 2022 har 33 miljöromder genomförts i verksamheter inom Region Örebro län, varav 22 inom

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, 7 inom Folk tandvården och 4 inom Regionservice. Via miljöronderna får verksamheterna hjälp och stöd att förstå och följa miljölagstiftningen samt de mål och riktlinjer som Region Örebro län har beslutat.

Miljö- och klimatpåverkan

I SKR:s undersökning ”Öppna jämförelser: miljöarbetet i regionerna 2022” ligger Region Örebro län i toppskiktet för tre av sex nyckeltal, dessa är avfallsåtervinning, klimatpåverkan från medicinska gaser och förnybara drivmedel i kollektivtrafik. För övriga nyckeltal, antibiotikaförskrivning, energianvändning i lokaler och ekologiska livsmedel, ligger Region Örebro län i linje med riksgenomsnittet.

Även om Region Örebro län har en högre grad av materialåtervinning än genomsnittsregionen sker ingen mätbar utveckling på området. Av det avfall som producerades inom Region Örebro län år 2022 återvanns knappa 40 procent, vilket är lika mycket som år 2019.

Klimatberäkningar visar att Region Örebro läns inköp av förbrukningsprodukter och övrig utrustning har bidragit mest till verksamhetens klimatpåverkan under året. Därefter följer drift av fastigheter (el, fjärrvärme, kyla) och sedan kollektivtrafiken. Kapitalplaceringar, inköp av livsmedel samt tjänsteresor är andra miljöaspekter som har betydande klimatpåverkan.

Region Örebro arbetar kontinuerligt med energieffektivisering och under året minskade energianvändningen i regionens lokaler med 3,8 procent jämfört med 2021. Ett arbete för att öka andelen egenproducerad solen pågår också. Till följd av energikrisen har en särskild informations-satsning om energibesparing genomförts under hösten.

Utsläppen från tjänsteresor ökade när pandemins restriktioner hävdades. Jämfört med före pandemin ses dock fortfarande en betydande minskning av utsläppen, vilket kan tyda på att en varaktig omställning till att mötas mer digitalt har ägt rum. Under året har Region Örebro län tecknat nya fordonsavtal som bland annat omfattar fler elbilar. En utbyggnad av laddinfrastrukturen är planerad till perioden 2023–2024.

Under året var textilsvinnet inom Region Örebro län större än på flera år (sett till antalet försvunna artiklar). Kostnaden för textilsvinnet motsvarar 4,8 miljoner kronor. Utöver svinnskostnaderna kasserades personalplagg för cirka 800 000 kronor på grund av kvarglömda pennor.

Hållbar kapitalförvaltning

Region Örebro län strävar efter att vara en ansvarsfull investerare. I den beslutade finanspolicyn anges hur hållbarhet ska beaktas i kapitalförvaltningen. Sedan 2010 samarbetar Region Örebro län med Region Sörmland och Region Västmanland inom finansverksamheten och en central del i samarbetet är arbetet kring hållbara och ansvarsfulla investeringar. I slutet av 2022 genomfördes den årliga koldioxidscreeningen på aktieportföljen i Region Örebro läns pensionsmedelsportfölj. Kapitalförvaltningens klimatbelastning var i screeningen 43 procent lägre än index. Klimatbelastningen mäts genom koldioxidintensitet vilket visar bolagens utsläpp av koldioxidekvivalenter per miljoner kronor intäkter. Pensionsmedelsportföljens koldioxidintensitet uppgår vid mätningen till 9,9 (ton CO₂e), i jämförelse med index (MSCI World) som uppgår till 17,4 (ton CO₂e). I årets mätning har en ny dataleverantör använts vilket gör att det finns viss osäkerhet i jämförelsen mellan åren.

Koldioxidavtryck pensionsmedelsportfölj

	2022	2021
Koldioxidintensitet (ton, CO ₂ e)		
per mnkr intäkter	9,9	9,4
Koldioxidintensitet (ton, CO ₂ e) index	17,4	18,1
Jämförelse med index	-43 %	-48 %

Utmaningar

Hållbarhetsredovisningen visar många positiva trender men också fortsatta utmaningar. Region Örebro län behöver fortsatt minska klimat- och miljöpåverkan, minska stora avfallsmängder, öka materialåtervinningen och minska textilsvinn för att på så sätt bidra till goda livsmiljöer, god hälsa samt för att vara en ansvarsfull aktör som hushåller med resurserna för att genomföra den omställning som krävs. Ett fortsatt fokus framåt behöver vara att behålla de goda vanor som skapats under pandemin och behålla en bra nivå på resandet.

Ojämligheten mellan grupper i befolkningen riskerar att öka. Region Örebro län behöver därför fortsätta utveckla och främja insatser för att utjämna hälsoskillnader. Processer och arbetssätt ska genomsyras av hållbarhet och de ska ges det utrymme som krävs när verksamheten utvecklas för framtiden.

Händelser av väsentlig betydelse

Pandemin med coronaviruset och sjukdomen covid-19 har fortsatt periodvis under året haft påverkan för så väl individer som för verksamhet och ekonomi både i Region Örebro län och i samhället nationellt och globalt. Det var framför allt i början och i slutet av året som påverkan var som störst.

Under början av året steg smittspridningen kraftigt. Ökningen kunde tydligt kopplas till introduktionen av virusvarianten omikron som visserligen generellt orsakar mildare sjukdom men samtidigt är mer smittsam jämfört med tidigare varianter. Som mest under året fanns 46 patienter smittade med covid-19 på Region Örebro läns sjukhus. Det var i början av februari. Det var dock bara några patienter som behövde intensivvård. Vårdbelastningen relaterat till covid-19 minskade stadigt under våren.

Vaccinationen mot covid-19 har fortsatt under året. Alla över 18 år har erbjudits en påfyllnadsdos (dos 3). En ytterligare påfyllnadsdos (dos 4) har erbjudits till de som är 65 år och äldre samt till vissa grupper som har ökad risk att bli allvarligt sjuka i covid-19. I slutet av året hade mer än två tredjedelar av länets befolkning tagit minst tre vaccindoser.

Från den 1 april är covid-19 inte längre klassad som en allmänfarlig och samhällsfarlig sjukdom i Sverige. Sjukdomen är dock fortfarande anmälningspliktig och ska smittspåras i vård- och omsorgsmiljöer. Pandemin fortgår vilket gör att övervakning, vaccinationsinsatser, smittförebyggande åtgärder inom vård- och omsorgsmiljö, liksom beredskap att skala upp testning och smittspårning även fortsättningsvis behöver finnas på plats i Region Örebro län.

Mot slutet av året ökade smittspridningen av covid-19 på nytt i länet vilket medförde en ökning av covid-19-patienter som behövde inlagda vård. Vid slutet av året fanns cirka 30 patienter som var smittade med covid-19 på länets sjukhus.

Fakta om pandemin i Örebro län per den 31 december 2022 (sedan utbrottet i mars 2020):

- Antal bekräftade fall av covid-19: cirka 106 400 fall.
- Antal avlidna i sviterna av covid-19: 565 personer.
- Totalt antal analyserade prover: cirka 754 700.
- Antal vaccinerade med dos 1: cirka 236 800.
- Antal vaccinerade med dos 2: cirka 234 400.
- Antal vaccinerade med dos 3: cirka 175 400.
- Antal vaccinerade med dos 4: cirka 86 500.
- Antal vaccinerade med dos 5: cirka 48 500.
- Andel vaccinerade med dos 1: drygt 89 procent.
- Andel vaccinerade med dos 2: drygt 88 procent.
- Andel vaccinerade med dos 3: drygt 67 procent.
- Andel vaccinerade med dos 4: knappt 34 procent.
- Andel vaccinerade med dos 5: drygt 19 procent.

Redovisning för Region Örebro län per den 31 december 2022:

- Antal covid-19-patienter vårdade på intensivvårdsavdelning: 354.
- Antal covid-19-patienter vårdade på vårdavdelning: 2 763.
- Antal inlagda covid-19-patienter på intensivvårdsavdelning: 2.
- Antal inlagda covid-19-patienter på vårdavdelning: 25.

Påverkan av pandemin i Region Örebro län

Pandemin har periodvis påverkat alla verksamheter inom Region Örebro län på olika sätt och i olika omfattning under året.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har fortsatt påverkats av pandemin under året. Belastningen på sjukvården beskrivs ovan. I takt med att kunskapen om covid-19 har ökat har behandlingsmetoderna utvecklats. Antalet dagar i respirator för covid-19-patienter som behövt intensivvård har fortsatt att minska.

Region Örebro län har klarat av den akuta vården väl under pandemin. Det finns dock fortsatta utmaningar med tillgängligheten till hälso- och sjukvården. Arbete pågår med att ta igen den planerade specialistvården som inte kunde genomföras under år 2020 och 2021. Det gäller framför allt operationer. Väntetiden till operation är mest uttalad inom verksamhetsområde ortopedi och handkirurgi, verksamhetsområde hals-, huvud- och plastikkirurgi samt verksamhetsområde ögon.

Forskning, utbildning och innovation har fungerat i det närmaste som innan pandemin. De stödverksamheter, som finns inom Område forskning och utbildning, visar på full forskningsaktivitet igen och sammanställningar i forskningsboks slutet visar på hög aktivitet. Ett exempel är antalet refereegranskade publikationer, där det för 2021, högsta antalet har rapporterats in sedan denna typ av rapportering infördes. En effekt av pandemin är att ALF-medel fortsatt har flyttats med till 2022 från 2021. Det är en konsekvens av den inbromsning av forskningsaktivitet 2020 som fortsatt påverkade forsknings- och utbildningsnämndens ekonomi för 2022. För att kompensera lägre aktiviteten 2020 har ett större antal ansökningar om forskningstid för doktorander beviljats inför 2022. En ytterligare återgång är att resor för kongresser och konferenser har tagit fart igen.

Folk tandvården har fortsatt påverkats av pandemin, framför allt under årets första månader. Folk tandvården har följt utvecklingen noggrant och efterlevt restriktioner och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten och smittskydd i Region Örebro län. Under slutet av 2021 och början av 2022 återupptogs tandvården till de grupper av patienter som delvis pausades under delar av pandemin och var tillbaka i motsvarande nivå som 2019. Folk tandvårdens personal hade dock en hög sjukfrånvaro under januari och februari, i kombination med restriktioner för karantän även när familjemedlem var smittad. Det medförde lägre verksamhet än planerat.

Regionkansliet har fortsatt att ge stöd till verksamheterna i olika frågor kopplat till pandemin, framför allt under första delen av året. Sen har en återgång skett till mer normal verksamhet i fråga om att ge stöd till verksamheterna i olika frågor. Regionkansliet ansvarade för den regionala ledningen av arbetet med pandemin till februari när de flesta restriktioner upphörde att gälla. Fortsatt aktivt stöd inom arbetsmiljö och arbetsrättens områden ges vid behov. Inom kommunikationsområdet har arbetet med information och kommunikation om pandemin och vaccination fortsatt. I slutet av året genomfördes en ny kommunikationsinsats mot bakgrund av den ökade smittspridningen. Hälsokommunikatörer arbetar med riktade insatser till olika målgrupper främst i utsatta områden.

Regionservice har påverkats av snabba förändringar inom hälso- och sjukvården utifrån rådande situation i såväl antal smittade och antal i behov av vård. Vaccinationsnoderna har varit en av de behov som tillkom under pandemin. Under våren bytte Region Örebro län vaccinationslokaler vid ett flertal tillfällen. Förvaltningen agerade snabbt utifrån de förändringsbehov som uppstod kring lokalerna. Förvaltningen har hanterat en varierad efterfrågan av provtagningskit för covid-19-tester. Anpassning av resurser och personal gjordes för att först kunna möta en mycket hög efterfrågan i slutet av 2021 och i början av 2022, för att sedan möta en kraftigt minskad efterfrågan när nya riktlinjer för testning kom.

Förvaltningen har också hanterat ökad efterfrågan av parkeringstillstånd med anledning av gratis personalparkering, samtal från invånare med frågor om vaccination och supportärenden gällande tekniken kring distansarbete och distansmöten.

Den *allmänna kollektivtrafiken* påverkades tidigt i januari när samhällssmittan till följd av virusvarianten omikron ökade i omfattning. Det beslutades om att åter stänga bussarnas framdörrar och endast medge påstigning i bakre dörr. Samtidigt rådde åter en allmän rekommendation om att om möjligt arbeta hemifrån och att i första hand välja andra färdmedel än kollektivtrafiken. Detta innebar en väsentlig minskning av antalet resenärer. När situationen därefter successivt återgick till det normala, från och med mars, skedde en snabb återhämtning av antalet resenärer. Under sommaren var antalet resenärer på ungefär samma nivåer som under 2019. Under hösten har det därefter skett en viss tillbakagång, där antalet resor hittills har stabiliserats på cirka 85–90 procent av 2019 års nivå. Under 2023 kommer det att göras en djupare analys över hur resandet har utvecklats efter pandemin.

Pandemin påverkade *serviceresor* i början av året. Transportarbetareförbundet ställde flera nya krav, bland annat att återinföra barriärskydd och stängda framsäten för kunder. När smittspridningen sedan minskade och covid-19 inte längre klassades som en samhällsfarlig sjukdom togs samtliga restriktioner bort inom serviceresetrafiken från den 1 april. Serviceresor har också återgått till samplanering vilket gör att fler kan resa med serviceresetrafiken.

Inom *regional tillväxt, näringslivsutveckling*, har ramprojektet Behovsstyrda coronainsatser avslutats med sammanlagt sju genomförda insatser. Alla genomförda delprojekt mildrade sannolikt de negativa konsekvenserna för de företag som tog del av insatserna. Uppföljningen av projekt målet är dock svår att göra på grund av avsaknaden av tydlig förändringslogik bakom projektet.

Inom *utbildning och arbetsmarknad* har pandemin fortsatt påverka arbetsmarknaden och invånarnas förutsättningar till försörjning där särskilt utsatta är långtidsarbetslösa. Vissa branscher påverkas i högre utsträckning. Det gäller särskilt viss produktion, transporter av varor och de globala värdekedjorna. Samtidigt finns det fortfarande stor efterfrågan på kompetens och många lediga tjänster särskilt inom hälso- och sjukvård, it och teknikyrken. Pandemin bidrog till att uppmärksamma behovet av kompetensutveckling av redan anställda inom vård och omsorg. Det pågår kompetensutvecklingsinsatser av redan anställda och att få fler intresserade av att utbilda sig till yrken inom vård och omsorg. Demografins utmaningar och ökningen av andelen äldre är kännbar och kommer att öka. Både Fellingsbro och Kävesta folkhögskolor har haft all undervisning på plats under året men har behållit en del anpassningar för att undvika onödig trängsel. Deltagarna har klarat sina studier på ett bra sätt trots att en stor del av studietiden tidigare präglats av pandemin.

Inom *välfärd och folkhälsa* fortsatte arbetet under första halvåret med samordning av åtgärder riktade mot den kommunala hälso- och sjukvården och omsorgen utifrån pandemin samt samordning kring genomförande av vaccinationer. Från slutet av våren har behovet av dessa insatser blivit mindre. Fortfarande följs dock smittspridningen i den kommunala hälso- och sjukvården nära och vissa utbildningsinsatser utförs i samarbete med hälso- och sjukvården i Region Örebro län.

Inom *kulturen* har pandemin påverkat länets professionella kulturliv under hela året även om restriktionerna tagits bort. Scenkonstinstitutionerna upplever mindre publik än före pandemin. Kulturverksamheterna har också haft stora inkomstbortfall under pandemiåren samt merkostnader som de fortfarande påverkas av. Den digitala utvecklingen och digitala tjänster fick en extra skjuts av pandemin och fortsätter att efterfrågas även efter pandemin, vid sidan av den fysiska kulturverksamheten. Det kräver extra resurser. Även studieförbund och föreningsliv har påverkats av pandemins restriktioner på liknande sätt som länets kultur. Statliga pandemistöd inom kultursamverkansmodellen samt regionala stöd har delats ut till professionella kulturaktörer även 2022 genom Region Örebro län. För att ytterligare stötta aktörer inom kultur och civilsamhälle i Örebro län har medel som beslutats om i kulturnämnden 2020–2021 även kunnat användas 2022.

Inom *Företagshälsovård samt tolk- och översättarservice* har kundernas behov förändrats i takt med att restriktionerna hävts. Fler uppdrag sker på plats istället för digitalt inom både Tolk- och översättarservice och Regionhälsan. Inom Regionhälsan finns ett behov att arbeta ifatt inom tjänster

som uteslutande kan tillhandahållas på plats. Det avser bland annat medicinska kontroller men också uppdrag som grupputveckling.

Påverkan av kriget i Ukraina

Med anledning av kriget i Ukraina, beslutade regiondirektören den 24 februari att aktivera Regional ledning. Den avslutades sedan i maj. Uppdraget har varit att analysera hur den pågående krisen kan påverka Region Örebro län, och sedan biträda organisationen med samordning med mera i syfte att upprätthålla samhällsviktig verksamhet.

Ukrainska medborgare ska ha samma rätt till sjukvård och tandvård som asylsökanden. Region Örebro län får en schablonersättning från Migrationsverket baserat på antalet ukrainska medborgare i länet.

Det har inte varit någon stor påverkan på länets sjukvård eller tandvård med det inflöde av flyktingar som har varit. Högre förekomst av vissa smittsamma sjukdomar i Ukraina jämfört med i Norden och att Ukraina har stora problem med antibiotikaresistenta bakterier har lett till informationsinsatser om smittskydd och vårdhygien. Asyl- och invandrarhälsan samarbetar fortlöpande med smittskyddsenheten hur arbetet med hälsoundersökningar ska möjliggöras så snabbt och smidigt som möjligt.

Skriftlig information om hur sjukvården i Örebro län fungerar och hur man söker till densamma har översatts till ukrainska och ryska, liksom råd om egenvård och antibiotikaanvändning i Sverige. Region Örebro län har genomfört informationstillfällen på boenden i länet samt med civilsamhället för att sprida information och kunna vara ett stöd i sjukvårdsfrågor. Inom det nationella Inerasamarbetet med gemensamma vård- och invånartjänster har särskilda åtgärder vidtagits och man har också förstärkt övervakningen av tjänsterna.

Efterfrågan av tolkar i ryska och ukrainska har ökat under året. Region Örebro län har behövt rekrytera och utbilda tolkar. 13 tolkar i ukrainska har rekryterats för att täcka den ökade efterfrågan.

En utlysning via ESF-rådet, "CARE" har öppnat med särskilda medel för att finansiera olika insatser med koppling till flyktingar från Ukraina. Region Örebro län bistår ESF-rådet att sprida information om medlen till länets aktörer.

Kulturnämnden har fattat beslut om ett särskilt stöd för aktörer som vill genomföra kulturaktiviteter för, med och av människor på flykt från krig.

Förändrat säkerhetsläge och ökad beredskap

Kriget i Ukraina har aktualiserat bland annat it- och informationssäkerhetsfrågor samt beredskaps- och säkerhetsfrågor. Region Örebro län ansvarar för flera samhällsviktiga verksamheter som måste fungera även under prövande omständigheter. Verksamheterna utgör i flera avseenden viktiga delar av det civila försvaret vilket ska bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället, såväl i fredstid som under pandemier och cyberattacker. För att möta dessa krav har flera åtgärder vidtagits, bland annat för att tydliggöra och säkerställa kommunikationen inom Region Örebro län och även gentemot andra aktörer. Inom hälso- och sjukvården har bland annat följande åtgärder vidtagits: En ny ledningsmodell och beredskapsplan har tagits fram. Det har också bildats ett beredskapsnätverk, en samverkansgrupp för beredskapsfrågor samt en arbetsgrupp avseende civilt försvar för att brett effektivisera informationsvägarna och medvetandegöra beredskapsorganisationen och dess tillhörande arbete.

Hälso- och sjukvården har, tillsammans med Polisen, Räddningstjänsten och SOS alarm AB (PROSS) påbörjat ett strategiskt, operativt samarbete som är under utveckling. Behovet av en samverkansstruktur har aktualiserats under de senaste åren och planen är att denna gruppering ska underlätta arbetet mot gemensamma mål och förenkla kommunikationen mellan organisationerna.

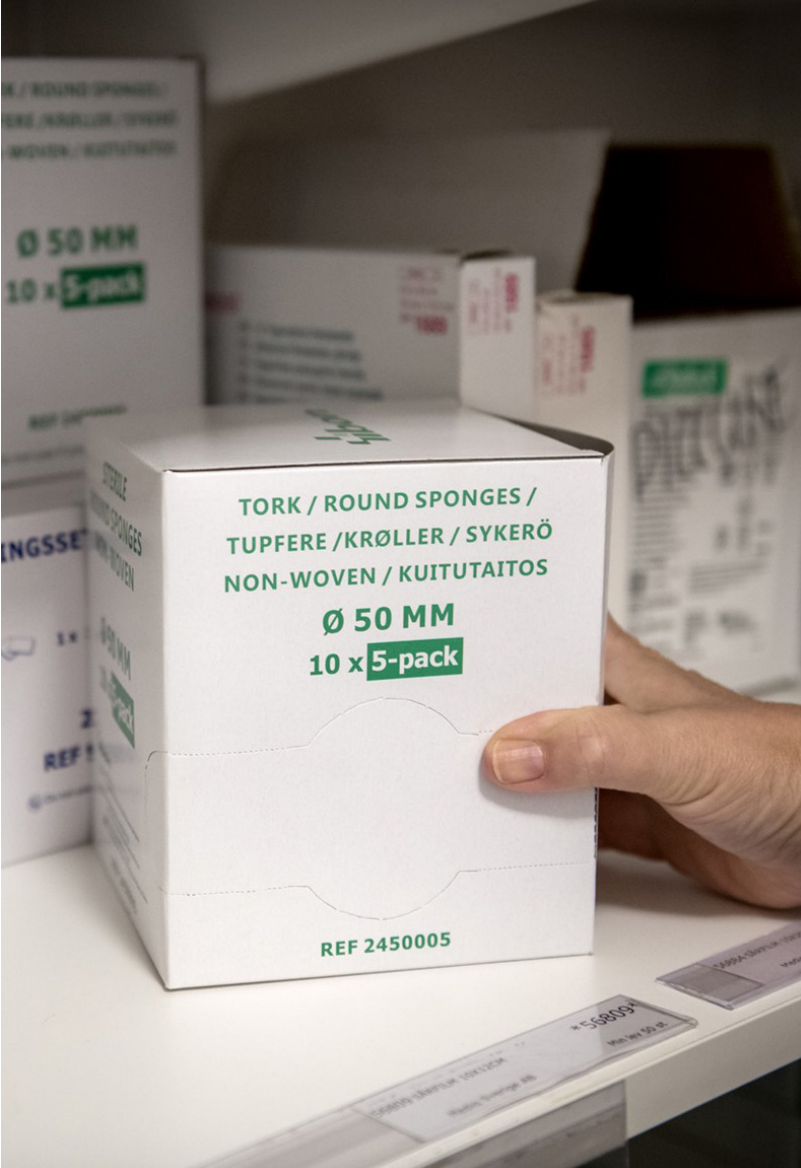
Under året har arbetet med kontinuitetshandling och beredskap trappats upp. Efterfrågan på redundans och robusthet har aktualiserats både gällande tekniska system i fastigheter och i it-miljöer. Regionsservice har inventerat och börjat iordningställa de skyddsrum som Region Örebro län äger och även sett över bränslelager för reservkraft och reservvärme. Ett strategiskt forum gällande beredskapslager för förbrukningsmaterial har startat. Kriget i Ukraina i kombination med pandemin har skapat en stor komponentbrist i världen, vilket påverkar leveranser. Det är svårare att få tag i produkter, förbrukningsmaterial och reservdelar.

Informationssäkerhetsfrågor har varit och är i fokus. Det är ett större inflöde av skräppost och spammejl som drabbar både Region Örebro läns officiella mejlboxar och uppdateringar i it-miljön. Antalet konstaterade it-attacker mot svenska företag, kommuner och myndigheter har ökat kraftigt. Som en följd av det har skyddsåtgärder tagits fram, bland annat i form av införskaffande av kompletterande verktyg för att förhindra attacker samt att förstärka Region-service område IT.

Övriga händelser av väsentlig betydelse

Region Örebro läns verksamheter har periodvis under året, på ett eller annat sätt och i olika hög grad, varit påverkade av pandemin och i viss mån av situationen i Ukraina. Region Örebro läns verksamheter har samtidigt successivt kunnat återgå till ordinarie verksamhet men i vissa fall har verksamheterna varit omprioriterade. Nedan redovisas ett antal händelser och aktiviteter som har pågått under året.

- Resultaten från den nationella befolkningsundersökningen Hälso- och sjukvårdsbarometern visar att invånarnas förtroende för hälso- och sjukvården har minskat något sedan föregående års mätningar såväl i riket som i Örebro län. Andelen länsbor som har stort förtroende för hälso- och sjukvårdens hantering av pandemin i den egna regionen har dock ökat något från 73 procent till 79 procent. Det är också fortsatt en majoritet, 62 procent i riket och 70 procent i länet, som har stort förtroende för hälso- och sjukvården i sin helhet. Andelen länsbor som har stort förtroende för sjukhusen är något högre och andelen med stort förtroende för vårdcentralerna är något lägre, 77 respektive 61 procent. Nära nio av tio länsbor, 87 procent, upplever att de har tillgång till den vård de behöver, men när det gäller uppfattningen om väntetider anser 48 procent av länsborna att det är rimliga väntetider till besök och behandling på sjukhusen och 66 procent att det är rimliga väntetider till besök på vårdcentralerna. Drygt åtta av tio länsbor, 84 procent, är positiva till att boka besök, läsa sin journal eller förnya recept via 1177.se.
- Nationell patientenkät har genomförts avseende vuxen- psykiatrins öppenvård och slutenvård samt barn- och ungdomspsykiatrins öppenvård och slutenvård. Resultatet för Region Örebro län visar att i frågor som handlar om respekt och bemötande får vården inom psykiatri höga betyg. Patienterna tycker att personalen bemöter dem med medkänsla, omsorg och engagemang. Överlag har de som besvarat enkäten ett bra helhetsintryck av sin vård. Frågor som gäller information och kunskap skattas något lägre. Bland annat saknar patienterna tydlig information om sina undersökningar och behandlingar samt information om stödgrupper och föreningar där de kan möta andra med liknande sjukdomsbakgrund. När det gäller dimensionen helhetsintryck sjönk dock resultatet jämfört med den tidigare mätning som gjordes 2018. Samma utveckling syns även nationellt.

- Värdegrunden ska integreras i viktiga processer, verktyg och arbetssätt. Arbetet med värdegrunden har skett på olika sätt under året. Bland annat har Region Örebro läns chefer och ledningsgrupper stärkts i att leda med värderingar och att kunna lyssna in kulturen i verksamheten. Integrationen av värdegrunden kommer framöver att se olika ut inom förvaltningarna men ska integreras i det ordinarie arbetet.
- Ny politisk organisation inför nästa mandatperiod har beslutats i regionfullmäktige.
- Den regionala utvecklingsstrategin har reviderats och beslutats i regionfullmäktige.
- Den första hållbarhetsredovisningen av det reviderade programmet för hållbar utveckling har sammanställts. Redovisningen visar bland annat en positiv utveckling inom det hälsofrämjande arbetet samt att koldioxidutsläppen från Region Örebro läns tjänsteresor har minskat.
- Arbete pågår enligt program för digitalisering med flera projekt och aktiviteter. Bland annat pågår förstudier gällande digitala signaturer och automatiserade processer, så kallade RPA (robotic process automation).
- Strategisk kompetensförsörjningsplan 2023–2025 har tagits fram. Den visar åtta områden och tydliggör insatser som Region Örebro län behöver göra för att möta kompetensutmaningen. Inom dessa områden sker arbete både regionövergripande och i varje förvaltning.
- Omställningen till nära vård har fortsatt under året. En länsgemensam målbild för omställningen till nära vård har antagits av Region Örebro län och länets samtliga kommuner. Ett ramverk för det samarbete som kommer att krävas då framtiden ställer nya krav på vården och omsorgen i Sveriges regioner och kommuner. En färdplan, för att konkretisera målbilden och tillsammans prioritera länsgemensamma satsningar och aktiviteter, håller på att tas fram.
- Ett nytt kontaktcenter, första kontakten psykisk ohälsa barn och unga, har öppnats. Det ska göra det enklare för barn och unga med psykisk ohälsa att komma i kontakt med vården och att lotsas till lämplig vårdnivå. Mottagningar för barn och unga med psykisk ohälsa har stärkts på fyra orter i länet.
- Processen för den nationella högspecialiserade vården har återupptagits sedan den stannat av under pandemin. Region Örebro län har hittills tilldelats tillstånd att bedriva högspecialiserad vård för behandling av peniscancer.
- Screeningverksamhet för olika cancersjukdomar har utvecklats under året där Region Örebro län nu även utför screening vid tarmcancer.
- Cyklotronen är på plats på Universitetssjukhuset Örebro. Cyklotronen används för tillverkning av radioaktiva isotoper, vilka bidrar till bättre bedömningar vid en rad cancersjukdomar.
- Ett nytt traumarum har öppnats på Universitetssjukhuset Örebro, där de svårast skadade patienterna tas omhand. Rummet finns i anslutning till den nyöppnade akut-röntgen som kompletterar akutmottagningen som flyttade till i H-huset år 2020.
- Nya sätt att möta patienter har utvecklats under pandemin. Ett exempel är barn- och ungdomsmottagningen som nu erbjuder föräldrar till barn i åldern 0 till 6 år videosamtal för en bedömning av sjuka småbarn.
- Akutmottagningen på Lindesbergs lasarett har förstärkts med läkarcompetens för akuta ortopediska och kirurgiska besvär även nattetid. Som tidigare finns även kompetens för akuta medicinska besvär dygnet runt.
- Trycket på hälso- och sjukvården har varit högt med hög beläggning på vårdavdelningarna framför allt under hösten. Mot slutet av året konstaterade Inspektionen för vård och omsorg, IVO, i ett beslut att Universitetssjukhuset Örebro inte har tillräckligt många vårdplatser. Beslutet var en del i en nationell granskning av landets akutsjukhus. IVO har även lämnat likalydande kritik på ett stort antal sjukhus i landet. En viktig faktor för att upprätthålla ett tillräckligt antal vårdplatser är samarbetet med kommunerna. I november var läget att om samtliga patienter som hälso- och sjukvården bedömde som utskrivningsklara hade omhändertagits av kommunen istället, är det troligt att tillgången av vårdplatser på sjukhusen varit tillräckligt. I det arbete som nu pågår med införande faktabaserad styrning och produktions- och kapacitetsstyrning inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, kommer en årlig inventering av samtliga resursbehov genomföras, inklusive vårdplatser. I den årliga produktionsplanen kommer antalet vårdplatser att fastställas. Detta gäller både specialiserad somatisk och psykiatrisk vård på länets samtliga tre sjukhus.
- En annan utmaning inom hälso- och sjukvården gäller kompetensförsörjning, bemanning och avsaknad av erfarna medarbetare, där behovet generellt är större än tillgången inom många personalkategorier.
- Region Örebro län har överlåtit driften av Hallsbergs vårdcentral till Capio Närsjukvård AB från och med den 1 december 2022. Bolaget driver sedan tidigare vårdcentralerna Haga och Lekeberg inom ramen för Region Örebro läns vårdvalssystem Hälsoval.
- Region Örebro län har tecknat avtal om köp av tvätt- och textilservice. Servicenämnden har fattat beslut att anta Textilia som leverantör. Avtalstiden är fyra år med möjlighet att förlänga ytterligare två år.

- Folktandvårdens fokusområden under året är kompetensförsörjning, flödeseffektivitet och arbetsmiljö. För att kunna erbjuda god, jämlik och jämställd tandvård med god tillgänglighet behövs en stabil kompetensförsörjning. Det pågår arbete med Folktandvårdens kompetensförsörjningsplan utifrån den regionövergripande kompetensinventering som har genomförts. Folktandvården behöver förändra arbetssätten för att kunna ge den tandvård som patienterna har behov av och önskemål om genom att arbeta flödeseffektivt. Arbete pågår bland annat via det flödeseffektiva arbetssättet i projektet Folktandvården Direkt som testats på kliniken i Lindesberg. Ytterligare kliniker har och ska starta med det nya arbetssättet. Det pågående samarbetet med organisationen Suntarbetsliv kring de framforskade friskfaktorerna har fortsatt.
- En strategi för specialisttandvården (STV) har tagits fram. Det övergripande syftet är att upprätta en långsiktig strategi för att tydliggöra vilka uppdrag STV har att fullgöra inom utbildning, forskning och patientomhändertagande och vad det innebär att vara nationell odontologisk kunskapsnod samt vilka förutsättningar och utmaningar STV står inför gällande kvalitet, tillgänglighet, bemanning, utbildning och ekonomi.
- Vetenskapsrådet har genomfört en så kallad ALF-utvärdering. Det innebär en att granskning har skett av den kliniska forskningen i de sju regioner som har avtal kring läkarutbildningen.
- Socialstyrelsen har genomfört en utvärdering av universitetssjukvården som produceras på Region Örebro läns universitetssjukvårdsenheter (USV-enheter). 26 verksamhetsområden har utsetts till USV-enheter 2022 och dessa återfinns både inom den specialiserade vården men också inom nära vård och geriatrik, folkhälsa, psykiatri och odontologi.
- Fortsatt arbete med forskningsförankring av nära vård och folkhälsa i samverkan med länets kommuner och Örebro universitet.
- Inom det forskningsnära innovationsarbetet och utveckling av Life science pågår flertal projekt för utveckling av precisionsmedicin, precisionshälsa och artificiell intelligens, AI.
- En ny länsplan för regional transportinfrastruktur 2022–2033 har tagits fram och fastställts av regionfullmäktige. Parallellt har en regional cykelplan tagits fram.
- Stråket Oslo–Stockholm ska inkluderas i ScanMed-korridoren enligt beslut av Europeiska rådet.
- Kollektivtrafiken har utvecklat resenärsinformationen vilket gör att kollektivtrafikresenärerna har tillgång till information om eventuella trafikstörningar, till exempel förseningar och inställda turer.
- Närtrafik har lanserats i hela länet.
- Inom serviceresor har resandet ökat och i kombination med förar- och fordonsbrist under hela året har det varit utmaningar att kunna utföra och planera resorna så effektivt som möjligt. Serviceresor har återgått till samplanering av resorna.
- Riksdagen har beslutat om ett tillägg i lagen om regionalt utvecklingsansvar som befäster Region Örebro läns roll och uppdrag gällande regional kompetensförsörjning.
- Satsning på tomat- och räkodling i Frövi som är ett unikt exempel på industriell symbios och cirkularitet. Arbete pågår för att bygga upp ett kunskapscenter i samband med investeringen om industriell symbios och cirkularitet.
- Drivkraften har ökat för att energieffektivisera och ställa om till förnybar energi (solenergi). De enklare åtgärderna efterfrågas samtidigt som de större energieffektiviseringsåtgärderna och investeringarna får vänta på grund av likviditetsproblem och politiskt osäkerhet.
- Genom projektet ”Skolresultaten i regionen har förbättrats - att leda och styra en komplex organisation” pågår ett utvecklingsarbete i samverkan med länets kommuner i syfte att påbörja ett långsiktigt arbete med att öka elevers målpuppfyllelse i hela länet.
- Inom området välfärd och folkhälsa har inom ramen för handlingsplanen för psykisk hälsa beslut fattats om att avsätta medel för att göra insatser för unga med beroendeproblematik tillgängliga i hela länet genom en utveckling av Maria Ungdoms verksamhet.
- Inom kulturen har arbete pågått för ett jämlikt kulturliv med en mångfald av kulturuttryck i hela länet vilket är ett viktigt fokus i länets kulturplan. Kulturen har en viktig roll även i andra samhällsområden och fortsatt arbete har skett inom bland annat kultur och hälsa samt kultur i skolan och kultur på barns fritid.
- Partnerskapet för sociala innovationer är ett viktigt forum för relationen mellan Region Örebro län och civilsamhället där samhällsutmaningar identifieras och ventileras. Flera projekt som bidrar till att stärka förutsättningarna för civilsamhälle och social ekonomi bedrivs.
- Projektet Kulturdiallog genom tolk har avslutats. Projektet har syftat till att förbättra tolkade möten inom offentlig verksamhet genom att ta tillvara tolkars erfarenheter. Det har bedrivits tillsammans med Linnéuniversitet och Borlänge kommuns tolkförmedling.
- Regionhälsan har implementerat arbetsmodellen Problemlösning vid stress och psykisk ohälsa i arbetslivet (PIA-modellen). Modellen syftar till att, genom att involvera både chef och medarbetare i ett tidigt skede, få till mer ändamålsenliga och effektiva insatser för att motverka stress och psykisk ohälsa.
- Inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har fortsatt utvecklats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.
- Samarbetsplattformen Teams har införts i Region Örebro län.

Styrning och uppföljning av Region Örebro läns koncerns verksamhet

Region Örebro läns uppdrag

På uppdrag av länsinvånarna verkar Region Örebro län för att länet ska vara ett livskraftigt län för såväl boende som besökare. Region Örebro läns ansvar är att på ett hållbart sätt driva, utveckla och samordna arbetet inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård och kultur samt inom regional tillväxt och samhällsbyggnad. Digitaliseringen ska vara ett kraftfullt verktyg i det arbetet. Det regionala uppdraget omfattar också verksamhet inom kollektivtrafik, företagshälsövård och tolkförmedling. Det innebär även att vara huvudman för folkhögskolor och att främja kommunal samverkan och intressebevakning.

Genom regionbildningen har den regionala politiska nivån en roll som innebär att vara företrädare för Örebro län, bland annat gentemot staten.

Ansvarsstruktur

Inom Region Örebro läns koncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser – regionfullmäktige, regionstyrelsen och nämnder samt bolagsstyrelser. Därtill finns det en verksamhetsorganisation till stöd för det politiska styret och för genomförande av verksamhet.

- Regionfullmäktige är Region Örebro läns högsta politiska organ.
- Regionstyrelsen är högsta verkställande och beredande organ och har det övergripande ansvaret för Region Örebro läns utveckling.
- Nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som regionfullmäktige har bestämt inom tilldelade ekonomiska ramar. Den interna kontrollen ska vara tillräcklig.
- Region Örebro län har, i större eller mindre utsträckning, inflytande som ägare och finansär för ett antal bolag, stiftelser och föreningar.
- Regiondirektören är verksamhetsorganisationens högsta tjänsteperson, direkt underställd regionstyrelsen. Till sitt stöd har regiondirektören ett regionkansli med olika kompetensområden samt förvaltningarnas ledningar.
- Region Örebro län anlitar privata utförare inom primärvård, öppen somatisk vård samt trafik.

För mer detaljerad information om ansvar hänvisas till kapitel Region Örebro läns koncern.

Verksamhetsplan med budget och uppföljning

Region Örebro läns övergripande styrdokument

Regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget är Region Örebro läns övergripande styrdokument. Verksamhetsplanen anger regionfullmäktiges prioriteringar och ekonomiska förutsättningar för nämnderna. Regionfullmäktiges effektmål med indikatorer och strategier utgör utgångspunkt för verksamhetsplaner på olika nivåer i verksamheten och löper som en röd tråd hela vägen fram till den enskilda medarbetaren.

Verksamhetsplanen innehåller inriktningar och mål för såväl Region Örebro läns verksamheter som inom det regionala utvecklingsansvaret.

Nämnders och förvaltningars verksamhetsplaner

Regionstyrelsen, nämnderna och förvaltningarna har ett ansvar att ta fram en egen verksamhetsplan utifrån regionfullmäktiges verksamhetsplan samt en internkontrollplan. I bilaga till verksamhetsplanen framgår ansvar för respektive nämnd och regionstyrelsen, vilka effektmål och strategier som fullmäktige bestämt. Utöver dessa kan regionstyrelsen och nämnderna fastställa egna mål eller uppdrag. Regionstyrelsen och nämnderna ska säkerställa att verksamheten fullgör föreskrivna uppgifter och uppnår beslutade effektmål och strategier samt att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar. Vidare ska regionstyrelsen, nämnderna och förvaltningarna se till att den interna kontrollen är tillräcklig.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning och utvärdering har tre huvudsyften:

- Att ge en mångdimensionell bild av verksamhetens resultat i förhållande till fastställda mål och uppdrag.
- Att värdera hur styrande riktlinjer och rutiner efterlevs i verksamheten.
- Att utgöra kunskaps- och beslutsunderlag inför förbättringsarbete och fortsatt planering.

Den röda tråden löper från regionfullmäktiges verksamhetsplan med budget med effektmål med indikatorer och strategier till nämnder och förvaltningar, verksamheter och ytterst till medarbetare där aktiviteter genomförs i syfte att uppnå mål och uppdrag. Här vänder planerings- och uppföljningsprocessen och den röda tråden kan följas från mötet mellan invånare och organisation, via verksamhet, förvaltning och regionkansli till nämnd, regionstyrelsen och ytterst regionfullmäktige.

Uppföljning sker på alla nivåer i verksamheten; från enkla dagliga avstämningsmöten till ledningens återkommande genomgång på verksamhetsnivå. Vidare knyter förvaltningarna samman de olika verksamheternas rapportering till muntliga verksamhetsöverläggningar med regiondirektören och berörda nämnder. Uppföljning av effektmål med indikatorer och strategier samt internkontrollplan görs i delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut.

Rapportering sker i nämnder och regionstyrelsen. Skriftlig delårsrapport och verksamhetsberättelse inklusive bokslut beslutas i nämnder och redovisas till regionstyrelsen. Regionstyrelsen rapporterar till regionfullmäktige i samband med delårsrapport och årsredovisning inklusive bokslut. Vid bedömning av måluppfyllelse av regionfullmäktiges effektmål beaktas utfall för aktuella indikatorer samt nämndernas mål, uppdrag, aktiviteter och resultat kopplade till det aktuella målet.

Uppsiktsplikt

Regionstyrelsen ska i enlighet med bestämmelserna i kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Region Örebro läns angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Styrelsen ska också ha uppsikt över Region Örebro läns verksamhet som bedrivs i sådana bolag som avses i 10 kap. 3 och 4 §§ kommunallagen och sådana kommunalförbund som Region Örebro län är medlem i. I sitt arbete med att hålla samman organisationen till en helhet ska regionstyrelsen ange riktlinjer och utge föreskrifter samt utarbeta nödvändiga policyer.

Under året har regionstyrelsen arrangerat seminarium utifrån regionstyrelsens ansvar för uppsiktsplikten av nämnderna. Vid seminarierna har nämnderna presenterat sina verksamhetsplaner med budget 2023 och uppföljningen av 2022 utifrån delårsrapporter per 31 juli.

Intern styrning och kontroll

Intern styrning och kontroll är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten.

Intern styrning:

- Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter samt uppnår beslutade mål och uppdrag.
- Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.

Intern kontroll:

- Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten.
- Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig.
- Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.

Den interna styrningen syftar till att genomföra aktiviteter för att verksamheten ska fullgöra/uppnå krav a–b medan den interna kontrollen syftar till att genomföra åtgärder för att undvika negativa händelser (risker) som kan leda till att verksamheten inte bedrivs i enlighet med krav c–e. Aktiviteter och åtgärder beslutas i nämnders och förvaltningars verksamhetsplaner. Uppföljningen sker vid hel- och delår och dokumenteras i delårsrapporter och verksamhetsberättelser.

Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunalagen 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den interna styrningen och kontrollen ska vara ändamålsenligt utformad och att det beslutade arbetssättet ska tillämpas för att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt och lagenligt. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll.

ISK-bedömning

Uppföljning av den interna styrningen

Region Örebro län har tio effektmål och av dessa har samtliga uppfyllts, varav fyra fullt ut. Sex effektmål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således samtliga mål en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse.

Uppföljning av den interna kontrollen (internkontrollplan)

Samttaget beslutades inom Region Örebro län 143 åtgärder för att hantera 61 prioriterade risker. Merparten av riskerna (57 stycken) var nämndspecifika medan fyra stycken var regionövergripande. Av de 143 beslutade åtgärderna har 131 stycken (92 procent) genomförts. 12 stycken (8 procent) är inte helt genomförda under år 2022. Huvuddelen av dessa är pågående.

Den interna styrningen och kontrollen är ändamålsenligt utformad och det beslutade arbetssättet har tillämpats i verksamheten. Därmed bedöms den interna styrningen och kontrollen vara tillräcklig för verksamheten inom Region Örebro län.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

God ekonomisk hushållning

I samband med beslutet om verksamhetsplan med budget 2022 beslutade regionfullmäktige om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Målet för Region Örebro läns ekonomiska politik är att skapa en långsiktig, stark ekonomi samt uppnå en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Över mandatperioden ska utvecklingen av Region Örebro läns resultat, tillgångar och skulder resultera i att soliditeten (inklusive samtliga pensionsförpliktelser) som uppgick till -5 procent i bokslutet 2021 blir positiv senast 2030. Soliditeten uppgår till -5,7 procent vid utgången av 2022, vilket är -1,0 procent lägre än vid utgången av föregående år. Orsaken är främst det negativa årsresultatet. Enligt den plan som beslutats för de kommande tre åren kommer soliditeten kortsiktigt att försämrats, men på tio års sikt förbättras likviditeten igen och bedöms vara positiv 2030.

För att uppfylla kravet på god ekonomisk hushållning ska huvuddelen av finansiella och verksamhetsmässiga mål vara uppfyllda. Vid bedömningen om kraven på god ekonomisk hushållning har uppfyllts ska årets resursutnyttjande ställas mot verksamheternas övergripande måluppfyllelse. Bedömningen är att Region Örebro län har uppfyllt regionfullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning för år 2022.

Redovisning av effektmål och strategier

Redovisning av effektmål och måluppfyllelse samt strategier kopplas till de perspektiv som återfinns i verksamhetsplanen med budget för år 2022 – perspektiven invånare och samhälle, process och resurser. Perspektivet invånare och samhälle innehåller effektmål inom hälso- och sjukvård, forskning och utbildning, tandvård, regional tillväxt, kultur och samhällsbyggnad. Perspektivet process innehåller strategier avseende kvalitet och utveckling, digitalisering, hållbar utveckling och regional utvecklingsstrategi samt storregionalt och internationellt samarbete. Perspektivet resurser innehåller effektmål inom attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning samt ekonomi.

Pandemin har till viss del fortfarande en negativ påverkan avseende måluppfyllelse för flera effektmål. Verksamheterna har successivt kunnat återgå till ordinarie verksamhet men visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har periodvis fått stå tillbaka till följd av att aktiviteter kopplade till pandemin i stället har prioriterats. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de ska uppnås fullt ut. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god.

Det finns tio effektmål och samtliga mål bedöms vara uppfyllda, varav fyra mål fullt ut. Sex mål har en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således samtliga mål en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse.

Redovisningen av strategier inom perspektivet process visar att ett gott arbete pågår, framför allt inom digitalisering. Men också att vissa processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser har ställts in eller fått skjutas upp bland annat med anledning av pandemin. Digitaliseringen har haft stor betydelse för att begränsa smittspridningen. Inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har utvecklats och användandet har breddats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.

Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms ha uppfyllt mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Mer detaljerad information om effektmålens måluppfyllelse med indikatorer och redovisning av strategierna finns i kapitel Redovisning av effektmål och strategier.

Måluppfyllelse och trend**Effektmål:**

- ↑ 1. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.
- ◆↑ 2. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.
- ◆↑ 3. Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.
- ◆↑ 4. Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.
- ◆→ 5. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.
- ◆→ 6. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.
- ◆→ 7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.
- ↑ 8. Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.
- 9. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.
- 10. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Resultat och ekonomisk ställning**Resultatutveckling**

Årets resultat för Region Örebro län uppgår 2022 till -245 miljoner kronor. Föregående år redovisades ett positivt resultat på 926 miljoner kronor. I resultatet ingår orealiserade värdeförändringar av finansiella tillgångar. För 2021 ingår även kostnader för förändrat livslängdsantagande vid beräkningen av pensionsskulden. Om dessa poster exkluderas erhålls ett balanskravsresultat* för 2022 på 300 miljoner kronor, vilket är 100 miljoner kronor högre än budget men 397 miljoner kronor lägre än föregående år. År 2021 var budgetavvikelsen 597 miljoner kronor.

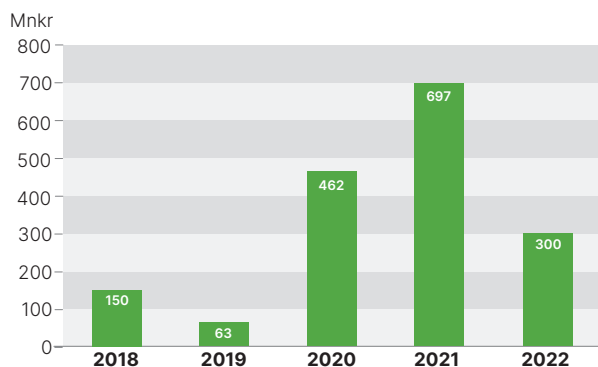
Nämnderna redovisar sammantaget en negativ budgetavvikelse med -273 miljoner kronor, vilket är 188 miljoner kronor sämre än föregående år. De flesta nämnder redovisar positiva resultat år 2022. De största överskotten finns hos regionstyrelsen som redovisar en positiv budgetavvikelse på 322 miljoner kronor och servicenämnden som har en positiv budgetavvikelse på 21 miljoner kronor. Tre nämnder visar underskott där hälso- och sjukvårdsnämnden har den största negativa budgetavvikelsen på -600 miljoner kronor. Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett underskott på -42 miljoner kronor och folktandvårdsnämndens budgetavvikelse uppgår till -20 miljoner kronor.

För hälso- och sjukvårdsnämnden har underskottet byggts upp över tid. I huvudsak beror det ökade underskottet på begränsade effekter av områdenas handlingsplaner samt ökade kostnader för läkemedel. För folktandvårdsnämnden beror underskottet framförallt på att det varit färre behandlare i tjänst med färre behandlingsåtgärder som följd och därmed en hög andel obokade tider. Båda orsakerna har medfört svag utveckling av intäkterna. Samhällsbyggnadsnämndens underskott är en konsekvens av dels strukturella underskott som nämnden arbetat med och har åtgärdsplaner för, dels att de under året haft ökade trafik kostnader för sjukresor.

Regionstyrelsens finansförvaltning redovisar ett underskott på -253 miljoner kronor (826 miljoner kronor föregående år). Underskottet beror framförallt på negativ utveckling på de finansiella marknaderna under året vilket innebar orealiserade förluster i finansiella tillgångar motsvarande -546 miljoner kronor. Högre lönetillväxt för år 2022 och 2021 har medfört betydligt högre skatteintäkter än vad som tidigare förutspåts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Också intäkterna för generella statsbidrag översteg budgeterad nivå.

Balanskravsresultatet för 2022 uppgår till 2,6 procent av skatter och statsbidrag. Motsvarande siffra för hela mandatperioden är 3,6 procent och budgeterat resultatmål för innevarande mandatperiod är 1,25 procent av skatter och statsbidrag.

Resultatutveckling efter balanskravsjusteringar*

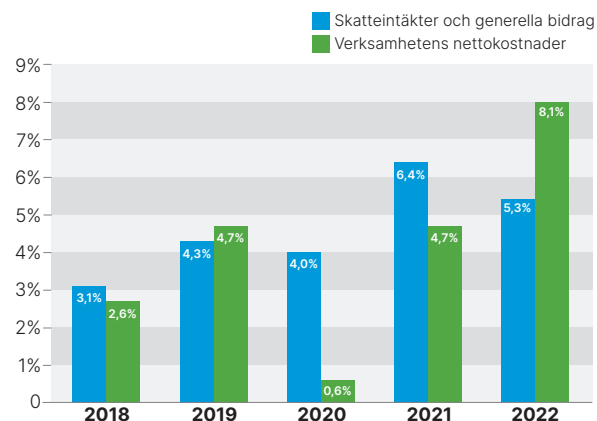
* Se balanskravsutredning för mer detaljer.

Verksamhetens nettokostnad

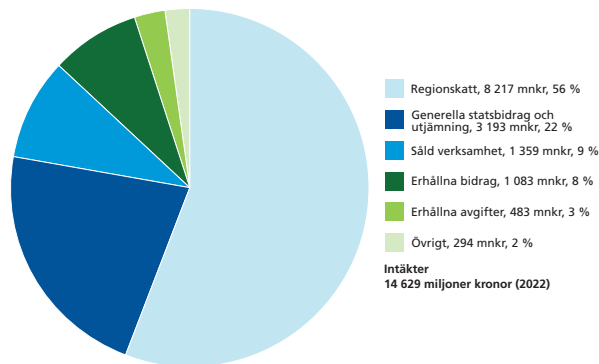
Nettokostnaden uppgår till 11 020 miljoner kronor jämfört med 10 507 miljoner kronor föregående år. Justerat för jämförelsestörande poster om 311 miljoner kronor avseende förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensions-skulden för föregående år uppgår nettokostnadsökningen till 8,1 procent. Under 2021 uppgick nettokostnadsökningen till 4,7 procent. Att ökningstakten är högre 2022 beror i stor utsträckning på att intäkterna kopplade till de specialdestinerade statsbidragen för covid-19 är lägre i år.

Nettokostnadsökningen överstiger ökningen av skatter och generella bidrag som uppgår till 5,3 procent. Nettokostnadens andel av skatteintäkter och generella statsbidrag uppgår till 96,6 procent (97,0 procent 2021).

Utveckling av nettokostnader respektive skatteintäkter och generella bidrag (jämfört med föregående år, justerat för jämförelsestörande poster)

Region Örebro läns intäkter (mnkr), exklusive balanskravsjusteringar

Cirkeldiagrammet visar Region Örebro läns totala intäkter i miljoner kronor. För år 2022 uppgick intäkterna till 14 629 miljoner kronor, exklusive balanskravsjusteringar.

Skatteintäkter samt bidrag från utjämningen och generella statliga bidrag

Sammantaget har skatteintäkter samt bidrag från utjämningen och generella statliga bidrag ökat med 5,3 procent från föregående år.

Skatteintäkter (miljoner kronor)

	Budget	Utfall	Avvikelse
Preliminär skatteinbetalning	7 934	7 950	+16
Preliminär slutavräkning innevarande år	–	207	+207
Slutavräkningsdifferens föregående år	–	60	+60
Summa skatteintäkter	7 934	8 217	+283

Skatteintäkterna ökade med 447 miljoner kronor till 8 217 miljoner kronor från föregående år. Ökningen motsvarar 5,7 procent. Den budgeterade skatteunderlagstillväxten uppgick till 4,2 procent. Under året har skatteunderlaget utvecklats positivt och tillväxten har därmed reviderats upp. I december beräknades skatteunderlagstillväxten för året till 5,2 procent, vilket bidrog till att utfallet av skatteintäkterna för 2022 fick en positiv budgetavvikelse med 223 miljoner kronor. Orsaken till den positiva tillväxten var främst att löneinkomsterna ökade lika mycket som året innan (med knappa 6 procent). Skatteunderlaget stärks även av de höjda garantipensionerna från och med hösten 2022. Därutöver bidrar slutavräkningen för år 2021, vilken också tillförs årets resultat, med 60 miljoner kronor i positiv budgetavvikelse.

**Bidrag från utjämnningen och generella statliga bidrag
(miljoner kronor)**

	Budget	Utfall	Avvikelse
Inkomstutjämningsbidrag	1 791	1 814	+23
Generella bidrag från staten	118	179	+61
Regleringsbidrag	136	201	+66
Kostnadsutjämningsbidrag	1	-9	-10
Statsbidrag för läkemedelsförmånen	989	1 008	+20
Summa bidrag fr utjämnningen och generella statliga bidrag	3 034	3 193	+159

Regeringens bidrag till regionsektorn för arbetet med uppskjuten vård förlängdes till 2022. Sammanlagt uppgick bidragen till 179 miljoner kronor för Region Örebro län, vilket var 61 miljoner kronor högre än budget.

Bidraget för läkemedelsförmånen ökade med 26 miljoner kronor jämfört med året innan. Ökningen tilläggsbudgeterades som intäkt och fördelades av regionstyrelsen till berörda verksamheter. Sammantaget har bidrag från utjämnningen och generella statsbidrag ökat med 128 miljoner kronor, 4,2 procent, till 3 193 miljoner kronor. Det innebär på helåret en positiv avvikelse med 159 miljoner kronor jämfört med den justerade budgeten.

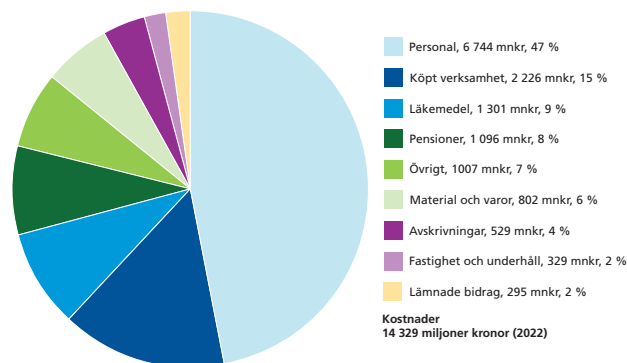
Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår för helår 2022 till 3 106 miljoner kronor (3 598 miljoner kronor 2021), vilket innebär en minskning med 13,7 procent jämfört med föregående år. Den stora minskningen beror framförallt på betydligt lägre specialdestinerade statsbidrag avseende covid-19. 2022 uppgår de till 312 miljoner kronor jämfört med drygt 900 miljoner kronor under 2021.

Intäkterna för såld vård har ökat med 50 miljoner kronor eller 7,5 procent till 718 miljoner kronor jämfört med förra året.

Patientavgifterna avseende hälso- och sjukvården har ökat jämfört med föregående år. Samtidigt har Folk tandvården erhållit lägre patientavgifter till följd av att det varit färre behandlare i tjänst. Totalt sett innebär det att patientavgifterna i princip är oförändrade mellan åren.

Trafikintäkterna har ökat markant i jämförelse med 2021, vilket beror på att resandet ökat sedan pandemirestriktionerna släppte i början av 2022 och ligger i princip i linje med nivån innan pandemin.

Region Örebro läns kostnader (mnkr)

Cirkeldiagrammet visar Region Örebro läns totala kostnader i miljoner kronor. För år 2022 uppgick kostnaderna till 14 329 miljoner kronor, exklusive balanskravsjusteringar och jämförelsestörande poster.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader, inklusive avskrivningar, uppgår till 14 126 miljoner kronor (14 105 miljoner kronor 2021). Föregående år ingår kostnader för förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden. Exkluderas dessa är kostnadsökningen mellan åren 2,4 procent.

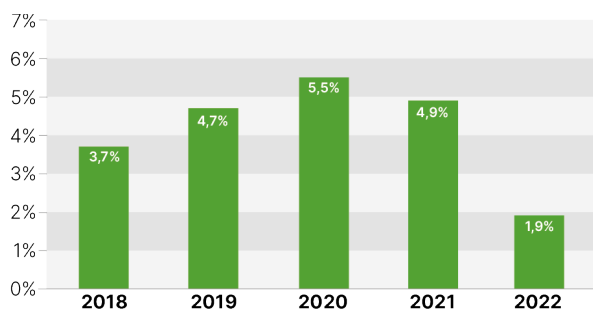
Lönekostnadsökningen är lägre än föregående år och uppgår till 1,9 procent (4,9 procent 2021). Den låga lönekostnadsökningstakten förklaras framför allt av höga jämförelsesiffror från föregående år på grund av extra kostnader kopplat till pandemin.

Antalet årsarbetare (tillsvidare- och visstidsanställda) har ökat med 147 årsarbetare, från 10 483 till 10 630 årsarbetare, vilket motsvarar 1,4 procent. Ökningstakten för de delar av lönekostnaderna som betecknas som månadslön är 1,8 procent och beror på höjda löner i och med löneavtalsrörelsen och att antalet anställda har ökat mellan åren. De kostnader som betecknas som extratid (timanställda, obekvämt arbetstid, övertid och jour/beredskap) har ökat med 7,4 procent där de främsta kostnadsökningarna skett inom obekvämt arbetstid (10,7 procent) och jour/beredskap (10,3 procent). Sjuklönerna har ökat med 30,0 procent sedan föregående år där den ökade korttidsfrånvaron under perioder varit hög till följd av hög smittspridning av bland annat covid-19 och influensa.

Kostnaderna för inhyrd personal uppgår till 187 miljoner kronor och är högre än föregående år. Ökningen mellan åren är 5,4 procent eller 10 miljoner kronor. Region Örebro län strävar efter att bli oberoende av inhyrd personal. Måttet på oberoende är att kostnaden för inhyrd personal understiger

2,0 procent av den egna personalkostnaden. Hyrpersonal-kostnaden för regionen avser i huvudsak Hälso- och sjukvårdsförvaltningen där inhyrd personal motsvarar 3,1 procent av den egna personalkostnaden år 2022.

Lönekostnadsutveckling (jämfört med föregående år, justerat för jämförelsestörande poster)

Kostnaderna för sjukvårdsmaterial har minskat med 15 miljoner kronor eller -2,3 procent till 630 miljoner kronor. Kostnaderna för läkemedel har däremot ökat under året och uppgår till 1 301 miljoner kronor. Ökningen motsvaras av 108 miljoner kronor eller 9,1 procent och beror på ökade volymer samt minskade läkemedelsrabatter.

Den köpta vården har minskat i både den somatiska vården och psykiatriska vården. Den totala kostnaden uppgår till 443 miljoner kronor respektive 72 miljoner kronor. Minskningen i den somatiska vården motsvarar 7 miljoner kronor, eller -1,4 procent, medan den köpta psykiatriska vården minskat med 6 miljoner kronor, eller -7,9 procent.

Trafikkostnaderna har ökat med 1,3 procent, motsvarande 13 miljoner kronor till 967 miljoner kronor sedan föregående år. Kostnadsökningen har skett inom serviceresor som haft ett ökat resande sedan pandemirestriktionerna släppte. Det högre kostnadsläget i samhället under året för bland annat bränsle tillsammans med ett nytt avtal med trafikoperatörer har ökat snittkostnaden per resa jämfört med föregående år. Inom kollektivtrafiken har kostnaderna minskat i jämförelse med ifjol vilket är en effekt av neddragningar inom busstrafiken samt inställda tåg under hösten på grund av personalbrist.

Finansiella intäkter och kostnader

Börsmarknaderna utvecklades negativt under 2022, i motsats till den positiva börsutvecklingen som var 2021. Det innebär att de finansiella intäkterna minskade med 560

miljoner kronor mellan åren samtidigt som de finansiella kostnaderna var 673 miljoner kronor högre.

Finansnettot, exklusive orealiserade värdeförändringar i pensionsmedelsportföljen, uppgår till -89 miljoner kronor, vilket är 148 miljoner kronor lägre än föregående år. Skillnaden mellan åren beror framförallt på lägre realiserade vinster från pensionsmedelsportföljen under 2022 och högre finansiell kostnad på pensionsskulden.

Budgetföljsamhet

I verksamhetsplan och budget för Region Örebro län 2022 budgeterades ett resultat efter balanskravsjusteringar på 200 miljoner kronor. Det budgeterade resultatet innehöll nya prioriteringar på 50 miljoner kronor. Därutöver fanns en planeringsreserv på 50 miljoner kronor och en pott för omställning på 142 miljoner kronor. Avsättningar till pensionsmedelsportföljen budgeterades med 427 miljoner kronor. Skattesatsen var oförändrad 11,55 kronor.

Regionens resultat avviker negativt mot det budgeterade resultatet med 551 miljoner kronor. Budgetavvikelsen för skatteintäkter och generella bidrag är positiv med totalt 442 miljoner kronor beroende på högre tillväxt av löner både för år 2021 och 2022 än vad som förutspåts av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) då budgeten beslutades. Både verksamhetens nettokostnad och finansnettot visar däremot negativa avvikelser mot budget. Främst är det finansiella kostnader som är betydligt högre än budget, 655 miljoner kronor, till följd av den negativa börsutvecklingen. Korrigerat för de orealiserade värdeförändringarna på pensionsplaceringarna uppgår balanskravsresultatet till 300 miljoner kronor, vilket överstiger budget med 100 miljoner kronor.

	Budget	Avvikelse
Verksamhetens nettokostnad	-10 747	-273
Skatteintäkter	7 934	283
Generella statsbidrag och utjämning	3 034	159
Finansnetto	85	-720
Årets resultat	306	-551
Balanskravsjusteringar	-106	651
Årets resultat 2022 exkl. balanskravsjusteringar och jämförelsestörande poster	200	100

Budgetjusteringar

Justering av nämndernas ramar

Nämndernas budgetramar beslutades av regionfullmäktige i verksamhetsplan med budget för 2022. I samband med beslutet om verksamhetsplan med budget för regionstyrelsen disponerade regionstyrelsen 12 miljoner kronor från potten för omställning till hälsovalsenheten för att finansiera ett nytt avtal med Caphio Läkargruppen AB. Omställningspotten uppgår därefter till 130 miljoner kronor. Utöver detta beslutade regionstyrelsen i mars, på mandat av regionfullmäktige, att fördela årets ökning av statsbidraget för läkemedel till hälso- och sjukvårdsnämnden med 21,1 miljoner kronor och hälsovalsenheten med 5 miljoner kronor.

Under året har två beslut tagits i regionstyrelsen om att disponera medel ur regionstyrelsens planeringsreserv. Besluten avser en utökning av kollektivtrafiken (samhällsbyggnadsnämnden 6 miljoner kronor i mars) samt en särskild satsning på löner och kortare vårdköer (hälso och sjukvårdsnämnden 25 miljoner kronor i juni). Ursprunglig

planeringsreserv för året var 50 miljoner kronor, varför 19 miljoner kronor återstår av reserven vid årets slut. I samband med beslutet om satsning i juni beslutade även regionfullmäktige att föra över 25 miljoner kronor i budgetram från regionstyrelsen/regionkansliet till hälso- och sjukvårdsnämnden.

Därutöver har en del förändringar av ansvar skett mellan nämnderna till följd av organisatoriska eller redovisningstekniska skäl vilka har medfört omfördelning av budgetramarna enligt nedanstående tabell. Den största omfördelningen av ramar har gjorts från regionstyrelsen till hälso- och sjukvårdsnämnden. Omfördelningen på 63,7 miljoner kronor avser att täcka projektkostnader för nytt vårdinformationssystem (Cosmic). I samband med beslut om verksamhetsplan med budget för nämnderna beslutades att föra om ramen för folktandvårdsnämnden till tandvårdsenheten inom regionstyrelsen (1,1 miljoner kronor) för att därefter regleras inom överenskommen mellan regionstyrelsen och Folktandvården. I samband med årsboksåret disponerades 3,4 miljoner kronor till regionstyrelsen för utveckling av ungdomsmottagningen enligt tidigare beslut.

Budgetjusteringar (mnkr)

	Summa nämnder	Region- full- mäktige	Region- styrelsen	Hälso- o sjukv- nämnd	Forskn o utbildn nämnd	Folk- tandv nämnd	Service nämnd	Samh- bygg- nämnd	Regional tillväxt nämnd	Kultur nämnd	Tid beslut ej utfördelat	Plan reserv
Beslutad budgetram	-10 330,5	-18,2	-2 640,9	-6 567,3	-126,8	-1,1	-49,1	-646,5	-152,4	-117,1	-11	-50
Beslut tagna efter vp 2022	-12		-12						-0,3		0,3	
Beslut läke- medelsbudget	-26,1		-5	-21,1								
Övr justeringar pga. organsation/ redovisning	–		63,8	-63,5	-5,2	1,1	-0,7				4,5	
Tidigare beslut som disponeras 2022	–		-3,4								3,4	
Beslut avs planeringsreserv 2022												
22RS1010 Tillägg i kollektivtrafiken från augusti	-6							-6				6
622RS4943 Särsk satsn löner och kortare vårdköer	-25		25	-49,8	-0,2							25
Summa beslut som disponerats 2022	-31		25	-50				-6				31
Total just budget- ram och plan- eringsreserv	-10 399,6	-18,2	-2 572,5	-6 701,7	-132,2	–	-49,8	-652,5	-152,7	-117,1	-2,8	-19

Justering av investeringsbudgeten

I verksamhetsplan med budget för 2022 finns hos regionstyrelsen en pott på 10 miljoner kronor för oförutsedda investeringar. Regiondirektören har på delegation från regionstyrelsen disponerat hela denna pott för ombyggnation av helikopterplattan och ventilationen på IVA/TIVA, båda insatserna på Universitetssjukhuset Örebro. Beloppet har förts till servicenämndens budget för fastighetsinvesteringar. Inom hälso- och sjukvårdsnämnden har sammanlagt 3,1 miljoner kronor av budgetramen för medicinteknisk utrustning förts till immateriella tillgångar, då de avsedda investeringarna kommer att klassificeras som immateriella tillgångar i redovisningen. Under omstruktureringen av neonatalavdelningen på Universitetssjukhuset Örebro har det visat sig att det finns behov av övriga investeringar. Då tidigare beslutade medel i servicenämndens fastighetsinvesteringar inte kommer att utnyttjas förs 4 miljoner kronor om därifrån till hälso- och sjukvårdsnämndens ram för övriga investeringar. Sammantaget innebär detta endast omföringar mellan nämnder och investeringsgrupper av tidigare beslutade medel och ingen ökning av investeringsramen.

Ekonomiska konsekvenser av pandemin

Regionsektorn har för 2022 liksom för 2021 tillfört statsbidrag som ska täcka såväl covid-19-vård som kostnader för att hantera uppskjuten vård till följd av pandemin. Sammantaget uppgår detta statsbidrag till 177 miljoner kronor för 2022. Hälso- och sjukvårdsnämnden tillfördes en ramhöjning 2021 om 200 miljoner kronor för att bland annat täcka dessa kostnader.

Vid årets ingång bedrev regionen en omfattande testningsverksamhet och smittspårning. I februari fattades beslut om att upphöra med den breda testningsverksamheten varför antalet tester sjönk från drygt 10 000 stycken i januari till cirka 2 000 stycken per månad under sommaren. Kostnaderna för testverksamheten täcks genom riktade statsbidrag i form av schablonbelopp för varje genomfört test. Styckersättningen för varje så kallat PCR-test har minskat från 1 400 kronor till 1 100 kronor per test i år.

Vaccinationsverksamheten mot covid-19 har fortsatt med i huvudsak påfyllnadsdoser. Staten fortsätter att ersätta vaccinationerna genom dels engångsbelopp, dels ersättning per genomförd vaccination. Styckersättningen är något högre för dos 1 och 2.

Regionstyrelsen har fattat beslut om fördelning av de statliga bidragen för testning och vaccination kopplat till covid-19 så att de verksamheter som deltagit får kompensation för sina insatser. Utifrån detta har statsbidrag fördelats med 4,4 miljoner kronor till privata vårdcentraler i länet för

testning och 2,7 miljoner kronor har fördelats till länets kommuner för vaccinationer. Resterande statsbidrag tillfaller hälso- och sjukvårdsnämnden där totalt 269 miljoner kronor har redovisats som intäkter för året. Kostnaderna avseende detta för samma period beräknas till 159 miljoner kronor.

Investeringar

Koncernens totala investeringar för år 2022 uppgår till 1 309 miljoner kronor. Förutom Region Örebro län är det Länsgården Fastigheter AB och Svealandstrafiken AB som har gjort investeringar av betydelse för koncernens ekonomiska ställning under året. Länsgårdens investeringar i byggnader och markanläggningar uppgick till 292 miljoner kronor (förra året 278 miljoner kronor). Under året har ett nytt vård- och omsorgsboende färdigställt i Hällefors. De större pågående nybyggnadsprojekten är vård- och omsorgsboenden i Kumla och Hallsberg som kommer att färdigställas under 2023. Länsgårdens byggnadsinvesteringar finansieras genom externa lån där regionorganisationen är borgenär.

Svealandstrafiken har investerat i sin vagnpark med 72 miljoner kronor under året. Övriga investeringar uppgick till 60 miljoner kronor för året (året innan var de 12 miljoner kronor).

Region Örebro län har gjort materiella investeringar (byggnader och inventarier) för 959 miljoner kronor (885 miljoner kronor 2021). Inga immateriella eller finansiella investeringar har gjorts under året.

Årets totala investeringsbudget uppgår till 2 169 miljoner kronor, inklusive överföring av investeringsmedel från tidigare års budget om 1 145 miljoner kronor. Att utfallet är lägre än budgeterat beror dels på att budgeten i vissa fall avser investeringsprojekt som pågår under flera år, dels på vissa fördröjningar i genomförandet.

Av regionorganisationens budgeterade fastighetsinvesteringar på 1 441 miljoner kronor (varav 814 miljoner kronor överförts från tidigare år) har 619 miljoner kronor verkställts under året. Avvikelsen från budget beror dels på att många investeringar sträcker sig över flera år, dels på att planerade byggprojekt såsom ombyggnation och renovering av T-huset på USÖ-området, renovering av Läns museet samt ombyggnation av sjukhusapoteket inte har varit möjliga att starta i förväntad takt. Dessutom har upphandlingen överklagats på reservkraftsprojekten på USÖ och Lindesbergs lasarett. Byggnationer påverkas nu också av materialbrist och fördröjningar. Se vidare sammanställning av status för fastighetsprojekt med investeringsbelopp överstigande 10 miljoner kronor efter investeringsredovisningen.

Årets investeringar i inventarier i regionen fördelade sig med 189 miljoner kronor för medicinteknisk utrustning, 92 miljoner kronor för it-utrustning och 59 miljoner kronor för övriga inventarier. Under 2022 kunde i stort sett alla planerade upphandlingar av medicinteknisk utrustning påbörjas. Sammanlagt har 30 upphandlingar över direktupphandlingsgränsen (inklusive ramavtal och exklusive avrop) till ett upphandlingsvärde av 288 miljoner kronor avslutats (inklusive H-huset). Större objekt vad avser belopp och/eller omfattning är bland annat flera röntgenutrustningar, cyklotronprojektet och endoskopiutrustning. Under 2022 har även H-hus-projektet tagit stora resurser i anspråk. Medicinsk teknik har även utökat kompetensen inom MT/IT-upphandlingar och påbörjat en del projekt inom det området.

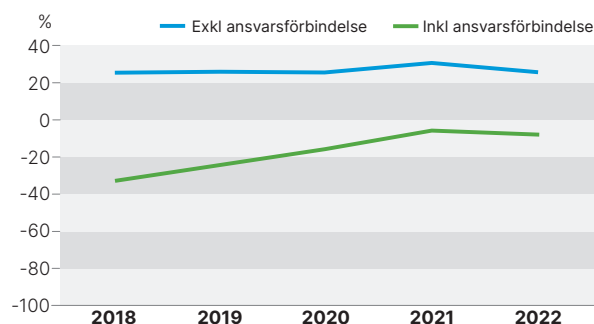
Överföring av tidigare beslutade investeringar

En del av de investeringar som tidigare har beslutats av fullmäktige har inte verkställts under budgetåret. Avseende byggnadsinvesteringar har vissa projekt flyttat fram starttiden eller förlängt genomförandet beroende på olika faktorer som upphandlingstider, myndighetsfrågor, anpassning till verksamhetens förutsättningar och it- eller MT-samordningsfrågor. För viss medicinteknisk utrustning löper investeringsfasen över ett eller flera årsskiften. Detta beror på att upphandlingsprocessen är så omfattande och beställningstillfället och leveranstid inte faller på samma budgetår. Det slutliga betalningstillfället förskjuts därför till ett annat år. Övriga investeringar skjuts i vissa fall fram i upphandlingen, eller är beroende av byggnadsinvesteringar, vilka har förflyttats i tiden. Investeringsbeslut avseende byggnader och medicinteknisk utrustning ska högst föras vidare i tre år och för övriga investeringar endast ett år om inte speciella skäl finns. Sammantaget innebär detta att tidigare beslutade investeringar om 1 031 miljoner kronor föreslås föras över till 2023 från tidigare år, fördelning till höger.

Överföring investeringar (mnkr)	Totalt beslut	Förbrukat/ omprövat	Återstår
Immateriella anläggningstillgångar	22,3	10,0	12,3
Fastighetsinvesteringar totalt	1 441,4	752,7	688,7
varav			
Hälso- o sjukvårdsnämnden			235,1
Folkvandvårdsnämnden			7,8
Regional tillväxtnämnd			47,9
Servicenämnden inkl reinvesteringar			336,9
Regionstyrelsen			19,4
Externa hyresgäster			41,6
Medicinteknisk utrustning	319,6	154,1	165,5
IT-utrustning	105,6	105,6	0,0
Övriga investeringar	280,4	115,6	164,8
	2 169,3	1 138,0	1 031,3

Soliditet

Soliditeten anger hur mycket av de totala tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare är den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen. Vid årsskiftet uppgår Region Örebro läns soliditet till 25,5 procent vilket är -3,8 procent lägre än vid samma tidpunkt föregående år. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensions- och tjänats in före 1998 uppgår vid årsskiftet till -5,7 procent, vilket är -1,0 procent lägre än vid utgången av 2021. Den försämrade soliditeten beror framförallt på minskat eget kapital till följd av årets negativa resultat, -245 miljoner kronor, samt förändrad redovisningsprincip gällande finansiell leasing avseende hyreskontrakt för lokaler vilket har minskat det egna kapitalet med ytterligare 100 miljoner kronor.

Pensionsskuld

Den totala pensionsskulden i Region Örebro län har ökat med 120 miljoner kronor, eller 1,2 procent, sedan föregående år och uppgår vid årsskiftet 2022 till 10 385 miljoner kronor. Ökning har skett med 279 miljoner kronor i den del av skulden som återfinns som avsättning i balansräkningen och utgörs av förmånsbestämd pension. Ansvarsförbindelsen som avser pensionsförpliktelser intjänade innan 1998 är under utbetalning och har minskat med 159 miljoner kronor sedan föregående år.

Total pensionsskuld (mnkr)

	2022	2021	2020	2019	2018
Pensionsförpliktelser, avsättning inkl. särskild löneskatt	5 647	5 368	4 735	4 410	4 005
Pensionsförpliktelser, ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	4 738	4 897	4 934	5 078	5 181
Total pensions-skuld	10 385	10 265	9 669	9 487	9 187
Förändring (%)	1,2 %	6,2 %	1,9 %	3,3 %	1,2 %

Känslighetsanalys

En känslighetsanalys visar hur mycket som en procentuell förändring innebär i kronor. I nedanstående tabell redovisas hur ett antal händelser påverkar regionorganisationens ekonomi:

Känslighetsanalys

	Kostnader/intäkter (mnkr)
Löneförändring 1 %	± 73
Förändring av övriga driftskostnader 1 %	± 58
Förändring av skatteunderlaget med 1 %	± 73
10 öre förändrad utdebitering	± 68

Slutsatser avseende resultat och ekonomisk ställning

Fullmäktige i Region Örebro län fastställde i verksamhetsplan med budget 2022 målet att periodens resultat under mandatperioden 2019–2022 ska uppgå till 1,25 procent av skatter och statsbidrag. Årets justerade balanskravsresultat, 300 miljoner kronor, motsvarar 2,6 procent av skatter och statsbidrag. Sammantaget över mandatperioden innebär det att årens balanskravsresultat uppgår till 3,6 procent av skatter och statsbidrag och därmed har målet uppfyllts.

Region Örebro läns ekonomiska ställning har stärkts under de senaste tio åren. Det kan avläsas i förändringen av regionorganisationens soliditet (inklusive samtliga pensionsförpliktelser), vilken ökat från -77 procent 2013 till -6 procent 2022. I soliditetsförbättringen ingår positiva resultat, uppbyggnaden av en pensionsmedelsportfölj samt relativt hög självfinansieringsgrad, framför allt i början av perioden. Utvecklingen för Region Örebro läns koncern följer regionorganisationens.

Fullmäktige i Region Örebro län har i verksamhetsplan med budget för 2022 antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. I dem anges att soliditeten senast 2030 ska uppgå till minst noll. De kommande två åren budgeterar regionen med negativa resultat. Trots detta innebär planen att det långsiktiga soliditetsmålet kan uppnås. Soliditetsökningen framåt beror till stor del på att pensionsförpliktelser intjänade före 1998 fortsätter att minska.

Balanskravsutredning

Enligt kommunallagen innebär balanskravet att intäkterna ska vara lika stora som, eller större än, kostnaderna varje år och ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år. Balanskravsresultatet för 2022 uppgår till 300 miljoner kronor och Region Örebro län uppnår därmed balanskravet för året.

2021 års resultat belastas av effekter av förändrade antaganden om livslängd vid beräkning av regionens pensionskulda. Posten hanteras som jämförelsestörande i bokslutet 2021.

Beräkning och redovisning av balanskravsresultat (mnkr)

	Utfall 2022	Utfall 2021
= Periodens/årets resultat enligt balansräkningen	-245	926
- Samtliga realisationsvinster	-1	-
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	438	-581
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	108	41
= Periodens/årets resultat efter balanskravsjusteringar	300	386
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-169
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
= Balanskravsresultat	300	217
+ Jämförelsestörande poster avs. förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionskulden	-	311
+ Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	169
= Justerat balanskravsresultat	300	697

Väsentliga personalförhållanden

Attraktiv arbetsgivare och kompetensförsörjning

Inledningen av året präglades fortfarande av pandemisituationen och effekterna av ett hårt ansträngt verksamhetsläge har märkts under 2022. Den omställning av arbetsformer som påbörjades under pandemin behöver fortsätta. En återgång till hur det var innan pandemin är inte möjlig, nu väntar nya utmaningar. Digitala arbetsformer utvecklas och utmanar både individ och organisation till att arbeta på nya sätt för att möta invånarnas behov.

Utöver att utveckla nya smarta arbetssätt och nyttja ny teknik behöver Region Örebro län vara en attraktiv arbetsgivare, där medarbetare aktivt väljer att vara kvar för att de utvecklas. Att medarbetare trivs i organisationen är en grundläggande förutsättning för kompetensförsörjningen i Region Örebro län. Att Region Örebro län som arbetsgivare lyckas stärka sin förmåga att attrahera, rekrytera, behålla och utveckla medarbetare är en förutsättning för att nå verksamhetens målsättningar och uppfylla givna uppdrag både på kort och på lång sikt. Därmed är det en av de mest strategiska frågorna för Region Örebro län.

Hälsofrämjande arbetsplatser med ett bra arbetsklimat blir allt viktigare om Region Örebro län ska kunna attrahera och behålla medarbetare i framtiden. Region Örebro läns sätt att arbeta och agera som arbetsgivare har påverkats och utmanats de senaste åren. Stora insatser har genomförts av medarbetare och chefer för att klara av arbetssituationen i en ansträngd arbetsmiljö med hög arbetsbelastning. Läget har inte alltid varit optimalt men fullt fokus har hela tiden varit att klara den uppkomna situationen.

För att uppnå målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare pågår ett utvecklingsarbete där strategier för kompetensförsörjning omsätts i en rad insatser. Det gäller också pågående förbättringar avseende hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser, chefers förutsättningar, medarbetarskap, villkorsfrågor och utveckling av det övergripande arbetsgivarvarumärket.

Personalförhållanden

Under år 2022 var medelantalet anställda, både tillsvidare- och visstidsanställda, i Region Örebro län 10 766, fördelat mellan 9 933 tillsvidareanställda och 833 med visstidsanställning. Det är 130 fler årsarbetare än vid samma mätning 2021.

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare per december 2022 var 9 991 vilket innebär en ökning med 201 årsarbetare jämfört med december 2021. Ökningen finns främst inom yrken i hälso- och sjukvården och den största ökningen procentuellt sett är gruppen biträdespersonal som ökat med 43 procent (28 årsarbetare). Den grupp som ökat mest till antalet är undersköterska/skötare som ökat med 63 årsarbetare (4,4 procent). Ett arbete med validering av skötare har slutförts inom Område psykiatri vilket lett till att det vid årets slut hade examinerats 22 nya undersköterskor/skötare.

Kompetensförsörjningsmässigt har sjuksköterskegrupperna fortsatt varit en stor utmaning och antalet årsarbetare är i stor sett oförändrat mot föregående år. Gruppen allmänsjuksköterska har ökat med 11,4 årsarbetare i jämförelse med föregående år. Gruppen specialistsjuksköterskor har minskat med 8,2 årsarbetare jämfört med föregående år. Detta trots att utbildningstjänster för specialistsjuksköterska/barnmorska sker årligen med cirka 70 tjänster.

Inom grupperna handläggare, administratörer och chefer har det skett en ökning av antalet årsarbetare (ökningen avser 35, 12 respektive 22 årsarbetare) vilket sammantaget innebär en procentuell ökning om 4,5 procent för samtliga tre grupper. En förklaring till ökningen av grupperna finns bland annat i att avlasta kärnverksamheten inom hälso- och sjukvården i administration samt i arbetet med att öka det nära ledarskapet. I snitt går det 19,4 medarbetare per chef men storleken på grupperna varierar.

Den totala sjukfrånvaron för år 2022 var 6,94 procent.

Det var 1 477 320 timmar vilket motsvarar 821 årsarbetare (beräknat på en heltidsnorm om 40 timmar i veckan). Sedan föregående år har den totala sjukfrånvaron i Region Örebro ökat med 0,8 procentenheter från 6,14 procent till 6,94 procent. Ökningen gäller främst korttidsfrånvaron som har ökat med 0,66 procentenheter, men även långtidsfrånvaron har ökat med 0,14 procentenheter. Den ökade korttidsfrånvaron beror främst på perioder under året med mycket hög smittspridning av såväl covid-19 som influensa och andra luftvägsinfektioner.

Den totala sjukfrånvaron som steg under pandemin är fortsatt hög och har ökat något även för år 2022. Nationell statistik i Kolada visar att i jämförelser med andra regioner har Region Örebro län under de senaste åren (2017–2021) legat något lägre än snittet för regioner, men att Region Örebro län följer samma trend som övriga vad gäller sjukfrånvaro. Jämförelse för 2022 finns ännu inte tillgänglig. Region Örebro län behöver fortsätta bevaka utvecklingen av sjukfrånvaron, både internt och i jämförelse med andra regioner.

Medelvärde på medarbetares anställningsgrad i Region Örebro län var 98,21 procent vilket bedöms som hög. Anställningsgraden för heltid varierar för olika yrkeskategorier och beroende på om arbetet sker dagtid, nattetid eller om helgtjänstgöring ingår. Medelåldern för medarbetarna är 43,9 år. Lägst medelålder finns inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen med 43,6 år och högst medelålder finns inom regionkansliet där medelåldern är 49,8 år. Antalet anställda utgörs av 78,3 procent kvinnor och 21,7 procent män.

Totalt har 673 bisysslor rapporterats under år 2022.

Utbildningsnivån inom Region Örebro läns yrkesgrupper består till cirka 70 procent av medarbetare med högskoleutbildning.

HR-statistik

Årsarbetare– tillsvidareanställda – yrkesgrupper

Yrkesgrupp/antal	Årsarbetare per 31 dec 2022			Årsarbetare per 31 dec 2021			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjuksköterska-allmän	1 311,9	177,9	1 489,8	1 307,9	170,5	1 478,4	4,0	7,4	11,4
Spec-ssk/ barnm/ röntgenssk	1 094,8	179,2	1 273,9	1 103,8	178,3	1 282,1	9,1	0,9	-8,2
Biomedicinsk analytiker	245,3	35,0	280,3	255,0	29,0	284,0	-9,7	6,0	-3,7
Psykolog/ PTP-psykolog	131,0	50,8	181,8	122,3	47,8	170,0	808	3,0	11,8
Sjukgymnast/ fysioterapeut	183,4	71,0	254,4	189,4	65,0	254,4	-6,0	6,0	0,0
Arbeter o hjälpmkonsulent	145,1	12,0	157,1	145,1	11,0	156,1	0,0	1,0	1,0
Kurator/ fam-rådg/ kurativt arb	201,7	17,5	219,2	208,4	13,5	221,9	-6,8	4,0	-2,8
Usk/sköt/barnsköt/ambulanssjv	1 242,4	188,5	1 430,9	1 199,5	168,5	1 368,0	42,9	20,0	62,9
Behandlingsassistent	8,0	1,0	9,0	8,0	1,0	9,0	0,0	0,0	0,0
Läkare	502,3	503,7	1 006,0	509,8	497,1	1 006,9	-7,4	6,6	-0,9
Medicinsk vårdadministratör	542,5	6,0	548,5	538,0	4,0	542,0	4,5	2,0	6,5
Biträdespersonal HoS	70,5	22,0	92,5	49,8	15,0	64,8	20,8	7,0	27,8
Andra yrkesgrp inom HoS	177,9	37,7	215,5	172,4	37,8	210,2	5,5	-0,1	5,4
Städerska	168,9	37,0	205,9	163,5	37,0	200,5	5,4	0,0	5,4
Kock/ kallsköta/ köksbiträde	54,0	12,0	66,0	55,5	10,0	65,5	-1,5	2,0	0,5
Vaktmästare o förrådsarbetare	21,0	50,0	71,0	24,0	55,0	79,0	-3,0	-5,0	-8,0
Trädgårdsarb/trädgårdstekniker	5,0	13,8	18,8	4,0	13,8	17,8	1,0	0,0	1,0
Administratör	305,1	39,1	344,2	287,9	44,8	332,7	17,2	-5,7	11,5
Handläggare	469,4	241,5	710,9	454,2	222,3	676,5	15,2	19,3	34,5
Chef	363,3	152,0	515,3	339,3	153,8	493,1	24,0	-1,8	22,2
Ingenjör/tekniker/hantverkare	61,8	191,8	253,5	55,8	182,8	238,5	6,0	9,0	15,0
Lärare o annan pedagog	76,8	26,4	103,2	74,9	27,1	102,0	1,9	-0,7	1,2
Elevassistent	11,0	6,0	17,0	10,0	6,0	16,0	1,0	0,0	1,0
Tandhygienist	73,8	4,0	77,8	79,3	5,0	84,3	-5,5	-1,0	-6,5
Tandläkare	79,3	35,3	114,6	76,0	38,3	114,3	3,3	-3,0	0,3
Tandsköterska o ortodontiass	255,2	1,0	256,2	242,7	1,0	243,7	12,5	0,0	12,5
Tandtekniker o tandvårdsbitr	9,0	7,0	16,0	10,0	6,0	16,0	-1,0	1,0	0,0
Teckenspråkstolk	55,4	6,0	61,4	57,4	5,0	62,4	-2,0	1,0	-1,0
Summa	7 865,8	2 125,2	9 990,7	7 743,9	2 046,4	9 790,1	122,0	78,9	200,8

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare har ökat med 200,8 under år 2022. Den största procentuella ökningen har skett inom gruppen biträdespersonal hälso- och sjukvård (anställda inom Regionservice, vårdnära service (VNS)) som ökat med 42,9 procent, motsvarande 27,8 årsarbetare. Ökningen av biträdespersonal är en del i arbetet med att frigöra mer tid till andra grupper för patientnära vård. Näst störst procentuell ökning har psykologer som ökat med 6,9 procent, motsvarande 11,8 årsarbetare, jämfört mot föregående år.

Den största procentuella minskningen finns i gruppen vaktmästare och förrådsarbetare som minskat med 10,1 procent, motsvarande 8 årsarbetare och tandhygienister som minskat med 7,7 procent, motsvarande 6,5 årsarbetare. Antal allmänsjuksköterskor, specialistsjuksköterskor och läkare är i stort sett oförändrat sedan föregående år. Kompetensförsörjningsmässigt har sjuksköterskegrupperna fortsatt varit en stor utmaning och antalet årsarbetare är i stor sett oförändrat mot föregående år. Gruppen läkare har minskat med 0,9 årsarbetare, allmänsjuksköterska har ökat med 11,4 i jämförelse med föregående år. Gruppen specialistsjuksköterskor har minskat med 8,2 årsarbetare jämfört med föregående år. Detta trots att utbildnings-tjänster för specialistsjuksköterska/barnmorska sker årligen med cirka 70 tjänster.

Det är en viss ökning av antalet årsarbetare inom grupperna handläggare, administratörer och chefer (ökningen avser 35, 12 respektive 22 årsarbetare) vilket sammantaget innebär en procentuell ökning om 4,5 procent för samtliga tre grupper. En förklaring till ökningen av administratörer och handläggare finns bland annat i att avlasta kärnverksamheten inom hälso- och sjukvården i administration. Ökningen bland chefer förklaras av arbetet med att öka det nära ledarskapet. I snitt går det 19,4 medarbetare per chef men storleken på grupperna varierar.

Årsarbetare – tillsvidare- och visstidsanställda – yrkesgrupper

Yrkesgrupp/antal	Årsarbetare per 31 dec 2022			Årsarbetare per 31 dec 2021			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjuksköterska-allmän	1 329,4	180,6	1 510,0	1 332,1	172,7	1 504,7	-2,7	8,0	5,3
Spec-ssk/ barnm/ röntgenssk	1 100,0	180,3	1 280,3	1 113,2	182,8	1 296,0	-13,2	-2,5	-15,7
Biomedicinsk analytiker	248,2	35,0	283,2	255,7	31,0	286,7	-7,5	4,0	-3,5
Psykolog/ PTP-psykolog	142,2	58,3	200,5	128,5	57,6	186,0	13,8	0,8	14,5
Sjukgymnast/ fysioterapeut	188,8	73,0	261,8	196,6	70,0	266,6	-7,8	3,0	-4,8
Arbetster o hjälpkonsulent	157,1	13,5	170,6	153,1	12,5	165,6	4,0	1,0	5,0
Kurator/ famrådg/ kurativt arb	207,3	18,5	225,8	221,9	18,3	240,2	-14,7	0,2	-14,5
Usk/sköt/barnsköt/ambulanssjv	1 355,2	200,2	1 555,5	1 320,5	189,5	1 510,0	34,7	10,8	45,5
Behandlingsassistent	8,0	1,6	9,6	8,0	1,0	9,0	0,0	0,6	0,6
Läkare	613,8	584,3	1 198,1	614,7	582,4	1 197,1	-0,9	1,9	1,0
Medicinsk vårdadministratör	554,8	6,0	560,8	550,0	5,0	555,0	4,8	1,0	5,8
Biträdespersonal HoS	98,3	35,7	134,0	96,5	32,7	129,2	1,8	3,0	4,8
Andra yrkesgrp inom HoS	191,9	38,7	230,5	181,9	38,8	220,7	10,0	-0,1	9,8
Städerska	191,4	41,0	232,4	193,8	45,0	238,8	-2,3	-4,0	-6,3
Kock/ kallskänka/ köksbiträde	62,2	16,8	79,0	60,5	13,3	73,8	1,7	3,5	5,2
Vaktmästare o förrådsarbetare	23,0	55,0	78,0	27,1	66,0	93,0	-4,1	-11,0	-15,0
Trädgårdsarb/trädgårdstekniker	9,0	16,8	25,8	6,0	15,8	21,8	3,0	1,0	4,0
Administratör	350,0	45,6	395,6	323,2	52,4	375,5	26,9	-6,7	20,1
Handläggare	488,8	252,5	741,2	468,6	231,1	699,6	20,2	21,4	41,6
Chef	363,8	155,0	518,8	341,3	156,8	498,1	22,5	-1,8	20,7
Ingenjör/tekniker/hantverkare	65,8	205,0	270,7	58,2	197,0	255,2	7,6	7,9	15,6
Lärare o annan pedagog	80,0	27,4	107,4	78,1	27,1	105,2	1,9	0,3	2,2
Elevassistent	11,8	7,0	18,8	12,8	6,0	18,8	-1,0	1,0	0,0
Tandhygienist	74,8	4,0	78,8	81,1	5,0	86,1	-6,3	-1,0	-7,3
Tandläkare	83,7	38,2	122,0	80,4	42,9	123,3	3,3	-4,6	-1,3
Tandsköterska o ortodontiass	261,2	2,0	263,2	246,7	2,0	248,7	14,5	0,0	14,5
Tandtekniker o tandvårdsbitr	9,0	7,0	16,0	10,0	6,0	16,0	-1,0	1,0	0,0
Teckenspråkstolk	55,4	6,0	61,4	57,4	5,0	62,4	-2,0	1,0	-1,0
Summa	8 324,9	2 305,0	10 629,8	8 217,9	2 265,7	10 483,1	107,2	39,7	146,8

Sjukfrånvaro

Kategori	Januari–december 2022			Januari–december 2021			Förändring		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Schemalagda timmar	16 663 800	4 624 648	21 288 448	16 493 505	4 574 184	21 067 689	170 295	50 464	220 759
Sjuk, korttidsfrånvaro (tim)	585 593	123 422	709 015	465 802	96 033	561 835	119 791	27 389	147 180
Sjuk, långtidsfrånvaro (tim)	670 418	97 887	768 306	643 746	87 407	731 153	26 672	10 480	37 152
Sjukfrånvaro totalt (tim)	1 256 011	221 309	1 477 320	1 109 548	183 440	1 292 988	146 463	37 869	184 332
Sjuk, korttidsfrånvaro % *	3,51 %	2,67 %	3,33 %	2,82 %	2,10 %	2,67 %	0,69 %	0,57 %	0,66 %
Sjuk, långtidsfrånvaro % *	4,02 %	2,12 %	3,61 %	3,90 %	1,91 %	3,47 %	0,12 %	0,21 %	0,14 %
Sjukfrånvaro totalt % *	7,54 %	4,79 %	6,94 %	6,73 %	4,01 %	6,14 %	0,81 %	0,78 %	0,80 %

*) Procent av schemalagd tid

Under år 2022 har sjukfrånvaron i Region Örebro län ökat med 0,8 procentenheter och är nu 6,94 procent. Den totala sjukfrånvaron har ökat på samtliga förvaltningar och det är framförallt korttidsfrånvaron som ökat. Den ökade korttidsfrånvaron beror främst på perioder under året med mycket hög smittspridning av såväl covid-19 som influensa och andra luftvägsinfektioner. Pandemin, rekommendationer och direktiv har lett till att fler stannar hemma vid symptom vilket har påverkat korttidsfrånvaron.

Nationell statistik i Kolada visar att i jämförelser med andra regioner har Region Örebro län under de senaste åren (2017–2021) legat något lägre än snittet för regioner, men att Region Örebro län följer samma trend. Jämförelse för 2022 finns ännu inte tillgänglig.

Långtidsfrånvaron per kön är ojämnt fördelad där kvinnors frånvaro är 4,02 procent medan mäns frånvaro är 2,12 procent. Skillnaden mellan kvinnor och mäns långtidsfrånvaro är som störst inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen där kvinnors långtidsfrånvaro är 4,10 procent och männens är 2,0 procent. Även korttidsfrånvaron är högre bland kvinnor än män och följer i stort sett samma mönster.

Region Örebro län behöver fortsätta bevaka utvecklingen av sjukfrånvaro både internt och i jämförelse med andra regioner. Region Örebro län arbetar aktivt med ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att förebygga ohälsa, arbetsskador och olycksfall. Region Örebro län har rutiner för hantering av kort- och långtidssjukfrånvaro. Det är viktigt att arbeta för att dessa är väl kända och efterlevs.

Sjukfrånvaro – åldersintervall

År 2022	29 år eller yngre			30–49 år			50 år och äldre		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	3,9 %	3,6 %	3,8 %	3,5 %	2,7 %	3,3 %	3,5 %	2,2 %	3,2 %
Långtidssjukfrånvaro	2,7 %	1,2 %	2,4 %	3,8 %	1,7 %	3,3 %	4,9 %	3,0 %	4,5 %
Sjukfrånvaro totalt	6,6 %	4,8 %	6,2 %	7,2 %	4,5 %	6,6 %	8,3 %	5,3 %	7,7 %
År 2021									
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	3,2 %	2,9 %	3,1 %	2,8 %	2,1 %	2,6 %	2,6 %	1,6 %	2,4 %
Långtidssjukfrånvaro	1,7 %	0,7 %	1,5 %	3,5 %	1,5 %	3,1 %	4,8 %	2,9 %	4,4 %
Sjukfrånvaro totalt	4,9 %	3,7 %	4,7 %	6,3 %	3,7 %	5,7 %	7,4 %	4,5 %	6,8 %
Förändring									
Sjukfrånvaro, åldersindelad									
Korttidssjukfrånvaro	0,7 %	0,7 %	0,27 %	0,7 %	0,6 %	0,7 %	0,9 %	0,6 %	0,8 %
Långtidssjukfrånvaro	1,0 %	0,5 %	0,9 %	0,2 %	0,2 %	0,2 %	0,0 %	0,1 %	0,1 %
Sjukfrånvaro totalt	1,6 %	1,1 %	1,5 %	0,9 %	0,8 %	0,9 %	1,0 %	0,8 %	0,9 %

Extratid

Region Örebro län	2022	2021	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	564 418	653 291	-88 874	-13,60 %
Fyllnadstid	76 528	69 918	6 610	9,45 %
Enkel övertid	37 905	37 040	866	2,34 %
Kvalificerad övertid	283 341	272 074	11 267	4,17 %
Arbetad tid under jour o beredskap	211 519	214 679	-3 160	-1,47 %

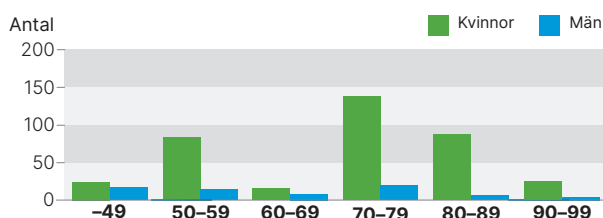
Kvinnor	2022	2021	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	397 523	461 179	-63 656	-13,80 %
Fyllnadstid	59 677	53 003	6 674	12,59 %
Enkel övertid	30 285	29 732	553	1,86 %
Kvalificerad övertid	217 059	208 525	8 534	4,09 %
Arbetad tid under jour o beredskap	91 629	91 888	-260	-0,28 %

Män	2022	2021	Förändring (timmar)	Förändring (%)
Timtid	166 895	192 112	-25 217	-13,13 %
Fyllnadstid	16 851	16 915	-64	-0,38 %
Enkel övertid	7 621	7 308	313	4,28 %
Kvalificerad övertid	66 282	63 549	2 733	4,30 %
Arbetad tid under jour o beredskap	119 891	122 791	-2 900	-2,36 %

Under år 2022 var den arbetade timtiden 564 418 timmar, vilket innebär 313,6 årsarbetare räknat på heltidsmått om 40 timmar per vecka. Sedan föregående år har timtiden minskat med 13,6 procent, vilket innebär en minskning med 88 874 timmar, motsvarande 49,4 årsarbetare. Minskningen mellan åren 2021-2022 beror på ett minskat behov av de vaccinationsmottagningar för covid-19 som fanns främst under år 2021 och bemannades av timanställd personal.

Fyllnadstiden har ökat med 9,45 procent och är den extratid som har ökat mest. Det tyder på en återgång till mer avtalsenliga ersättningar vid extratid utöver ordinarie arbetstid. Att kvalificerad övertid har högre förekomst än enkel övertid förklaras av att det under pandemin, och vid andra svåra rekryteringsförhållanden, behövs extra ersättningar, där kvalificerad övertidsersättning används för att bemanna och säkerställa vården.

Deltid – tillsvidare – december 2022 – uppdelat per kön

I december 2022 var 418 tillsvidareanställda individer anställda på deltid. Av dessa är 356 kvinnor och 62 män. Tabellen ovan visar fördelningen mellan könen per sysselsättningsgrad.

Oberoende av hyrpersonal

Region Örebro län har som mål att bli oberoende av inhyrd personal. Det betyder att regionen ska ha en stabil bemanning med egna medarbetare för att klara den löpande verksamheten inom hälso- och sjukvården. Hyrpersonal ska vara ett alternativ endast vid specifika behov, tillfälliga toppar och korttidsfrånvaro. Att bli oberoende av hyrpersonal är viktigt för att kunna främja trygga vårdkontakter med god kontinuitet och kvalitet, uppnå en bra arbetsmiljö och ha en ökad kostnadseffektivitet. Ett oberoende av inhyrd personal är också viktigt för att andra nödvändiga utvecklingsarbeten inom hälso- och sjukvården ska lyckas samt för att klara de stora utbildningsuppdrag som regionerna har.

Målet att bli oberoende av hyrpersonal är en angelägenhet för samtliga av landets regioner som mellan åren 2016–2022 haft ett nationellt samarbete med stöd av Sveriges Kommuner och Regioner, SKR. Efter utgången av 2022 fortsätter samarbetet men under en ny form där huvudfokus är att uppnå ett gemensamt inköpsavtal gällande hyrpersonal inom hälso- och sjukvård för samtliga regioner. När detta gemensamma avtal kommer på plats förväntas det leda till högre och jämnare kvalitet, rimligare priser och på sikt en mer seriös bemanningsbransch.

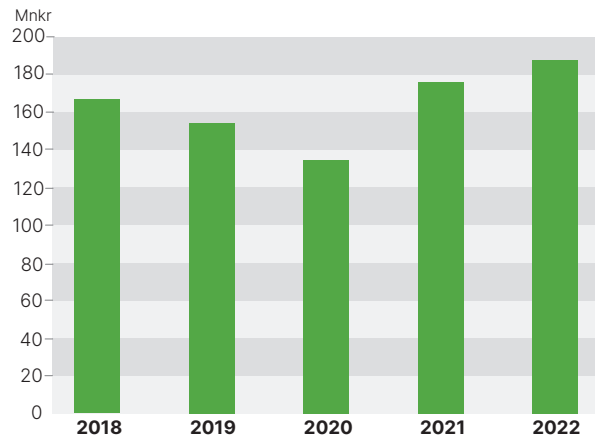
Region Örebro län är den enda regionen i landet som inte hyr sjuksköterskor. Trots att Region Örebro län inte har avtal om bemanningssjuksköterskor har regionen inte ett svårare kompetensförsörjningsläge för den yrkeskategorin än de regioner som använder sig av hyrsjuksköterskor. Detta har uppmärksammats i rapporter och utredningar på nationell nivå. Region Örebro läns oberoende av hyrsjuksköterskor bidrar till att regionen relativt sett har en hanterbar situation när det gäller hyrpersonal. Beroendet av hyrläkare är fortfarande en utmaning, inte minst inom primärvården där behovet är som störst.

Resultatet för år 2022 visar en kostnadsökning med 9 miljoner kronor, vilket motsvarar 5,3 procent och är den lägsta ökningen i jämförelse med Sveriges övriga regioner. Störst ökning inom Region Örebro län ses inom den somatiska sjukhusvården där behovet av hyrläkare ökat ganska markant, en kostnadsökning med 11 miljoner kronor jämfört med året innan. Denna ökning är främst kopplad till det extraordinära behov som följt i spåren av pandemin, för uppskjuten vård och att komma ifatt med köer till vård, till viss del även för att täcka upp för sjukskrivningar och tillfälliga vakanser.

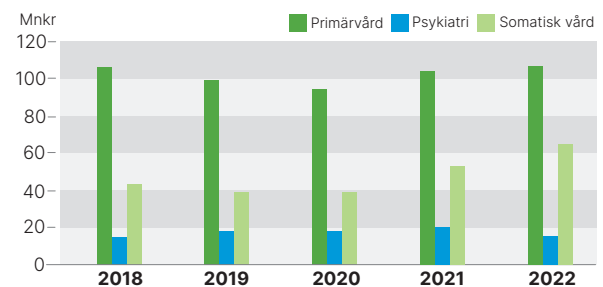
Kostnaderna för hyrläkare inom primärvården har ökat med 1 miljon kronor medan kostnaderna för hyrläkare inom den psykiatriska vården har minskat med 4 miljoner kronor.

I det nationella samarbetet har regionerna enats om en målkategori för när en region anses vara oberoende av hyrpersonal. Indikatorn för ett oberoende är när de totala hyrkostnaderna utgör maximalt 2 procent av den samlade personalkostnaden inom hälso- och sjukvården. I Region Örebro län utgörs den sammanlagda hyrkostnaden vid utgången av år 2022 till 3,1 procent av hälso- och sjukvårdens samlade personalkostnader, en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med år 2021.

Kostnader inhyrda läkare totalt

Kostnad inhyrda läkare per område

Koncernbolag med anställd personal

	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Förändring
Anställda			
Medeltal anställda	601	604	-3
- varav kvinnor	121	121	0
- varav män	480	483	-3
Sjukfrånvaro i procent			
Sjukfrånvaro, totalt	6,8 %	6,4 %	0,4
- varav kvinnor	1,9 %	1,8 %	0,1
- varav män	4,8 %	4,7 %	0,1
- varav korttidssjukfrånvaro	4,6 %	4,5 %	0,1
- varav långtidssjukfrånvaro	2,2 %	2,0 %	0,2
- varav 29 år och yngre	0,3 %	0,3 %	0,0
- varav 30-49 år	2,7 %	2,7 %	0,0
- varav 50 år och äldre	3,7 %	3,5 %	0,2

Antal anställda och sjukfrånvaro redovisas för de bolag i koncernen som har personal och ingår i de sammanställda räkenskaperna i årsredovisningen. För bolagen redovisas anställda som medelantalet anställda under respektive verksamhetsår till den del som bolaget ägs av Region Örebro län, Länsgården Fastigheter 100 procent, Länsteatern i Örebro AB 91 procent samt Svealandstrafiken AB 50 procent.

Förväntad utveckling

Den ekonomiska tillväxten fortsätter att mattas av, såväl globalt som i Sverige. Orsaken är den höga inflationen och den snabba ränteuppgången. BNP beräknas minska med en procent i Sverige under 2023. Flera andra länder, framför allt i Europa, har också en minskad tillväxt. För att få ner inflationen förväntas fortsatta räntehöjningar från centralbankerna. Bedömningen är ändå att inflationen faller mot slutet av 2023, bland annat på grund av sjunkande energipriser. Hittills har den svenska arbetsmarknaden stått stark, men framåt bedöms den försvagas.

Åren 2023 och 2024 väntas bli mycket kärva för regionsektorn beroende på allmänt höga kostnadsökningar men framförallt på grund av värdesäkring av pensionerna. De långsiktiga behoven av välfärd ökar även de närmaste åren till följd av allt fler invånare över 80 år. Alla regioner räknar med ett negativt alternativt mycket svagt resultat 2023 och många lägger därför en budget som inte är i balans, för att undvika kortsiktiga neddragningar. Givet de förutsättningar som ges nu kommer resultaten förbättras från 2025 och framåt.

Regionfullmäktige beslutade om en budget i juni 2022. Efter valet hösten 2023 beslutade det nya regionfullmäktige en reviderad budget för 2023 och plan för 2024–2025. Någon gemensam budget för hela Region Örebro läns koncern har inte upprättats. Budgetbeslutet innehöll generella uppräkningsramar till nämnderna med 451 miljoner kronor och särskilda prioriteringar om 307 miljoner kronor. Därutöver avsattes 158 miljoner kronor som en inflationsbuffert, då inflationen för 2023 förväntas överstiga den uppräkningsram som skett till nämnderna. Den ekonomiska kalkylen framåt förutsätter att nämndernas ekonomier är i balans. Given denna förutsättning kommer resultatet (efter balanskravsjusteringar) för det enskilda året 2023 ändå vara negativt, -155 miljoner kronor. Regionfullmäktige planerar därför att ianspråka medel ur resultatutjämningsreserven för att uppnå balanskravet. Den positiva soliditetsutvecklingen mattas av lite under åren 2022–2024 för att därefter återigen förstärkas mot målet att vara positivt från år 2030. I tabellen ges en översikt över den ekonomiska planeringen i enlighet med regionfullmäktiges fastställda verksamhetsplan med budget och det konstaterade resultatet av 2023.

Förväntad utveckling

	Utfall 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025
Verksamhetens nettokostnad, mnkr	-11 020	-11 345	-11 883	-11 619
Finansnetto, inkl orealiserade värdeförändr på finansiella placeringar, mnkr	-635	-342	-265	38
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnung, mnkr	11 410	11 457	11 885	12 250
Årets resultat, mnkr	-245	-229	-263	670
Årets resultat efter balanskravsjusteringar, mnkr	300	-155	-264	615
Eget kapital, mnkr	3 873	3 881	3 617	4 287
Balansomslutning, mnkr	15 153	15 540	16 695	17 664
Soliditet inkl totala pensionsförpliktelser, %	-6	-4	-5	0
Investeringar, mnkr	957	809	750	660
Självfinansieringsgrad, ggr	0,0	1,5	1,7	2,3
Långfristig låneskuld, mnkr	1 887	1 483	1 915	1 843

Efter att regionfullmäktige fattat beslut om verksamhetsplan med budget har SKR lämnat två nya prognoser för skatteunderlagstillväxten och de generella bidragens storlek för 2023 och framåt. Den senaste prognosen i februari 2023 visar en något högre tillväxt av skatteunderlaget än vad som beräknades i budgeten, vilket framför allt påverkar den beräknade slutavräkningen för 2023. Sammantaget är prognosen för

skatteintäkter och generella statsbidrag 70 miljoner kronor högre än budget för Region Örebro län. Trots att tillväxten av skatteunderlaget fortsatt är god möts den av ökade kostnader på grund av inflation och räntehöjningar. Därmed blir den reala skatteunderlagstillväxten betydligt lägre än tidigare år.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter (Not 2)	3 762	3 737	3 106	3 598
Verksamhetens kostnader (Not 3)	-13 891	-13 673	-13 597	-13 661
Avskrivningar (Not 4)	-624	-525	-529	-444
VERKSAMHETENS NETTOKOSTNADER	-10 753	-10 461	-11 020	-10 507
Skatteintäkter (Not 5)	8 217	7 770	8 217	7 770
Generella statsbidrag och utjämning (Not 6)	3 193	3 065	3 193	3 065
VERKSAMHETENS RESULTAT	657	374	390	328
Finansiella intäkter (Not 7)	147	712	157	717
Finansiella kostnader (Not 8)	-806	-127	-792	-119
PERIODENS/ÅRETS RESULTAT	-2	959	-245	926
Jämförelsestörande poster				
I verksamhetens kostnader ingår jämförelsestörande poster avseende förändrat livslängdsantagande vid beräkning av pensionsskulden, beloppet är inkl löneskatt 24,26%	-	311	-	311
PERIODENS/ÅRETS RESULTAT JUSTERAT FÖR JÄMFÖRELSESTÖRANDE POSTER	-2	1 270	-245	1 237
JUSTERAT BALANSKRAVSRESULTAT *	-	-	300	697

* se avsnitt balanskravsutredning

Driftredovisning (mnkr)

	Intäkter 2022	Kostnader 2022	Avskriv- ningar 2022	Utfall 2022	Budget 2022	Budget- avvikelse 2022	Budget- avvikelse 2021
REGIONFULLMÄKTIGE	0	-14	0	-14	-18	4	4
REGIONSTYRELSEN	348	-2 949	0	-2 601	-2 923	322	63
varav							
- Regionstyrelsen och Regionkansliet	32	-318	0	-286	-349	63	118
- Hälsovalsenheten	133	-2 065	0	-1 932	-1 977	45	53
- Tandvårdsenheten	2	-242	0	-240	-247	7	5
- Regionstyrelsens gemensamma verksamhetskostnad	181	-324	0	-143	-350	207	-113
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN	3 244	-10 389	-157	-7 302	-6 702	-600	-69
FOLKTANDVÅRDSNÄMNDEN	425	-432	-13	-20	0	-20	-14
FORSKNINGSNÄMNDEN	173	-299	-6	-132	-132	0	0
SERVICENÄMNDEN	2 201	-1 933	-297	-29	-50	22	33
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	508	-1 198	-4	-694	-652	-42	-106
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND	136	-275	-1	-140	-153	13	8
KULTURNÄMNDEN	58	-174	0	-116	-117	1	1
GEMENSAM NÄMND FÖR FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH TOLKFÖRMEDLING	112	-109	0	3	0	3	-5
SUMMA DRIFTREDOVISNING	7 205	-17 772	-478	-11 045	-10 747	-298	-85
Eliminering av interna poster	-4 099	4 099					
Justering av poster ej hänförbara till verksamheten		4		4		4	
Justering avseende finansiell leasing		73	-51	22		22	
SUMMA VERKSAMHETER ENLIGT RESULTATRÄKNING	3 106	-13 597	-529	-11 020	-10 747	-273	-85

Balansräkning (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
TILLGÅNGAR				
Anläggningstillgångar				
IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (Not 9)	26	26	26	26
MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Mark, byggnader och tekniska anläggningar (Not 10)	8 862	7 398	7 209	5 895
Maskiner och inventarier (Not 11, 12)	1 454	1 367	1 140	1 050
FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR (Not 13)	148	148	191	192
Summa anläggningstillgångar	10 490	8 939	8 566	7 163
Omsättningstillgångar				
Förråd/lager (Not 14)	121	109	115	104
Fordringar (Not 15)	1 635	1 317	1 430	1 216
Kortfristiga placeringar (Not 16)	4 845	5 335	5 032	5 519
Kassa och bank (Not 17)	41	396	10	364
Summa omsättningstillgångar	6 642	7 157	6 587	7 203
SUMMA TILLGÅNGAR	17 132	16 096	15 153	14 366
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER				
Eget kapital (Not 18)	4 244	4 358	3 873	4 218*
- varav årets resultat	-2	790	-245	757
- varav resultatutjämningsreserv	427	427	427	427
*) se not 18 eget kapital, förändrad redovisningsprincip				
AVSÄTTNINGAR				
Avsättning för pensioner (Not 19)	5 679	5 405	5 647	5 368
Övriga avsättningar (Not 20)	40	35	–	–
Summa avsättningar	5 719	5 440	5 647	5 368
Skulder				
Långfristig skulder (Not 21)	4 368	3 336	2 866	1 750
Kortfristiga skulder (Not 22)	2 801	2 962	2 767	3 030
Summa skulder	7 169	6 298	5 633	4 780
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER	17 132	16 096	15 153	14 366
ANSVARSFÖRBINDELSER				
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna (Not 23)	4 738	4 897	4 738	4 897
Övriga ansvarsförbindelser (Not 24)	505	481	2 077	2 114

Kassaflödesanalys (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN				
Årets resultat	-2	959	-245	926
Justering för ej likviditetspåverkande poster (Not 25)	686	–	752	1078
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	684	959	507	2 004
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-319	-219	-214	-222
Ökning/minskning förråd och lager	-12	-2	-12	-1
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-161	384	-317	399
Kassaflöde från den löpande verksamheten	192	1 122	-36	2 180
INVESTERINGSVERKSAMHETEN				
Investeringar i immateriella anläggningstillgångar	-1	-2	-1	-2
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-1 317	-1 178	-959	-886
Investeringsbidrag	9	9	2	9
Försäljning av materiella anläggningstillgångar (Not 26)	102	2	1	2
Utrangering av materiella anläggningstillgångar (Not 27)	24	1	5	1
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar (Not 28)	–	-2	–	–
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	99	–	–	–
Justering för ej likviditetspåverkande poster	-6	–	8	–
Effekt av fusioner	–	-99	–	–
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 090	-1 170	-944	-876
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN				
Nyupptagna lån (Not 29)	260	496	–	136
Omplacering av långfristigt lån till kortfristiga lån	–	-333	–	-300
Omplacering av kortfristigt lån till långfristigt lån	150	–	150	–
Amortering av lån (Not 30)	-358	-48	-13	-13
Ökning av långfristiga fordringar (Not 31)	–	-16	–	-16
Minskning av långfristiga fordringar (Not 32)	1	–	1	–
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	53	99	138	-193
ÅRETS KASSAFLÖDE	-845	1 113	-842	1 111
Likvida medel vid årets början	5 731	4 618	5 883	4 772
Likvida medel vid årets slut	4 886	5 731	5 041	5 883

Investeringsredovisning (mnkr)

	Utfall 2022	Budget* 2022	Avvikelse mot budget	Utfall 2021
IMMATERIELLA INVESTERINGAR	0,4	22,3	21,9	2,3
BYGGNADSinVESTERINGAR	618,5	1 441,4	822,9	549,1
INVENTARIER				
REGIONSTYRELSEN OCH REGIONKANSLIET	0,1	0,2	0,1	0,5
SERVICENÄMNDEN	111,4	162,4	51,0	60,6
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN	190,7	426,0	235,3	251,0
FOLKTANDVÅRDSNÄMNDEN	19,2	27,5	8,3	12,2
FORSKNINGSNÄMNDEN	13,4	32,2	18,8	6,3
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	4,8	44,5	39,7	4,4
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND	0,3	12,6	12,3	1,2
GEMENSAM NÄMND FÖR FÖRETAGSHÄLSOVÅRD OCH TOLKFÖRMEDLING	0,0	0,2	0,2	0,0
SUMMA INVENTARIER	339,9	705,6	365,7	336,2
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN	958,8	2 169,3	1 210,5	887,6
ÅRETS OFFENTLIGA INVESTERINGSBIDRAG				
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMNDEN	-0,2	0,0	-0,2	0,0
SAMHÄLLSBYGGNADSNÄMNDEN	-1,4	0,0	-1,4	-9,1
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN, INKL INVESTERINGSBIDRAG	957,2	2 169,3	1 209,1	878,5
KONCERNBOLAGEN				
BYGGNADSinVESTERINGAR	295,5			286,3
FORDON/TRANSPORTMEDEL	36,1			0,0
INVENTARIER	9,9			6,5
SUMMA INVESTERINGAR REGION ÖREBRO LÄN:S KONCERN	1 262,6			1 171,3

* Investeringsbudget för Region Örebro län:s koncern upprättas ej.

Uppföljning större bygginvesteringar (mnkr)

	Total invester- ingskalkyl	Beslutad budget t o m 2022	Totalt utfall t o m dec 2022	Utfall jan-dec 2022	Status
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND					
Ambulansstation Berglunda	83,1	83,1	70	14	Byggnation
Cyclotron, Radiokemienhet och PET-CT	105,1	105,1	124,7	34,1	Byggnation
Uppgradering fastighetsnät O-huset	11,6	11,6	3,3	3,1	Byggnation
Interimslösning neonatal, USÖ	67,8	67,8	14,3	13,7	Byggnation
H-husprojektet, ny vårdbyggnad, ombyggnationer, omstrukturering	1 706	1 706	1 680,1	9	Slutskede
Skyway H-huset USÖ	27,5	27,5	27,9	24,7	Byggnation
Nytt produktionsapotek USÖ	32	32	33,4	25,7	Byggnation
Lindesbergs lasarett, reservkraft	47,6	47,6	35,2	29,6	Byggnation
FOLKTANDVÅRDSNÄMND					
Adolfsberg ombyggnad av klinik	18,6	18,6	14	11,8	Byggnation
REGIONAL TILLVÄXTNÄMND					
Fellingsbro Folkhögskola, ny aula	41,1	41,1	23,5	16,3	Byggnation
Kävesta Folkhögskola, Dansens hus	33,9	33,9	13,8	7,7	Byggnation
SERVICENÄMND					
M-huset USÖ utbyte rumsstyrning värme och ventilation	10	10	2,2	0,1	Projektering
M-huset USÖ, renovering bassäng	18	18	0,3	–	Förstudie
Färdigställande HIN-åtgärder USÖ, lagkrav	30,9	30,9	28,6	1,8	Byggnation
Nytt system insamling mediaförbrukning, länsövergripande	12	12	0,7	–	Förstudie
Ombyggnad T-huset	95	95	15,9	8,4	Byggnation
Museet, omdisponering verksamhetslokaler	66	66	24,3	15,8	Beredning
Lokaler för fastighetsdrift T-huset, USÖ	52,8	52,8	51,2	44,8	Byggnation
Ny datahall och kontor IT*	268,3	268,3	239	46,5	Byggnation
* Datahall och kontor IT: Byggnaden är klar. Byggnation kulvertanslutning pågår.					
REGIONSTYRELSEN					
Solpaneler	25	2	13,6	1,3	Byggnation
EXTERNA HYRESGÄSTER					
Campus Etapp 3	263	238	269,4	156,8	Byggnation
Museet omdisponering verksamhetslokaler	52,8	52,8	*	*	Beredning
Lekebergs VC, lokaler åt kommunen	21,1	21,1	8	0,3	Avslutad

* Museets byggnadsinvestering avser både reinvesteringsdel (se servicenämnden ovan) och verksamhetsdel. Utfallet är ännu inte delat mellan projekten (byggnadsinvesteringarna).

Uppföljning medicintekniska investeringar >2,5 mnkr

	Budget 2022	Utfall 2022	Status
HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSNÄMND			
Cyclotron	37	11,9	Avtal tecknat.
Robot för ortopedi	11	–	Utrustningen hyrs under en period för att testas. Upphandlas troligen 2023.
Ambulanser fem stycken	10	10,3	Anskaffning klar.
Endoskopiutrustning	15	15,8	Anskaffning klar.
Datortomografiutrustning för avancerade undersökningar	16	11,8	Anskaffning klar.
Genomlysningsutrustning	6	–	Framtagande av förfrågningsunderlag pågår.
Datortomograf	8	–	Upphandling pågår.
Röntgen stat (röntgenutrustning)	5,2	–	Framtagande av förfrågningsunderlag pågår.
Kringutrustning till nytt elfys lab	2,7	–	Upphandling pågår.
Trauma och spinalnavigation	2,8	2,4	Anskaffning klar.
Skelett- lunglab	4	1	Avtal tecknat.
FOLKTANDVÅRDSNÄMND			
Kamerascanner	2,5	2,5	
Dentala unitar	6	5,5	
Sterilutrustning	3	2,8	

Redovisningsprinciper

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisning har skett i enlighet med lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, LKBR, samt rekommendationer och yttranden från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Nedan lämnas information om de principer som tillämpas för några av posterna i resultat- och balansräkningen.

Jämförelsestörande post i regionen är poster som sällan förekommer och överstiger 10 mnkr. I dotterbolagen finns inga jämförelsestörande poster.

Lönekostnader för timanställd personal bokförs enligt kontantprincipen, det vill säga vid utbetalningstillfället. Region Örebro län har bedömt att storleken i allt väsentligt är den samma från månad till månad.

Immateriell anläggningstillgångar, samtliga tillgångar är förvärvade tillgångar, ingen egenutveckling har skett inom regionen. De immateriella anläggningstillgångarna avser tryggt vattenförsörjning för Karlskoga lasarett, vårdinformationssystem samt del av nytt ekonomisystem. Avskrivningstiden för immateriella anläggningstillgångar följer avtalens nyttjandeperiod. För tryggt vattenförsörjning och ekonomisystem har avskrivning påbörjats. Vårdinformationssystem är en pågående investering.

Samma beloppsgräns tillämpas som för materiella anläggningstillgångar det vill säga ett prisbasbelopp och att tillgången ska ha ett varaktigt värde.

Dotterbolagen har inga immateriella anläggningstillgångar.

Materiella anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsvärdet med avdrag för avskrivningar. I dotterbolagen har eventuella investeringsbidrag dragits av från investerat belopp. Regionen har erhållit ett investeringsbidrag om 1,7 mnkr. Bidraget redovisas som en långfristig skuld och upplöses/intäktsförs under 5 år, i samma takt som investeringen skrivs av. Lånekostnader aktiveras inte. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Investeringar understigande ett basbelopp tas inte upp som anläggningstillgångar utan redovisas som kostnader.

Avskrivning görs utifrån bedömd livslängd.

Följande avskrivningstider har använts:

	Regionen	Koncernen
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>	10–25 år	–
<i>Maskiner och utrustning</i>		
IT-utrustning	3–5 år	3–5 år
Medicinteknisk utrustning	3–10 år	3–10 år
Fordon	5 år	5–12,5 år
Övriga inventarier	3–10 år	3–15 år

Fastigheter

Komponentavskrivning tillämpas för fastigheter. Fastigheter delas upp i komponenter med olika nyttjandetid. Fastigheter delas upp i följande komponentgrupper. I tabellen anges föreslagna riktvärden för respektive komponent.

	Regionen	Koncernen
Mark	ingen avskrivning	ingen avskrivning
Markanläggning	20 år	20 år
Laddinfrastruktur	–	7–40 år
Stomme	60 år	60–100 år
Stomkomplettering	30 år	30 år
Yttertak	30 år	20–100 år
Fasad	30 år	30–100 år
Invändigt ytskikt	20 år	15–35 år
Installationer	10–30 år	10–75 år
Verksamhetsanpassningar och övrigt	10 år	10–50 år

Byggnader i dotterbolaget Svealandstrafiken AB har en avskrivningstid på 15–100 år.

Omsättningstillgångar tas upp till det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet.

Skuld till personalen för sparade semesterdagar och outtagen övertid, har värderats i löneläge på bokslutsdagen och redovisas inklusive upplupna arbetsgivaravgifter som en kortfristig skuld.

Redovisning av pensionsmedelsförvaltning

Pensionsmedelsförvaltningen i regionen klassificeras i sin helhet som omsättningstillgång utifrån lagen om kommunal redovisning och bokföring kapitel 6, § 6 och RKR:s rekommendation R7 där det framgår att det är syftet med innehavet som är avgörande för huruvida en finansiell tillgång är att betrakta som omsättningstillgång eller anläggningstillgång. Finanspolicyn, beslutad av regionfullmäktige, tar sikte på att göra avsättningar och tillskapa avkastning som matchar storleken och ökningen av pensionsförpliktelser intjänade efter 1998, det vill säga avsättningen i balansräkningen. För att säkerställa fortsatt effektiv finansförvaltning har policyn kompletterats med riktlinjer, fastställda av regionstyrelsen.

Vissa finansiella instrument värderas till verkligt värde (marknadsvärde) på bokslutsdagen och redovisas som orealiserad värdeförändring. Värderingen till verkligt värde sker för de instrument som uppfyller villkoren i 7 kapitel, 6 § i LKBR. Undantag gäller instrument enligt 7 kapitel, 7 § i LKBR som inte värderas till verkligt värde.

Det innehav som per 31 december 2022 ej värderas till verkligt värde är alternativa placeringar och två reverser med det helägda dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB. För 2022 uppgår orealiserade vinster till 56,2 mnkr och orealiserade förluster till 494,2 mnkr. Posterna redovisas som finansiell intäkt respektive finansiell kostnad och påverkar årets resultat.

Pensionsavsättningen i regionen har beräknats av Skandia enligt RIPS – Riktlinjer för pensionsskultsberäkning; den av Sveriges kommuner och Regioner (SKR) antagna beräkningsmodell enligt RKR:s rekommendationer.

Pensionsavsättningen redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med LKBR.

Nyintjänade pensionsförmåner från och med 1998 redovisas som avsättning och intjänade före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Löneskatt på pensionsskulden redovisas som en post bland avsättningar. I pensionsskultsberäkningen ingår även pensionsskuld för tjänstgörande politiker, varav 10 procent av beloppet och löneskatt redovisas som avsättning och 90 procent redovisas i inom linjenposten pensionsförpliktelser. Inomlinjenposten pensionsförpliktelser innehåller även löneskatt.

Pensionsavsättningen i Svealandstrafiken AB är upptagen till det kapitalvärde som erhållits enligt beräkning av KPA Pension.

Pensionsförpliktelser i regionen som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna har beräknats av Skandia för tjänstepersoner. Visstidspensioner för förtroendevalda har beräknats enligt PBF, bestämmelser om pensioner och avgångsersättningar för förtroendevalda samt enligt OPF-KL, bestämmelser om omställningsstöd och pensioner förtroendevalda. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension och där avtalen inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing, under året har regionens leasingavtal utretts och cirka 70 hyreskontrakt för lokaler redovisas från och med året som finansiell leasing. I samband med det rättades även redovisningen för år 2021 och rättelsen redovisas som ändrad redovisningsprincip och bokförs mot eget kapital, vilket framgår i not 18 till balansräkningen.

Regionen har även cirka 40 hyreskontakt för lokaler som klassas som operationell leasing.

Avtal om leasing finns även för förmånsbilar till personalen och personbilar för verksamheten. Båda avtalen klassas som operationell leasing och har en avtalstid om tre år. Utöver de avtalen finns övriga operationella leasingavtal som främst avser produkter av mindre värde, till exempel kopiatorer, kaffemaskiner och vattenautomater.

I dotterbolagen redovisas leasing som operationell leasing och avser hyrda fastigheter/lokaler.

Förtutbetalda intäkter. Villkorade projektbidrag som oftast avser fleråriga projekt intäktsredovisas i takt med projektets kostnader fram till projektets slut. Återstående medel vid projektets slut intäktsbokförs eller återbetalas.

Uppskattningar och bedömningar. Regionen har inga fordringar på riktade statsbidrag avseende överenskommer. Regionens ska senast 31 mars 2023 till Kammarkollegiet lämna en kortfattad ekonomisk redovisning av hur vissa av de beviljade statsbidragen har använts. Alla rekviderade eller på annat sätt erhållna riktade statsbidrag avseende 2022 har intäktsförts på 2022. Någon uppskattning av beloppet har därför ej behövt ske. Bedömningen är att erhållna medel utnyttjats till avsett ändamål. Flera bedömningar redovisas i avsnittet ovan.

Sammanställda räkenskaper. Här ingår helägda bolag samt samägda bolag. För samägda bolag ska regionorganisationen ha ett betydande inflytande, det vill säga när regionens ägarandel uppgår till minst 20 procent. De bolag där varken ägarandel eller balansomslutning uppgår till väsentlig del av regionens skatteintäkter och generella statliga bidrag tas inte med i de sammanställda räkenskaperna.

I de sammanställda räkenskaperna ingår det helägda dotterbolaget Region Örebro läns förvaltnings AB:s koncern, samt det till 50 procent ägda Svealandstrafiken AB. Inga samägda bolag ingår. I årets redovisning har förändring skett i de bolag som ingår i koncernen. I koncernen Region Örebro läns förvaltnings AB har bolaget Region Örebro AB Innovation bildats och ägs till 60 % av Region Örebro läns förvaltnings AB:s koncern, 20 % ägs av Örebro Rådhus AB och resterande 20 % ägs av Örebro Universitet Holding AB.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering utifrån respektive bolags års- eller koncernredovisning. Med förvärvsmetoden avses att det av regionorganisationen vid förvärvstillfället förvärvade egna kapitalet i dotterföretaget har eliminerats mot posten aktier och andra andelar. Med proportionell konsolidering avses att för de företag som inte är helägda tas endast ägda andelar av räkenskaperna in i de sammanställda räkenskaperna.

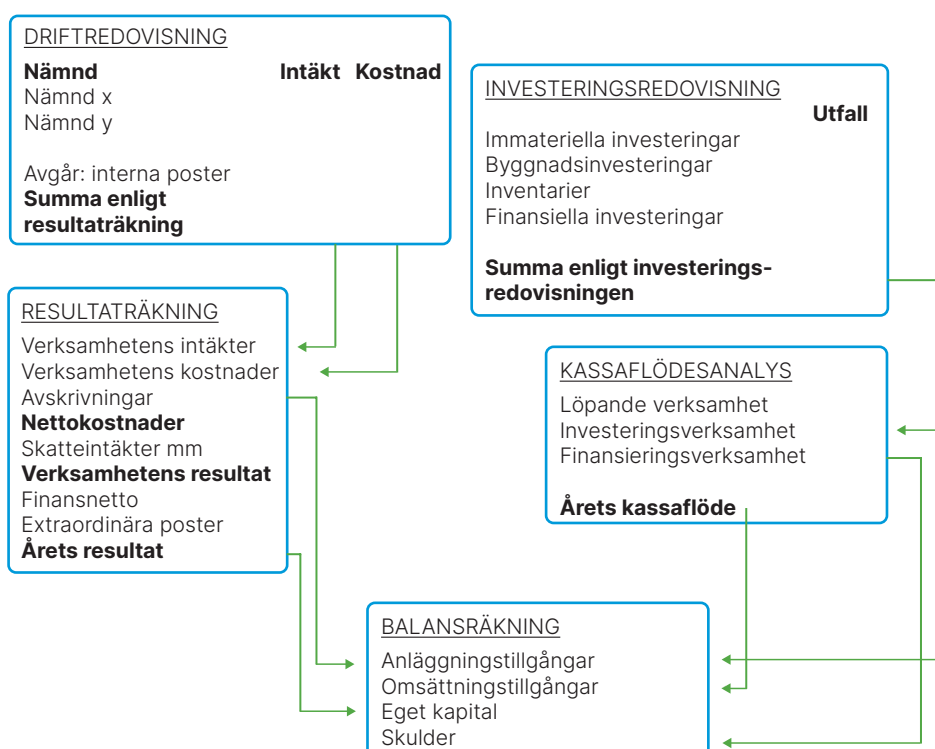
I regionorganisationens sammanställda räkenskaper ingår respektive bolags års- eller koncernredovisning som har

upprättats med tillämpning av årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning. De ingående bolag i underkoncernen som inte har upprättat koncernredovisning har upprättat årsredovisning enligt K2-metoden. Den del av obeskattade reserver som utgör uppskjuten skatt redovisas som avsättning. Resterande del av obeskattade reserver redovisas som eget kapital.

De sammanställda räkenskaperna har upprättats utifrån resultat- och balansräkningarna för regionorganisationen och dotterbolagens års- och koncernredovisningar. Interna mellanhavanden mellan de ingående enheterna har därefter eliminerats.

Vid upprättande av de sammanställda räkenskaperna har lagen om kommunal bokföring och redovisning varit vägledande. Räkenskapsår har varit kalenderår för alla bolagen. Bolagens årsredovisningar har inte varit fastställda vid konsolideringen.

Beskrivning av drift- och investeringsredovisningens samband med årsredovisningens övriga delar

Noter till resultaträkning (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 2 VERKSAMHETENS INTÄKTER				
Patientavgifter hälso- och sjukvård	151	144	151	144
Patientavgifter tandvård	133	140	133	140
Trafikintäkter	178	109	178	110
Övriga avgifter	21	18	21	17
Försäljning hälso- och sjukvård, sluten vård	365	323	365	323
Försäljning hälso- och sjukvård, öppen vård	170	163	170	163
Försäljning hälso- och sjukvård, övrigt	182	181	182	182
Försäljning tandvård	57	62	57	62
Försäljning utbildning	6	6	6	6
Försäljning trafik	501	224	247	211
Försäljning medicinska tjänster	115	107	115	107
Försäljning av andra tjänster	140	134	140	134
Hysesintäkter	190	180	77	71
Försäljning material och varor	60	58	60	58
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	976	1 604	976	1 602
EU-bidrag	6	11	6	10
Övriga bidrag	101	81	101	81
Övriga intäkter	410	192	121	177
Summa verksamhetens intäkter	3 762	3 737	3 106	3 598
NOT 3 VERKSAMHETENS KOSTNADER				
Personalkostnader exkl pensionskostnader	-7 007	-6 841	-6 724	-6 571
Pensionskostnader	-991	-1 332	-978	-1 313
Köp av huvudverksamhet	-1 536	-1 476	-1 800	-1 789
Köp av verksamhetsanknutna tjänster	-580	-484	-426	-431
Material och varor	-2 194	-1 997	-2 103	-1 997
- varav läkemedel inom läkemedelsförmånen	-916	-824	-916	-824
Lämnade bidrag	-260	-259	-295	-297
Lokal- och markhyror samt övriga fastighetskostnader	-194	-230	-193	-232
Bolagsskatt/Skattekostnad	-31	-6	-	-
Övriga verksamhetskostnader	-1 098	-1 044	-1 078	-1 031
Summa verksamhetens kostnader	-13 891	-13 669	-13 597	-13 661
NOT 4 AVSKRIVNINGAR				
Immateriella tillgångar	-1	-	-1	-
Byggnader och anläggningar	-341	-267	-292	-232
Maskiner och inventarier	-282	-259	-236	-212
Summa avskrivningar	-624	-526	-529	-444
NOT 5 SKATTEINTÄKTER				
Preliminär skatteinbetalning	7 950	7 535	7 950	7 535
Preliminär slutavräkning innevarande år	207	202	207	202
Slutavräkningsdifferens föregående år	60	33	60	33
Summa skatteintäkter	8 217	7 770	8 217	7 770

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 6 GENERELLA STATSBIIDRAG OCH UTJÄMNING				
Inkomstutjämningsbidrag	1 814	1 702	1 814	1 702
Regleringsbidrag	201	212	201	212
Kostnadsutjämningsbidrag	–	9	–	9
Bidrag för läkemedelsförmånen	1 008	963	1 008	963
Kostnadsutjämningsavgift	-9	–	-9	–
Generella bidrag	179	179	179	179
Summa generella statsbidrag och utjämnin	3 193	3 065	3 193	3 065
NOT 7 FINANSIELLA INTÄKTER				
Utdelningar från koncernföretag	13	13	13	13
Utdelningar på aktier och andelar	49	42	49	42
Realiserad vinst på försäljning av finansiella instrument	3	30	3	30
Orealiserad värdestegring på finansiella instrument, pensionsmedelsportfölj	56	602	56	602
Ränteutätkter	1	1	5	2
Ersättning lämnad borgen	1	–	7	5
Reavinst försäljning dotterbolag	–	1	–	–
Övriga finansiella intätkter	24	23	24	23
Summa finansiella intätkter	147	712	157	717
NOT 8 FINANSIELLA KOSTNADER				
Räntekostnader på lån	-34	-22	-20	-12
Ränta på hyresskuld leasing	-20	–	-20	–
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar	-139	-82	-138	-81
Förlust vid försäljning av finansiella instrument	-115	–	-115	–
Orealiserad värdeminskning finansiella instrument, pensionsmedelsportföljen	-494	-21	-494	-21
Övriga finansiella kostnader	-4	-2	-5	-5
Summa finansiella kostnader	-806	-127	-792	-119

Noter till balansräkning (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 9 IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Redovisat värde vid årets början	26	24	26	24
Investeringar	–	2	–	2
Avskrivningar	-1	–	-1	–
Redovisat värde vid årets slut	26	26	26	26
Anskaffningsvärde	28	27	28	27
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-2	-1	-2	-1
Bokfört restvärde	26	26	26	26
NOT 10 MARK, BYGGNADER OCH TEKNISKA ANLÄGGNINGAR				
Redovisat värde vid årets början	7 398	6 737	5 895	5 578
Investeringar	2 467	835	2 172	549
Omklassificering	–	–	–	–
Anskaffning genom fusion	–	128	–	–
Avskrivningar	-895	-266	-858	-232
Avskrivningar genom fusion	–	-13	–	–
Redovisat värde av avyttringar	-108	-23	–	–
Redovisat värde vid årets slut	8 862	7 398	7 209	5 895
Därav finansiell leasing	936	–	936	–
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod för mark, byggnader och tekniska anläggningar i regionorganisationen	–	–	28,8 år	29,8 år
Anskaffningsvärde	14 833	12 248	12 386	10 214
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-5 971	-4 850	-5 177	-4 320
Bokfört restvärde	8 862	7 398	7 209	5 895
varav				
byggnader	5 786	5 539	4 891	4 603
mark	312	307	211	202
markanläggningar	54	19	37	18
pågående till- och ombyggnad	1 774	1 533	1 135	1 072
finansiell leasing	936	–	936	–

Region Örebro läns fastigheter är skattefria verksamhetsfastigheter och är därmed ej åsatta taxeringsvärde förutom de två fastigheterna för folkhögskolor som tillsammans har ett taxeringsvärde på 6,5 mnkr (6,5 mnkr).

Fastigheterna i Länsgården Fastigheter AB har värderats per 2022-12-31 av en oberoende värderingsman. Värderingen beaktade dels nuvärdet av uppskattade framtida kassaflöden, dels nyligen genomförda transaktioner mellan oberoende parter på en marknad med väsentligen samma förutsättningar. Vid beräkningen av fastighetens nuvärde användes en kalkylperiod på tio år och en diskonteringsränta före skatt samt antagande om hyresutvecklingen anpassad för respektive fastighet och kommun där fastigheten är belägen. Fastigheterna har ett bedömt marknadsvärde på 2 459 miljoner kronor. Sedan tidigare finns en nedskrivning som gjordes år 1992 i fastigheten Nikolai 3:313 och under året har en nedskrivning skett av det bokförda värdet på Spannmållan 2 med 8 mnkr inför kommande rivning 2023.

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 11 FORDON/TRANSPORTMEDEL				
Redovisat värde vid årets början	296	338	6	4
Investeringar	38	3	2	3
Avskrivningar	-46	-45	-2	-1
Redovisat värde vid årets slut	288	296	6	6
Anskaffningsvärde	530	497	15	17
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-242	-201	-8	-11
Bokfört restvärde	288	296	6	6
NOT 12 MASKINER OCH INVENTARIER				
Redovisat värde vid årets början	1 072	943	1 045	925
Investeringar	348	340	338	334
Förvärvade tillgångar vid fusion	–	17	–	–
Avskrivningar	-240	-213	-235	-211
Förvärvade avskrivningar fusion	–	-7	–	–
Redovisat värde av avyttringar och utrangerade anläggningstillgångar	-14	-8	-14	-3
Redovisat värde vid årets slut	1 166	1 072	1 134	1 045
Anskaffningsvärde	2 798	2 833	2 706	2 751
Akkumulerade avskrivningar/nedskrivningar	-1 632	-1 761	-1 572	-1 706
Bokfört restvärde	1 166	1 072	1 134	1 045
varav				
IT-utrustning	163	121	163	121
medicinteknisk apparatur	680	629	676	629
övriga maskiner och inventarier	323	322	295	295
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod fordon, maskiner och inventarier i regionorganisationen	–	–	7,7 år	6,9 år
NOT 13 FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier				
Svealandstrafiken AB	–	–	54	54
Region Örebro län förvaltnings AB	–	–	10	10
Tåg i Bergslagen AB	1	1	1	1
AB Transitio	1	1	1	1
Mälardalstrafik MÄLAB AB	–	–	–	–
Scantec AB	4	3	–	–
Länsmusiken i Örebro AB	–	–	–	–
Örebro läns flygplats AB	12	12	–	–
Oslo–Stockholm 2.55 AB	–	–	–	–
ALMI Företagspartner Mälardalen AB	5	4	–	–
Alfred Nobel Science Park AB	1	1	–	–
Länstrafiken Mälardalen AB	–	–	–	–
Bims KB	–	–	–	–
Summa	24	22	66	67

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
Andelskapital				
Inbetalt andelskapital i Kommuninvest ekonomisk förening	62	62	62	63
Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag	42	42	42	42
Kommunalförbundet för Svenskt Ambulansflyg	–	–	–	–
Summa	104	104	104	104
Långfristiga fordringar				
Svenskt ambulansflyg	20	20	20	20
ArkivCentrum Örebro län	–	1	–	1
Summa	20	21	20	21
SUMMA FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	148	147	190	192
NOT 14 FÖRRÅD/LAGER				
Hjälpmedel	95	92	95	92
Textilier	14	–	14	–
Övrigt	12	17	6	12
Summa förråd/lager	121	109	115	104
NOT 15 FORDRINGAR				
Kundfordringar	291	240	263	242
Fordringar hos staten	201	218	201	218
Övriga kortfristiga fordringar	203	130	17	8
Mervärdesskatt, skattefri verksamhet	86	78	86	78
Förutbetalda kostnader	207	142	212	151
Upplupna intäkter	647	509	651	520
- varav skatteintäkter	469	202	469	202
Summa fordringar	1 635	1 317	1 430	1 217
NOT 16 KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
Pensionsmedelsportföljen, fondandelar				
- varav				
räntefonder	1 903	1 594	1 903	1 594
svenska aktiefonder	692	516	692	516
utländska aktiefonder	1 312	1 205	1 312	1 205
Alternativa investeringar	430	301	430	301
Reverser Region Örebro läns förvaltningsaktiebolag	–	–	182	182
Banktillgodohavande	10	74	10	74
Upplupen ränta reverser	–	-2	5	2
Upplupet prestationsarvode	–	–	–	-1
Upplupna returprovisioner	3	1	3	4
Summa pensionsmedelsportföljen	4 350	3 692	4 537	3 876
Överlikviditetsportföljen, fondandelar	–	602	–	602
SUMMA KORTFRISTIGA PLACERINGAR, anskaffningsvärde	4 350	4 294	4 537	4 479

Orealiserad värdestegring vid årets slut

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
Orealiserad värdestegring vid årets slut				
Kvarvarande övervärde från tidigare år	1 040	459	1 040	459
Orealiserad vinst verkligt värde, pensionsmedelsportföljen	56	602	56	602
Orealiserad vinst verkligt värde, överlikviditetsportföljen	–	–	–	–
Orealiserad förlust verkligt värd	-601	-21	-601	-21
Summa övervärde	495	1 040	495	1 040
SUMMA KORTFRISTIGA PLACERINGAR, marknadsvärde	4 845	5 334	5 032	5 519
NOT 17 KASSA OCH BANK				
Plusgiro/bank	41	396	10	364
Summa kassa/bank	41	396	10	364
NOT 18 EGET KAPITAL				
Ingående eget kapital	4 258	3 411	4 118	3 292
- varav justering eget kapital	12	-12	–	–
Resultatutjämningsreserv, ökning	–	169	–	169
Justering ändrad redovisningsprincip, finansiell leasing				
- Mark, byggnader och tekniska anläggningar	–	1 488	–	1 488
- Ackumulerade avskrivningar	–	-566	–	-566
- Långfristiga skulder	–	-1 022	–	-1 022
Årets resultat	-2	790	-245	757
Summa eget kapital	4 244	4 258	3 873	4 118
NOT 19 AVSÄTTNING FÖR PENSIONER OCH LIKANDE FÖRPLIKTELSE				
<i>Enligt beräkning av Skandia för Region Örebro län och av KPA Pension för dotterbolaget Svealandstrafiken</i>				
Ingående avsättning inklusive löneskatt	5 378	4 781	5 378	4 745
Nyintjänad pension				
- förmånsbestämd ålderspension	232	271	232	271
- särskild avtalspension	1	1	1	1
Årets utbetalningar	-114	-103	-114	-101
Ränte- och basbeloppsuppräknings	106	63	106	62
Ändrat livslängdsantagande	–	255	–	255
Övrig post	12	21	12	21
Förändring av löneskatt	58	124	58	124
Summa utgående avsättning till pensioner	5 705	5 415	5 673	5 378
90 % av förtroendevaldas avsättning, där utbetalning ej påbörjats, överförs till ansvarsförbindelsen	-32	-19	-32	-19
Löneskatt	-8	-5	-8	-5
Pensionsavsättning överförd från Regionförbundet	14	14	14	14
TOTALT AVSATT TILL PENSIONER	5 679	5 405	5 647	5 368

I noten för år 2022 är inte Svealandstrafiken inkluderad i kolumnen koncernen.

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 20 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR, UPPSKJUTNA SKATTER				
Uppskjuten skatteskuld avser temporära skillnader mellan byggnadernas bokförda- och skattemässiga restvärden. Avser skatt på obeskattade reserver samt skatt på koncernens redovisade resultat och förvärvade övervärde.				
NOT 21 LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Upplåning hos Kommuninvest i Sverige AB,	3 375	3 327	1 878	1 741
- varav upplåning för Campus USÖ	491	504	491	504
- varav vårdboende	1 225	1 300	–	–
- varav fordon	272	178	–	–
- varav upplåning övriga kreditinstitut för fordon	5	108	–	–
Långfristig leasingskuld	979	–	979	–
Förutbetalda intäkter, offentliga investeringsbidrag	9	9	9	9
Summa långfristiga skulder	4 368	3 336	2 866	1 750
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år		5 år	5 år	5 år
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring, %	1,0	–	1,0	1
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring, %	0,9	1	1,0	1
Genomsnittlig räntebindningstid, år	1,7	2	1,6	2
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	2,1	2	1,7	2
Kapitalförfall andel av lån %				
0–1 år	35	18	50	–
1–3 år	33	49	32	1
3–5 år	22	28	10	–
5–10 år	10	5	8	–
Över 10 år	–	1	0	–
NOT 22 KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	909	896	845	882
Personalens skatter	124	117	120	117
Inlåning från närstående företag	5	4	191	201
Skulder till staten	49	160	49	160
- varav förutbetalda skatteintäkter	–	84	–	84
Kortfristig del av långfristig låneskuld	163	378	84	313
Kortfristig del av långfristig leasingskuld	54	–	54	–
Övriga kortfristiga skulder	13	35	9	15
- varav kortfristigt lån	2	–	–	–
Semesterlöneskuld, komp. övertid m m inkl. soc. avgifter	627	629	606	615
Upplupna sociala avgifter	185	177	180	172
Upplupna pensionskostnader, avgiftsbestämd del	219	203	219	203
Övriga upplupna kostnader	180	188	175	181
Förutbetalda intäkter	255	175	235	172
Aktuell skatteskuld	18			
Summa kortfristiga skulder	2 801	2 962	2 767	3 030

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 23 PENSIONSFRÖPLIKTELSE SOM INTE HAR				
UPPTAGITS BLAND SKULDERNA ELLER AVSÄTTNINGARNA				
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998				
<i>Enligt beräkning av Skandia</i>				
Ingående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt	4 660	4 684	4 660	4 684
Ränte- och basbeloppsuppräknings	101	63	101	63
Ändring av försäkringstekniska grunder	–	138	–	138
Nyintjänad pension	-1	4	-1	4
Årets utbetalningar	-238	-233	-238	-233
Övrigt	20	9	20	9
Förändring av löneskatt	-29	-5	-29	-5
Utgående ansvarsförbindelse inkl. löneskatt enligt Skandias beräkning	4 513	4 660	4 513	4 660
- varav visstidspensioner inkl löneskatt	1	6	1	6
I Region Örebro län fanns två (2021-12-31 tre) förtroendevalda med särskilda pensionsutfästelser enligt PBF. Maximal pensionskostnad om visstidsförordnandena respektive uppdragen ej förlängs.				
Tillkommer				
För ädelpersonal enligt uppskattning av Skandia	150	172	150	172
Löneskatt	36	42	36	42
Pensionsskuld förtroendevalda, 90 % av Skandia beräknat belopp redovisas som ansvarsförbindelse	32	19	32	19
Löneskatt	8	5	8	5
SUMMA PENSIONSFRÖPLIKTELSE	4 739	4 898	4 739	4 897
Aktualitetsgrad			95%	95%
NOT 24 ÖVRIGA ANSVARSFRÖBINDELSER				
Borgensförbindelser				
<i>Borgensåtaganden kommunala bolag</i>				
Länsgården Fastigheter AB	–	–	1 225	1 300
Svealandstafiken AB	–	–	351	345
Örebro läns flygplats AB	78	83	78	83
Scantec AB	10	10	10	10
<i>Borgensåtaganden övriga</i>				
Transitio AB *)	396	359	396	359
Stiftelsen Örebro läns museum	15	15	15	15
Stiftelsen Activa	2	3	2	3
Ställda säkerheter (tillgångar med äganderättsförbehåll, bussar)	4	11	–	–
Summa övriga ansvarsförbindelser	505	481	2 077	2 114

* Transitio

Landstinget har 2000-11-29, Landstingsfullmäktige § 156, tecknat en solidarisk borgen såsom för egen skuld för AB Transitio avseende finansiering av spårfordon. Ett avtal om regressrätt har träffats mellan samtliga landsting, vilka har ett direkt eller indirekt ägande i AB Transitio, vilket begränsar landstingets åtagande till att borgen för de fordon Tåg i Bergslagen har beställt genom Transitio.

Kommuninvest i Sverige AB

Landstinget har 1993-02-15, Landstingsfullmäktige § 14, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Örebro läns landstings ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540 357,1 mnkr och totala tillgångar till 537 006,8 mnkr.

Region Örebro läns andel av de totala förpliktelserna uppgick till 4 283,3 mnkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 4 282,4 mnkr.

Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag (LÖF)

Som delägare i Landstingens Ömsesidiga Försäkringsbolag har Region Örebro län ett åtagande att täcka eventuella förluster. Åtagandet kan uppgå till tio gånger premien. För år 2022 uppgick premien 44,1 mnkr och för år 2021 var premien 47,9 mnkr.

Länstrafiken i Mälardalen AB

Region Örebro län har för anställda i det tidigare delägda bolaget Länstrafiken Mälardalen AB övertagit samtliga rättigheter och skyldigheter enligt avtal om pensionsförsäkring. Bolaget beslutade om likvidation 2022 och åtagandet trädde i kraft 2022-08-01. Avtalet om pensionsförsäkring gäller till den dag då sista pensionsutbetalningen från respektive försäkring har skett. Samtliga tillkommande kostnader i åtagandet delas lika mellan Region Örebro län, Region Sörmland och Region Västmanland.

Noter till kassaflödesanalys (mnkr)

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 25 JUSTERING FÖR EJ LIKVIDITETSPÅVERKANDE POSTER				
Av- och nedskrivningar	624	525	529	445
Gjorda avsättningar pensioner	274	633	279	633
Intäktsförda investeringsbidrag	-2	–	-2	–
Kreditering av hyreskostnad lokalhyror finansiell leasing	-74	–	-74	–
Räntekostnad finansiell leasing	20	–	20	–
Bokfört resultat försäljning byggnader	-161	–	–	–
Övriga avsättningar, uppskjutna skatter	5	–	–	–
Övriga ej likviditetspåverkande poster	–	3	–	–
	686	1 161	752	1 078
NOT 26 FÖRSÄLJNING AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Försäljning inventarier	102	2	1	2
NOT 27 UTANGERING AV MATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Utrangering inventarier	24	1	5	1
NOT 28 INVESTERINGAR I FINANSIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Aktier i intressebolag	–	-2	–	–
NOT 29 NYUPPTAGNA LÅN				
Reverser Kommuninvest i Sverige AB	260	496	–	136
NOT 30 AMORTERING AV LÅN				
Amortering av reverser Kommuninvest i Sverige AB	-358	-48	-13	-13
NOT 31 ÖKNING AV LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR				
Svenskt ambulansflyg, revers	–	-16	–	-16
NOT 32 MINSKNING AV LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR				
Svenskt ambulansflyg, amortering revers	1	–	1	–

Noter, övriga

	KONCERNEN		REGION ÖREBRO LÄN	
	2022	2021	2022	2021
NOT 33 UPPLYSNING OM UPPRÄTTADE SÄRREDOVISNINGAR				
Särredovisning av tandvård är upprättad av förvaltningen Folktandvården och Käkkirurgiska klinken vid Universitetssjukhuset Örebro enligt modell som är gemensamt framtagna av regionerna och Sveriges kommuner och regioner (SKR).				
Särredovisningarna finns tillgängliga hos Region Örebro läns centrala diarium, tel 019-602 17 43, centrala.diarium@regionorebrolan.se.				
NOT 34 UPPLYSNING OM KOSTNADER för RÄKENSKAPSREVISION				
Total kostnad för räkenskapsrevision	-2	-1	-1	-1
- varav kostnad för de sakkunnigas granskning av räkenskaperna	-	-	-	-
Kostnaderna för räkenskapsrevision avser kostnader för granskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning för respektive räkenskapsår.				
Den totala kostnaden för revision uppgår till	-4	-4	-4	-4
- varav kostnad för sakkunnigt biträde uppgår till	-3	-3	-2	-2
NOT 35 LEASING				
Finansiella leasingavtal, lokalhyror				
Fastigheter				
Totala minimileaseavgifter	1 216	-	1 216	-
Framtida finansiella kostnader	183	-	183	-
Nuvärdet av minimileaseavgifter förfaller				
- inom 1 år	54	-	54	-
- inom 1–5 år	205	-	205	-
- senare än 5 år	774	-	774	-
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal, lokalhyror				
Med förfall inom 1 år	148	115	32	-
Med förfall inom 1–5 år	383	280	90	-
Med förfall senare än 5 år	784	180	71	-
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal, maskiner och inventarier av mindre värde				
Med förfall inom 1 år	10	-	10	44
Med förfall inom 1–5 år	6	-	6	77
Med förfall senare än 5 år	-	-	-	-

Nämndernas verksamhets- berättelser

Regionstyrelsen inklusive regionkansliet

Väsentliga händelser

- Den första hållbarhetsredovisningen avseende det reviderade programmet för hållbar utveckling 2021–2025.
- Strategisk kompetensförsörjningsplan 2023–2025 har tagits fram
- Regionstyrelsen har berett en reviderad regional utvecklingsstrategi 2022–2030 som antogs av regionfullmäktige i april.
- Förberedelse för ny politisk organisation inför nästa mandatperiod 2023–2026.
- Finansiell oro och nedgång på börsen
- Ansvar för regional ledning med anledning av Ukrainakrisen.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	5	3	

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- 2021 avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	167,1	121,7	163,8	45,4	3,3
Verksamhetens kostnader	-2 626,3	-2 694,2	-2 598,5	67,9	-27,8
Finansnetto					
Resultat	-2 459,2	-2 572,5	-2 434,7	113,3	-24,5

Sammanfattande analys

Intäkterna är högre än budget beroende på ej budgeterade statsbidrag på 10 miljoner kronor kopplade till civilt försvar, 15 miljoner kronor för utökad läkarkompetens i äldreomsorgen och 22 miljoner kronor avseende asylsökande. Personalkostnaderna är 13 miljoner kronor lägre än budget beroende på vakanser och partiella ledigheter samt fortsatt låga kostnader för kurser, utbildningar och konferenser. I utfallet för personalkostnader 2021 ingår 36 miljoner kronor för de 2 000 kronor som Region Örebro län betalade ut till alla anställda i juni 2021. Därav den stora skillnaden i personalkostnader mellan åren.

Övriga kostnader är också lägre än budget. Orsakerna är bland annat:

- 25 miljoner kronor lägre nettokostnad jämfört med budget för vårdval hälsoval. Antalet listade har endast ökat med 700 personer. Utbetalning av besöksersättning och målrelaterad ersättning har ökat något 2022 jämfört med 2021.
- 10 miljoner kronor lägre kostnader för nationella tjänster på grund av ännu ej genomförda aktiviteter.
- 10 miljoner kronor lägre kostnader för tandvårdsstöd och ersättning barn och unga än budget på grund av personalbrist.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Resultatet för 2022 är ett överskott varför ytterligare åtgärder i nuläget inte behöver vidtas.

Produktions- och nyckeltal Hälsövalsenheten

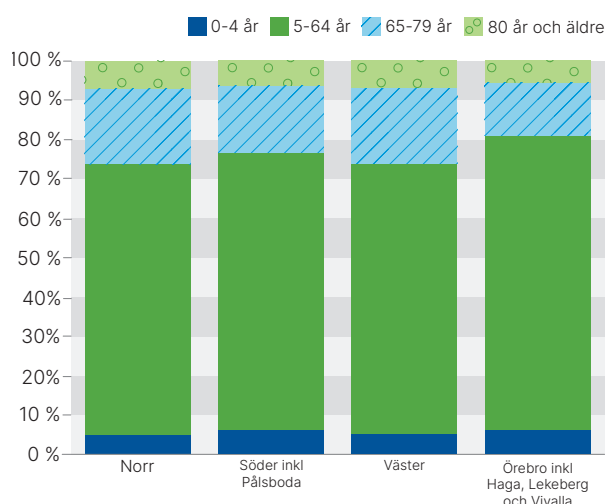
Nedanstående tabell redovisar antal personer per åldersgrupp som är listade på vårdcentralerna i länet. Av tabellen framgår att gruppen 5–64 år och 80 år och äldre ökat medan de andra två grupperna minskat mellan åren. Totalt ökade antalet listade med 0,2 procent. Åldersgruppen 80 år och äldre ökar mest.

Ökning av antalet listade rör främst länsdel Örebro som ökat med 1 424 listade, medan övriga länsdelar har minskat antalet listade med totalt 724. Antal listade i länsdel norr minskade med 496 listade, i länsdel väster med 227 listade och i länsdel söder med 1 listad.

Per åldersgrupp/ samtliga vård- centraler	Antal listade dec 2022	Antal listade dec 2021	Differens i antal	Differens i % per ålders- grupp
0–4 år	16 568	17 031	-463	-2,7
5–64 år	223 942	223 436	506	0,2
65–79 år	49 008	49 083	-75	-0,2
80–	18 174	17 442	732	4,2
Summa	307 692	306 992	700	0,2

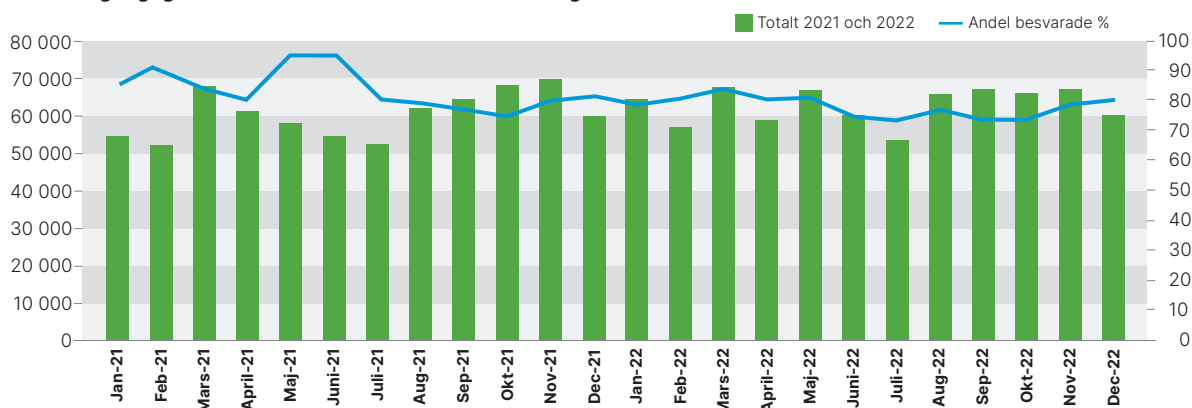
Nedanstående diagram visar andel listade per åldersgrupp och länsdel i december 2022. Ökning av antalet listade rör främst länsdel Örebro, +1 424 listade, medan övriga länsdelar har minskat antalet listade, -724 listade. Mest minskar antal listade i länsdel norr, -496 listade och väster, -227 listade.

Av diagrammet nedan framgår hur åldersstrukturen ser ut i varje länsdel. Länsdel Örebro har en högre andel listade i gruppen 5–64 år än övriga länsdelar. Länsdelarna norr, söder och väster har en högre andel listade i grupperna 65–79 år och 80 år och äldre än länsdel Örebro.

Tillgänglighet vårdcentraler inom Hälsöval Örebro län

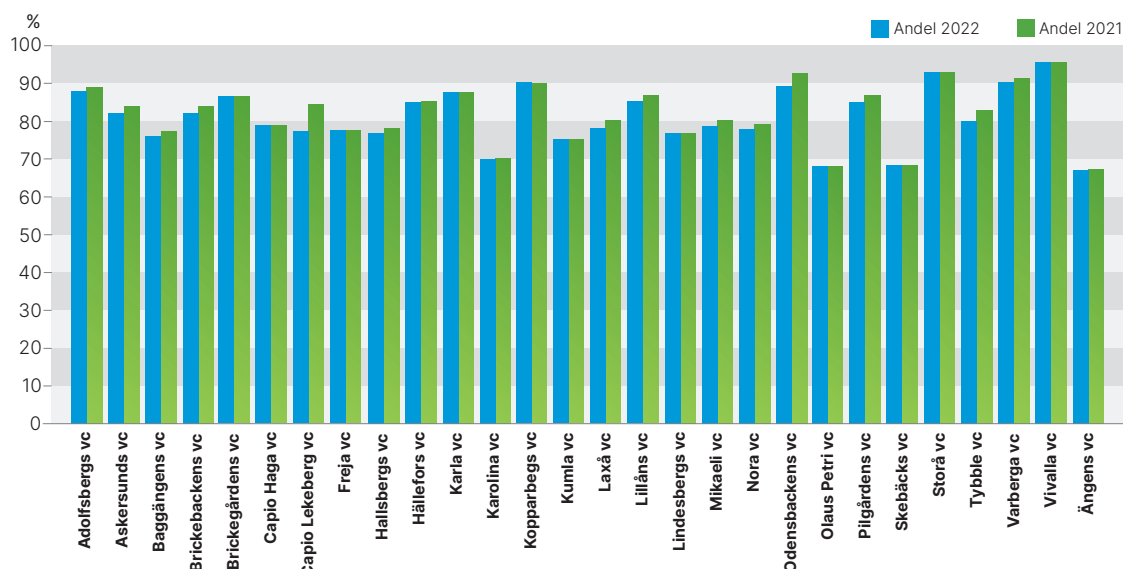
Telefontillgänglighet: Andel besvarade samtal samma dag. Medelvärde alla vårdcentraler inom Hälsöval Örebro län.

Totalt inkomna telefonsamtal 2022 var 747 700 vilket är en ökning med 3 procent jämfört med samma 2021. Andelen

besvarade samtal 2022 var 580 000 vilket är en minskning med 2 procent.

Andel vårdgarantibesök inom 3 dagar. Medelvärde alla vårdcentraler inom Hälsoval Örebro län.

Under 2022 var antalet kontakter med primärvården som bedömts vara vårdgarantikontakter och där det finns en dokumenterad medicinsk bedömning 121 800. Det är en minskning med 15 procent jämfört med 2021. Andelen

patienter som fått komma inom 3 dagar var 76 procent under 2022 vilket är en minskning med 4 procentenheter jämfört med 2021.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Förändring	Förändring (%)
Antal tillsvidareanställda	93,4	99	-5,6	-5,7
- varav kvinnor	73,4	78	-4,6	-5,9
- varav män	20	21	-1	-4,8

Antalet tillsvidareanställda per december har minskat mellan åren vilket beror på vakanta tjänster.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3 %	2,2 %	0,8
- varav kvinnor	2,5 %	2 %	0,5
- varav män	4,5 %	3 %	1,5
- varav korttidsjukfrånvaro	1,2 %	0,5 %	0,7
- varav långtidsjukfrånvaro	1,8 %	1,7 %	0,1

Eftersom antalet anställda är förhållandevis få på regionkansliet så får enskilda medarbetares sjukfrånvaro stor

genomslagskraft i statistiken. Den totala sjukfrånvaron var 3 procent 2022 vilket är en ökning med 0,8 procentenheter jämfört med 2021. Både korttidsfrånvaron och långtidsfrånvaron har ökat mellan åren.

Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjningen inom Region Örebro län och att attrahera medarbetare.
- Beredskap och säkerhet inom Region Örebro län behöver stärkas.
- Fortsatt utveckling inom digitalisering.
- Kvalitet och utveckling, att hantera olika behov och krav samtidigt.
 - Verksamheternas ekonomier i balans och samtidigt möta invånarnas och samhällets behov och förutse och anpassa sig till förändringar i omvärlden.
 - Detta skapar ett ökat tryck på att effektivisera verksamheter, men samtidigt att kunna säkerställa en god arbetsmiljö.
- Fortsatta utmaningar att minska klimat- och miljöpåverkan, skapa goda livsmiljöer och hälsa samt vara ansvarsfulla och hushålla med resurserna för att genomföra den omställning som krävs.

Hälso- och sjukvårdsnämnd

Väsentliga händelser

- Påverkan av covid-19, patienter med behov av sjukhusvård framför allt i början och sedan i slutet av året.
- Förändrat säkerhetsläge, en ny ledningsmodell och beredskapsplan har tagits fram.
- Fortsatt omställning till nära vård.
- Högspecialiserad vård, processen för den nationella högspecialiserade vården har återupptagits.
- Tillgänglighet och uppskjuten vård, arbete pågår med att ta igen den planerade specialistvård som inte kunde genomföras under 2020 och 2021.
- Utvecklingsprojekt och satsningar inom hälso- och sjukvården.
- Bemanning och vårdplatsläge, utmaningar med bemanning och hög beläggning på vårdavdelningar.
- Hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomi.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	1

Större negativ avvikelse från målnivån avser effektmål 10, att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning med indikatorn att nämnden ska redovisa ett resultat i balans. Måluppfyllelse har inte uppnåtts för effektmålet.

Ekonomi Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	3 243,9	2 759,1	3 786,8	484,8	-542,9
Verksamhetens kostnader	-10 538,2	-9 454,8	-10 234,7	-1 083,4	-303,5
Finansnetto	-7,5	-6	-8,8	-1,5	-1,3
Resultat	-7 301,8	-6 701,7	-6 456,7	-600,1	-845,1

Sammanfattande analys

Resultatet för 2022 visar en negativ budgetavvikelse med 600 miljoner kronor vilket är 100 miljoner kronor sämre än den budgeterade målbilden på -500 miljoner kronor. I huvudsak beror försämringen på begränsade effekter av handlingsplaner som områdena arbetat med samt en oväntad hög kostnadsutveckling för läkemedel medan övrig kostnadsutveckling visar en relativt låg nivå.

Totalt har intäkterna minskat med 14,7 procent sedan föregående år vilket främst beror på att statsbidragen avseende covid-19 har minskat betydligt.

Effekter av covid-19 påverkar resultatet med +126 miljoner kronor men från och med april har den effekten successivt minskat. Områdenas underskott, justerat med effekter av covid-19, uppgår enligt följande; nära vård -5 miljoner kronor, specialiserad vård -173 miljoner kronor, psykiatri -10 miljoner kronor och områdesgemensamt -539 miljoner kronor.

Nettokostnadsökningen, exklusive effekter av covid-19, uppgår till 7,3 procent jämfört med 2021.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

För att minska de senaste årens underskott inom Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter, rensat från de senaste årens statsbidrag avseende covid-19, ligger ett uppdrag till områdena att minska sina nettokostnader med 3,0 procent vilket motsvarar 235 miljoner kronor.

Varje område har upprättat en handlingsplan för genomförande av dessa åtgärder och under året planerades att minska nettokostnaderna med 147 miljoner kronor vilket motsvarar 1,9 procent. Under året har detta arbete påbörjats i områdena men med anledning av effekter av covid-19 har detta inte kunnat uppnås.

Område psykiatri, där den planerade effekten uppgick till drygt 16 miljoner kronor uppvisar vid årets slut ett bättre utfall och den totala effekten uppgick till drygt 18 miljoner kronor. Inom område nära vård uppgick utfallet av handlingsplanerna till knappt 8 miljoner kronor, att jämföra med den planerade nivån på 38 miljoner kronor. Inom område specialiserad vård har handlingsplanerna inte gett den önskade effekten som var på 73 miljoner kronor utan istället har kostnaderna ökat vilket medfört en avvikelse på -130 miljoner kronor vid årets slut.

Under kommande år kommer arbetet med handlingsplaner fortsätta inom områdena för att nå en ekonomi i balans.

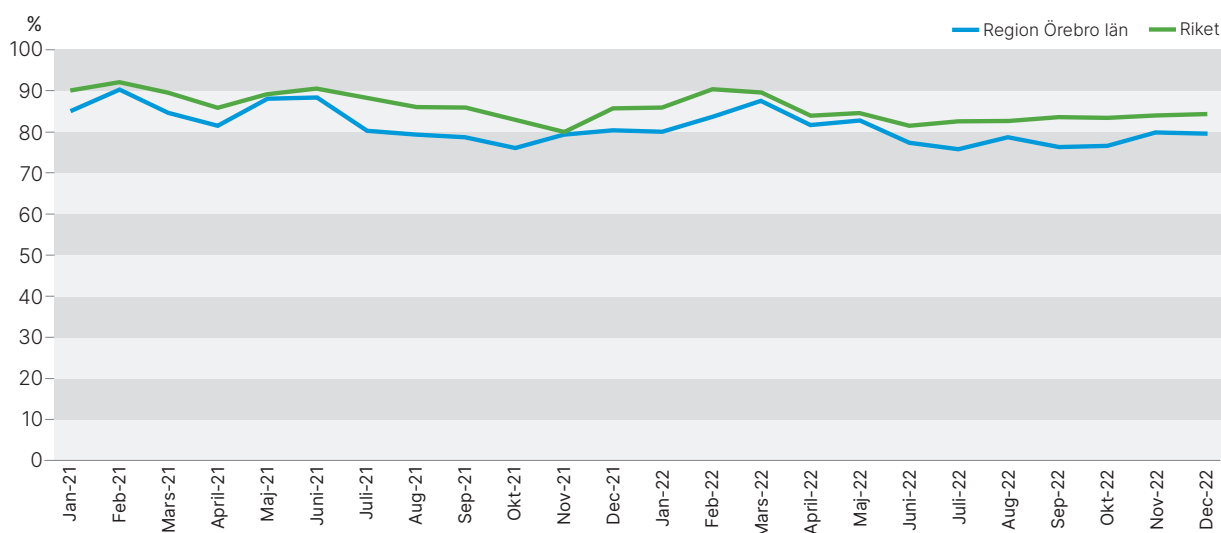
Produktions- och nyckeltal

Tillgänglighet

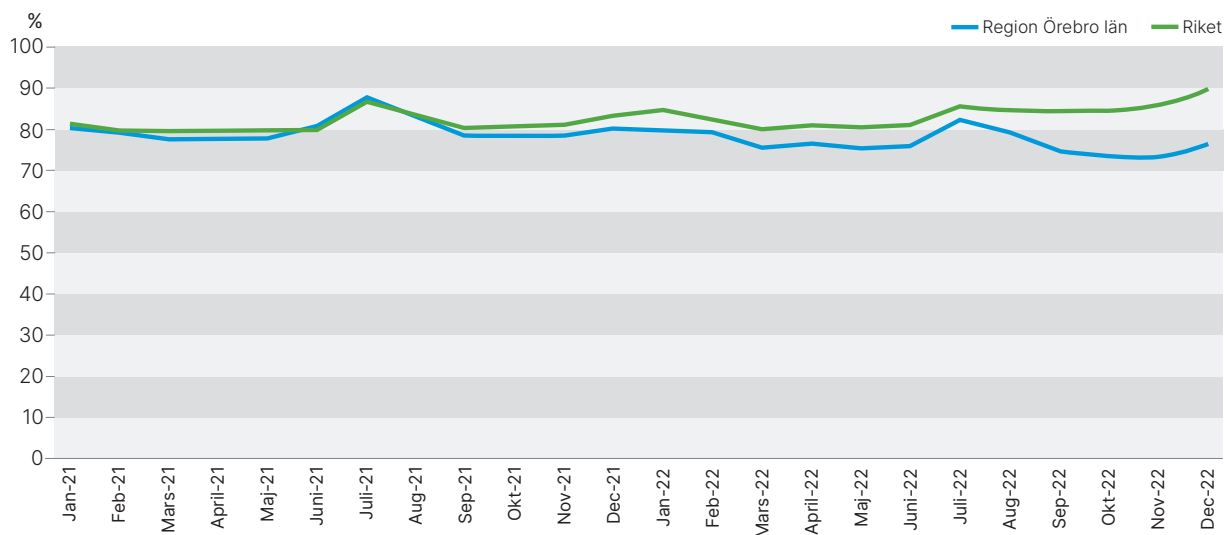
Privata aktörer ingår i primärvårdens statistik, dock ingår inte privata aktörer i specialistvårdens statistik från och med januari 2021.

- Telefontillgängligheten var i december 79 procent, att jämföra mot rikets 85 procent.
- Andel med medicinsk bedömning inom tre dagar var i december 76 procent, att jämföra mot rikets 89 procent.
- Måluppfyllelse till vårdgarantilagens första besök till läkare, inom den specialiserade vården, var i december, 68 procent, att jämföra mot rikets 71 procent.
- Måluppfyllelse till vårdgarantilagens operation/behandling var i, 50 procent i Region Örebro län och 62 procent i riket.
- Andelen patienter som ännu väntar inom sitt medicinska måldatum för återbesök till läkare, inom specialistvården, var i december 78 procent, att jämföra mot rikets 77 procent. Återbesöken ingår inte i vårdgarantin, men är siffror som både rapporteras och följs nationellt.
- Från och med januari 2021 baseras måluppfyllelse för vårdgarantin på en ny mätmodell. Capio ingår inte i underlaget för året 2021. Detta gäller samtliga diagram nedan för den specialiserade vården.

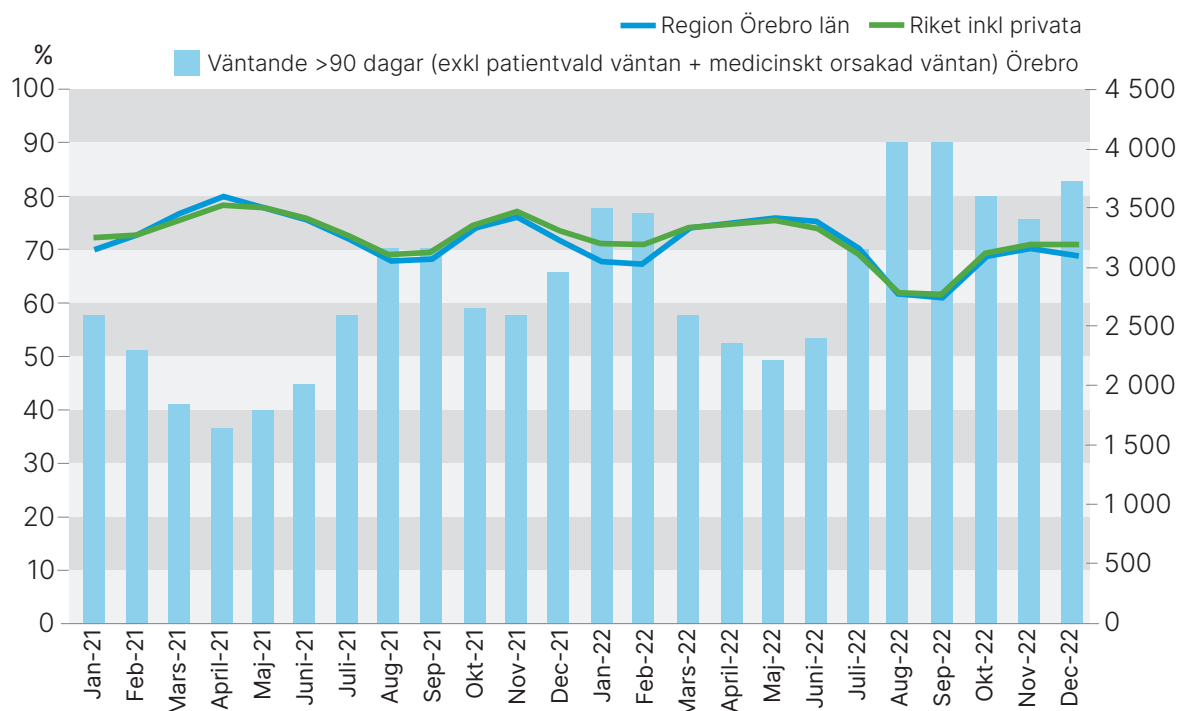
Telefontillgänglighet, andel besvarade samtal samma dag, primärvård inkl privata vårdcentraler

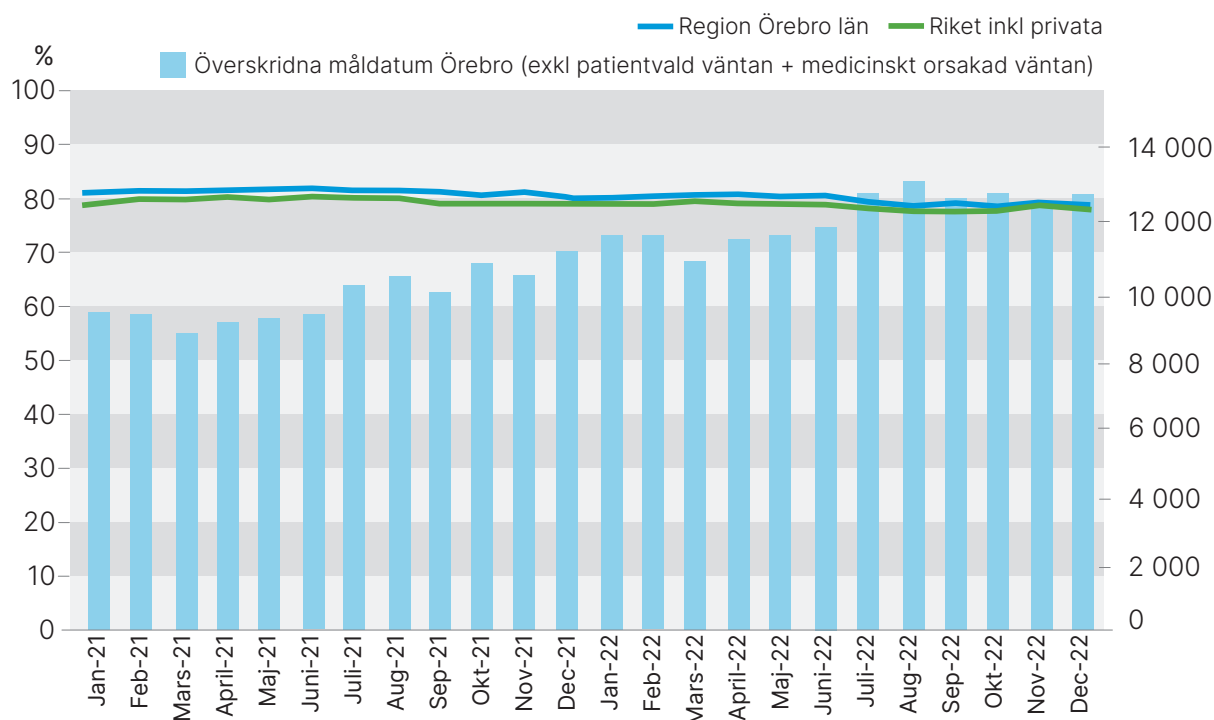
Medicinsk bedömning, andel inom 3 dagar, primärvård inkl privata vårdcentraler

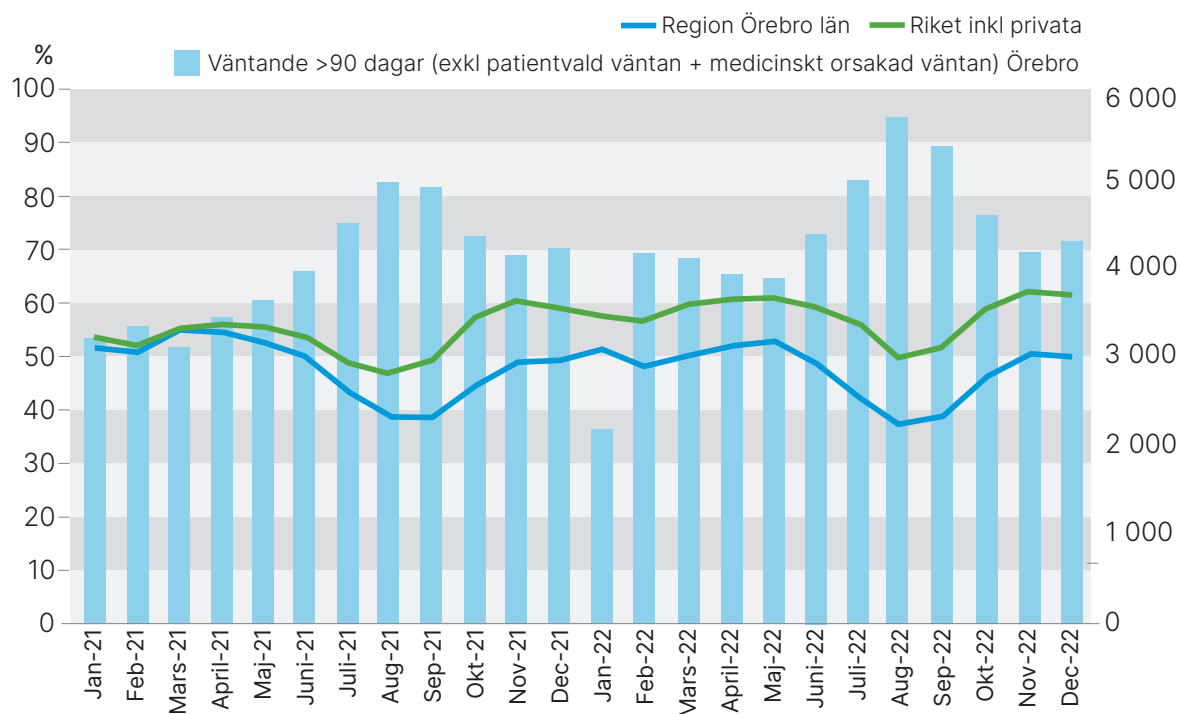
Måluppfyllelse vårdgaranti första besök, specialistvård

Måluppfyllelse återbesök specialistvård

Måluppfyllelse vårdgaranti operation-behandling

	Utfall 2022	Utfall 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal läkarbesök	659 899	666 344	-6 445	-1,0
Antal behandlingsbesök	841 518	837 315	4 203	0,5
Antal operationer	32 275	31 283	992	3,2
Antal operationstimmar	49 147	38 464	10 683	27,8
Antal DRG-poäng	39 071	40 612	-1 541	-3,8

Läkarbesök

Genomförda läkarbesök inom Habilitering och hjälpmedel ökade med 23,4 procent jämfört med 2021. Genomförda läkarbesök inom primärvården minskade med -4,6 procent medan specialistvårdens genomförda läkarbesök ökade med 1,3 procent. Totalt sett minskade antalet läkarbesök med 6 445, motsvarande -1,0 procent.

Behandlingsbesök

Genomförda behandlingsbesök till och med december 2022, inom Habilitering och hjälpmedel, jämfört med föregående år, ger en ökning med 13,1 procent. Inom primärvården uppgår ökningen till 1,4 procent medan motsvarande jämförelse för specialistvården innebär en minskning med -3,2 procent. Det totala antalet behandlingsbesök ökade med 0,5 procent för 2022 jämfört med 2021.

Operationer

Antal utförda operationer uppgick 2022 till 32 275, vilket är en ökning med 992 (3,2 procent) i jämförelse med föregående år. Den totala operationstiden under 2022 var 49 147 timmar. Operationstiden har ökat med 27,8 procent (+10 683 timmar) om man jämför med 2021. I operationstiden för 2022 ingår ej stängda operationer vilket gör att redovisad siffra är högre än faktiskt utfall. Andelen operationer i öppenvården var under 2022 62,1 procent vilket är en ökning från 60,6 procent året innan.

DRG-poäng i somatisk slutenvård

Ackumulerat antal DRG poäng inom den somatiska slutenvården var 2022 39 071 vilket är en minskning med -3,8 procent (-1 541 poäng).

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	8 015,8	7 889,7	126,1	1,6
- varav kvinnor	6 513,7	6 438,8	74,9	1,2
- varav män	1 502,1	1 450,9	51,2	3,5

Antalet tillsvidare anställda medarbetare har ökat, den största ökningen finns i gruppen undersköterskor/skötare. Ökning har även skett för administratörer och handläggare, psykologer och allmänsjuksköterskor. En minskning har skett gällande specialistsjuksköterskor.

Den faktiskt arbetade tiden har minskat mellan åren. Det gäller främst yrkesgrupperna läkare, sjuksköterskor och undersköterskor. Troligen finns här flertalet orsaker, bland annat mindre covid-19-vård och mer korttidssjuk-skrivningar.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Föränd- ring (%- enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	7,1 %	6,2 %	0,9
- varav kvinnor	7,6 %	6,7 %	0,9
- varav män	4,8 %	3,9 %	0,9
- varav korttidssjukfrånvaro	3,4 %	2,7 %	0,7
- varav långtidssjukfrånvaro	3,7 %	3,5 %	0,2

Ökad sjukfrånvaro kan till viss del bero på många luftvägs-infektioner under året och att man stannar hemma i ökad utsträckning vid förkylningssymtom. Ytterligare analys av orsaker till sjukfrånvaron behövs och ska göras.

Framtida utmaningar

- Bemanning, kompetensförsörjning och vårdplatsbrist, att hitta rätt kompetens till hälso- och sjukvården fortsätter att vara en utmaning, både regionalt och nationellt.
- Covid-19, eventuellt nya mutationer av viruset, fortsatt hög smittspridning och framtida vaccinationstäckningen påverkar hälso- och sjukvården såväl globalt som regionalt.
- Förändrat säkerhetsläge, osäker läkemedels- och sjukvårdsmaterialförsörjning, cyberattacker och andra påfrestningar.
- Ekonomin, hög kostnadsutveckling måste bromsas.
- Långa köer till vård.
- Produktion och kapacitetsstyrning, förberedelser för utbildning av alla chefer har pågått under 2022 och under 2023 inleds utbildningsperioden som förväntas pågå under flera år.
- Omställning nära vård, för att möta behoven hos de patienter som behöver vård ofta fortsätter omställningen till mera nära vård, där primärvården är navet.
- Nationellt högspecialiserad vård, viktigt att Region Örebro län är med och ansöker inom de områden där det finns en spetskompetens.
- Tillgänglighet och digitalisering, att patienten lotsas till rätt vårdnivå och att väntetiden till en första vårdkontakt hålls nere. Utvecklingen och implementeringen av digitala tjänster och verktyg fortsätter parallellt med den ordinarie verksamheten.

Forsknings- och utbildningsnämnd

Väsentliga händelser

- Nationell ALF-utvärdering samt utvärdering av universitetssjukvården har genomförts.
- Lokal översyn av universitetssjukvårdsenheterna samt kriterier har genomförts.
- Fortsatt arbete med forskningsförankring av nära vård och folkhälsa i samverkan med länets kommuner och Örebro universitet.
- Tilläggsavtal till det nationella ALF-avtalet har tecknats för att överföra medel mellan 2022 till 2023.
- Fortsatt arbete med utveckling av innovationsstödet, bland annat "Project Support Office" med finansiellt stöd av Europeiska Regionala Utvecklingsfonden (ERUF), Projektledning av förstudie Informationsdriven Vård samt Innovationsmotorprojekt (Medtech4health).

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	

Ekonomi Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	172,7	167,7	163,3	5,0	9,4
Verksamhetens kostnader	-304,6	-299,5	-291,9	-5,1	-12,7
Finansnetto	-0,3	-0,2	-0,3	-0,1	0,0
Resultat	-132,2	-132,0	-128,9	-0,2	-3,3

Sammanfattande analys

Det bokförda resultatet per december uppvisar ett noll-resultat. Under hösten togs ett nationellt beslut att medel avseende ALF forskning fick föras med över årsskiftet till 2023, vilket gjordes med 10,2 miljoner kronor.

Kostnaderna i de externfinansierade forskningsprojekten har ökat något under året i jämförelse mot föregående år och landar på 49 miljoner kronor. Totalt finns forskningsanslag på 71 miljoner kronor tillgängligt, som har flyttats med till 2023.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Forsknings- och utbildningsnämnden har en ekonomi i balans varvid ingen handlingsplan krävs. Arbete för att effektivisera och reducera kostnader sker ständigt, samtidigt som verksamheten under de senaste åren befunnit sig i en expansionsfas.

Produktions- och nyckeltal

Nyckeltal för forsknings- och utbildningsnämnden följer nationella riktlinjer för forskningsboksut. Forskningsproduktion mäts bland annat i antal publikationer per år, akademisk kompetens bland medarbetarna och antal aktiva forskningsprojekt. Detta redovisas löpande på regionens externa webb samt i några av indikatorerna i verksamhetsberättelsen.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Förändring	Förändring (%)
Antal tillsvidareanställda	94,3	95,3	-1,0	-1,0
- varav kvinnor	74,3	71,3	3,0	4,2
- varav män	20,0	24,0	-4,0	-16,7

Tabellen visar medarbetare med anställning inom Område forskning och utbildning i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Medarbetare som delar sin tid med forskning- och utbildningsuppdrag och klinisk tjänst visas inte här.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,0 %	2,5 %	0,5 %
- varav kvinnor	3,3 %	2,9 %	0,4 %
- varav män	1,8 %	1,2 %	0,6 %
- varav korttidssjukfrånvaro	1,6 %	0,9 %	0,7 %
- varav långtidssjukfrånvaro	1,4 %	1,6 %	-0,2 %

Då Område forskning och utbildning har ett fåtal medarbetare med grundanställning inom forskning och utbildning kan denna siffra variera mellan åren och enskilda medarbetares sjukfrånvaro kan få stort genomslag.

Framtida utmaningar

- Att öka forskningsaktivitet i generellt sett pressade verksamheter avseende uppdrag, kompetensförsörjning och ekonomi.
- Att säkra och vidareutveckla en högskolemässig utbildningsmiljö i kliniska verksamheter och kunna möta omställning av läkarutbildningen på grund- och specialistutbildningsnivåerna.
- Forskningsförankring av nära vård och kommunal hälso- och sjukvård samt folkhälsa.
- Utveckla det forskningsnära innovationsstödet samt life science strategin med avseende på precisionsmedicin och precisionshälsa.
- Fortsatt arbete med internationalisering av forsknings- och utbildningsuppdraget.

Folktandvårdsnämnd

Väsentliga händelser

- Arbete med tre fokusområden:
 - kompetensförsörjning
 - flödeseffektivitet
 - arbetsmiljö.
- Strategi för Specialisttandvården har tagits fram.
- Coronapandemin har påverkat vårdtillgänglighet och ekonomin.
- Beredskapsplan och kontinuitetsplaner har tagits fram.
- Beslut om organisationsförändring för administrativa funktioner och folkhälsoenheten.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	1	3	1

Större negativ avvikelse från målnivån avser effektmål 10, att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning med indikatorn att nämnden ska redovisa ett resultat i balans.

Coronapandemin innebär omfattande ekonomiska konsekvenser för att få Folktandvården att erhålla en ekonomi i balans.

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	424,5	466,1	436,7	-41,6	-12,2
Verksamhetens kostnader	-441,9	-463,5	-448,9	21,6	7,0
Finansnetto	-2,5	-2,6	-2,9	0,1	0,4
Resultat	-19,9	0,0	-15,1	-19,9	-4,8

Sammanfattande analys

Folktandvårdens resultat år 2022 är -20 miljoner kronor. Föregående år var resultatet -15 miljoner kronor. Intäkterna har minskat med 2,8 procent i jämförelse med föregående år och kostnaderna har minskat med 1,6 procent. Intäkterna är 42 miljoner kronor lägre än budget och kostnaderna är 22 miljoner kronor lägre än budget.

Det har varit mindre tid med patienter under året än vad som är budgeterat och därmed är också färre behandlingsåtgärder utförda. Färre behandlingsåtgärder leder till lägre intäkter. Det har också varit färre avslutade behandlingar i specialisttandvården. Det är en högre andel obokade tider än vad som var planerat, vilket leder till intäktsbortfall. Obokad tid är tid som har varit planerad för patientbehandling, men som inte har blivit bokad. Andel obokad tid för tandläkare var 7 procent under 2022 och det är väsentligt högre än tidigare om man jämför med åren innan pandemin.

Det har varit färre behandlare i tjänst än vad som är budgeterat under år 2022. Folktandvården har i genomsnitt under året saknat 10 tandläkare och 10 tandhygienister utifrån vad som behövs för att klara uppdrag och ekonomi i balans. Rekryteringsarbetet har under året varit ganska framgångsrikt men samtidigt har ett antal behandlare valt att avsluta sin anställning inom Folktandvården. Totalt sett kvarstår då samma rekryteringsbehov av tandläkare och tandhygienister som vid årets början.

Personalkostnaderna är lägre än budget då färre personer har varit i tjänst än planerat. Personalkostnaderna är också lägre än föregående år då det har varit färre anställda i Folktandvården under år 2022.

Investeringarna har i stort sett följt budgeterad plan men förseningar i byggnationer innebär att investeringar kan komma att överföras till 2023.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Utvecklings- och förbättringsarbete pågår i samtliga verksamhetsområden inom Folktandvården. Allmäntandvårdens kliniker arbetar med att förbättra flödeseffektiviteten och att fler patienter ska bli färdiga på ett besök i större utsträckning än tidigare. Detta arbete är nödvändigt för att Folktandvården ska klara ett allt mer växande tandvårdsuppdrag i form av fler patienter. Bedömningen är att ökad flödeseffektivitet också ska kunna leda till ökade intäkter, ökad produktivitet och samtidigt minskad sjukfrånvaro. Fokus har under år 2022 varit att förbättra flödeseffektiviteten i vuxentandvården.

Inom specialisttandvården fortsätter arbetet med att optimera vårdprocesser kring remisspatienter. Planerade åtgärder ska ge möjlighet till att flödeseffektivt ta emot fler remisspatienter och därmed öka intäkterna för specialisttandvården.

I ett övergripande och tvärgående perspektiv i samtliga processer och flöden pågår ett arbete med digitalisering och utvecklingen. Vidare pågår utveckling med verksamhet i digital mottagning och digitala vårdbesök där målsättningen är att öka antalet digitala besök inom tandvård.

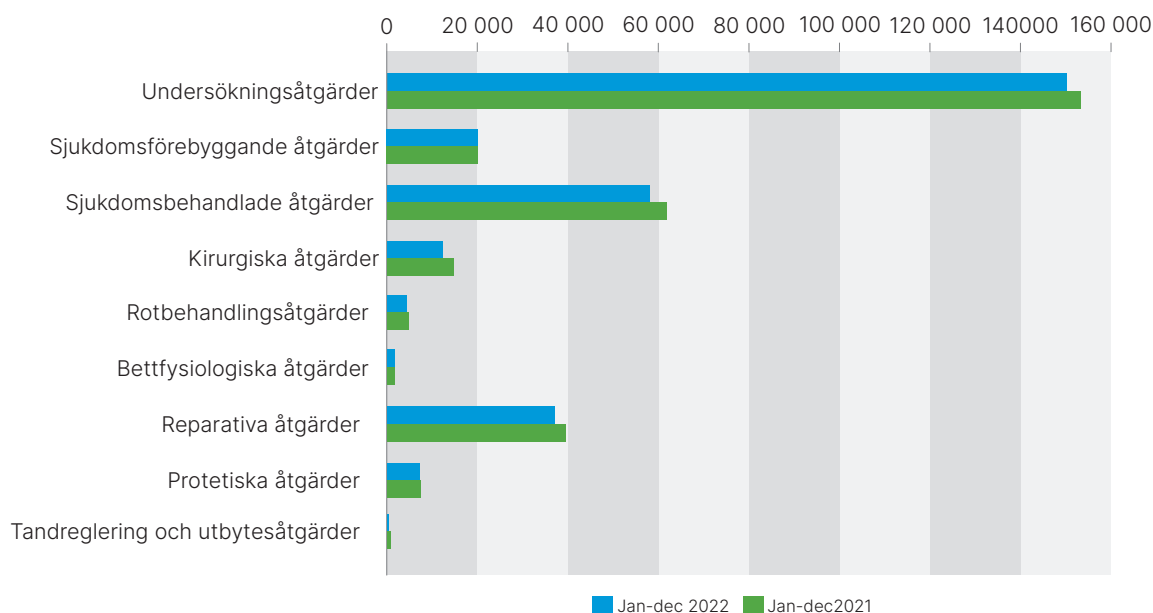
För att minska kostnaderna inom Folktandvården pågår även åtgärder bland annat inom administrativa stödfunktioner, digitala tjänster och tandvårdsförbrukningsmaterial.

Sammantaget har kostnadsreduceringar skett med knappt 6 miljoner kronor inom ramen för ekonomisk handlingsplan under verksamhetsåret 2022.

Produktions- och nyckeltal

Det är färre behandlingsåtgärder utförda i samtliga åtgärdsgrupper under år 2022 än det var under föregående år, vilket främst beror på att det är färre behandlare i tjänst som kan utföra tandvård.

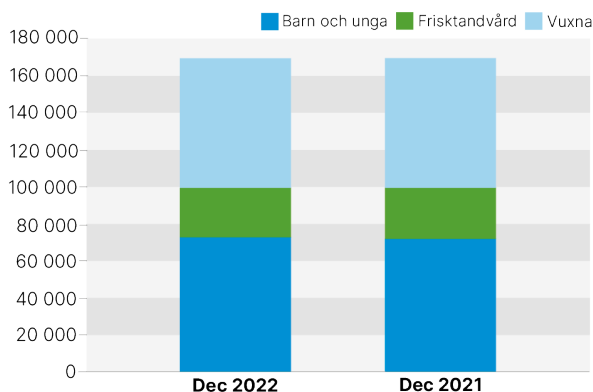
Antal utförda behandlingsåtgärder januari–december

Det är en minskning avseende antal barnpatienter och frisktandvårdspatienter i jämförelse med föregående år. Det är en ökning av antal vuxna patienter som inte har frisk-

tandvårdsavtal. Totalt sett är det en liten minskning av antal personer som är patienter hos Folktandvården jämfört med föregående år.

Antal patienter hos Folk tandvården

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	508,2	510,8	-2,6	-0,5
- varav kvinnor	452,9	449,5	3,4	0,8
- varav män	55,3	61,3	-6,0	-9,8

I grupperna tandläkare och tandsköterska/ortodontiassistent har det skett en liten ökning samtidigt som det i övriga grupper har skett en minskning i antal jämfört med föregående år. Den svårrekryterade yrkesgruppen tandhygienister fortsätter minska i antal.

Olika rekryteringsinsatser har genomförts under året och ett visst inflöde av klinisk personal har ändå skett. Dock är konkurrensen med den privata tandvårdssektorn kännbar. Olika tandvårdsföretag fortsätter med olika erbjudanden för att locka medarbetare från Folk tandvården.

Den faktiskt arbetade tiden mätt på antalet årsarbetare har fortsatt minska och det gäller samtliga yrkesgrupper. Av 508 årsarbetare får Folk tandvården ut en arbetsinsats som motsvarar 355 årsarbetare. Arbeta ska ske under 2023 för att fortsätta utröna orsakerna till att den faktiskt arbetade tiden minskar. Samtidigt fortsätter friskfaktorarbetet på central- som lokal nivå med olika insatser.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	8,2 %	7,6 %	0,6
- varav kvinnor	8,5 %	7,9 %	0,6
- varav män	5,8 %	5,1 %	0,6
- varav korttidssjukfrånvaro	3,9 %	3,1 %	0,8
- varav långtidssjukfrånvaro	4,4 %	4,5 %	-0,1

Folk tandvården har fortsatt hög sjukfrånvaro. Jämfört med delårsrapporten 2022 har den totala sjukfrånvaron minskat då den låg på 9,4 procent, varav den korta sjukfrånvaron var 4,2 procent och den långa sjukfrånvaron var 5,2 procent.

Arbetet med friskfaktorer fortsätter i hela förvaltningen och är en långsiktig strategi som på sikt förväntas ge positiva effekter även på sjukfrånvaron. Samtidigt har Folk tandvården i slutet på året startat ett samarbete med Regionhälsan för att koncentrera punktinsatser på kliniker som har hög sjukfrånvaro över tid. Arbetet genomförs tillsammans med ansvarig chef och i samverkan med HR.

Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjning av framför allt legitimerad personal.
- Tillgänglig tandvård för hela länets invånare.
- Att sänka sjukfrånvaron.
- Presentera ett ekonomiskt resultat i balans.
- Leva upp till målbilder och visioner i strategin för specialisttandvården.
- Implementering av nytt tandvårdssystem.

Servicenämnd

Väsentliga händelser

- Ökat säkerhetsfokus och intensifierat kontinuitetsarbete.
- Omvärldspåverkan med kraftigt ökade fastighetsenergi- och livsmedelskostnader och komponentbrist som skapar leveransförseningar.
- Förberedelse inför införande av vårdinformationsstödet Cosmic.
- Införande av samarbetsplattformen Teams i Region Örebro län.
- Förnyelseresan i Regionservice.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	2		

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budgetavvikelse	Utfallsavvikelse
Verksamhetens intäkter	2 200,6	2 142,4	2 059,1	58,2	141,5
Verksamhetens kostnader	-2 073,2	-2 041,6	-1 907,7	-31,6	-165,5
Finansnetto	-156,4	150,6	-165	-5,8	8,6
Resultat	-29	-49,8	-13,6	20,8	-15,4

Sammanfattande analys

Regionservice redovisar ett positivt överskott budgetavvikelse på 21 miljoner kronor för verksamhetsåret 2022. Resultatet före återbetalningar är 43 miljoner kronor att jämföra med 108 miljoner kronor 2021. Återbetalningar till regioninterna förvaltningar har gjorts med totalt 22 miljoner kronor (Område IT 20 miljoner kronor, Område medicinsk teknik 1 miljon kronor samt Område kundtjänst 1 miljon kronor). Återbetalningar 2021 uppgick till 75 miljoner kronor.

Alla områden redovisar en ekonomi i balans förutom Område fastigheter. Enskilda verksamheter med underskott är kost- och parkeringsverksamheten. Resultatförändringen jämfört med 2021 avser främst Område fastigheter (el/energi, fastighetsunderhåll och personalkostnader) och Område it (lokalhyra nytt it-hus från maj, avskrivningar och licenser). Systemförvaltningsområde stödsystem redovisar ett överskott på 3 miljoner kronor. Kostverksamheten får med anledning av teknisk bugg inte med all regionintern fakturering i slutet på året, vilket innebär en resultatförsämring på 2 miljoner kronor.

Löner och sociala avgifter ökar med 5,6 procent (lönerrevision, utökningar, färre vakanser). Det finns en stor efterfrågan för tjänster i alla våra verksamheter. Flera verksamheter har växt kraftigt i volym de senaste åren samtidigt som det har varit hög personalomsättning. Tillfälliga statsbidrag för sjuklöner januari–mars och lägre sociala avgifter för yngre (som också är tillfälliga) bidrar med 6 miljoner kronor utav resultatet. Här finns också en viss del lägre sociala avgifter för äldre som är mer permanent.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämnden redovisar en ekonomi i balans.

Produktions- och nyckeltal

Produktionstal/Nyckeltal	Utfall 2022	Utfall 2021	Förändring
Antal patientmåltider	330 997	342 254	-3,3 %
Antal personalmåltider	141 047	138 864	+1,6 %
Andel ekologiska livsmedel			
Målvärde 2022: 50 %	47,1 %	46,4 %	+0,7 %
Matsvinn, tillagad mat.			
Målvärde 2022:			
Mindre än 15,5 %	16,2 %	13,7 %	+2,5 %
Medelsvarstid i telefonväxeln, sekunder			
Målvärde: 2022: 30 sekunder	30 sek	25 sek	+5 sek
Energianvändningen (el, värme, kyla) per kvadratmeter			
Målvärde 2022: -3 %			
Basår: 2021	-3,8 %	saknar jämförelsedata	

Totala antalet måltider fortsätter att minska jämfört med föregående år. Patientmåltiderna har minskat (-11 257 stycken), medan personalmåltiderna har ökat något (+2 183 stycken). Patientmåltiderna minskar på alla tre sjukhus jämfört med föregående år. Minskning förklaras av att vårdavdelningar har färre vårdplatser öppna. Ökningen av personalmåltider är störst på Karlskoga lasarett.

Andelen ekologiskt har ökat jämfört med föregående år, men når inte upp till målvärdet. Det har inte skett några förändrade rutiner kring inköp av ekologiska varor, men leverantörerna har haft problem att få fram rätt varor under pandemin.

Matsvinnet från tillagad mat på länets tre sjukhus är 16,2 procent. Det innebär att man inte når det uppsatta målvärdet för 2022 och det är en försämring jämfört med 2021. USÖ har ökat sitt matsvinn med 446 kg av tillagad mat. Karlskoga lasarett har ökat sitt svinn med 12 kg och Lindesbergs lasarett med 13 kg. Kostavdelningen ser fortfarande överbeställningar från vårdavdelningarna. Det finns en rädsla att inte ha mat på avdelning så det räcker till alla patienter utan att veta när de blir utskrivna eller ivägskickade till annan avdelning.

Målvärdet för *medelsvarstid i servicecenter* är inte uppnått. Första linjen har något högre svarstid under 2022 jämfört med föregående år på grund av inskolning av nya medarbetare. Målvärdet för *medelsvarstid för telefonväxeln* har 2022 justerats till 30 sekunder (17 sekunder 2021). Trycket på inkommande samtal har konstant varit högt de senaste åren i kombination med relativt oförändrade resurser. Det nya målvärdet är mer rimligt, utifrån telefonväxels situation. Televäxeln når målet för 2022.

Energianvändningen per kvadratmeter fortsätter att minska. Målsättningen har höjts och energianvändningen ska minska med 8 procent per kvadratmeter till programtidens slut 2025. Energianvändningen för 2022 är 199,3 kWh/kvm, att jämföra med 211,4 kWh/kvm 2021. Det innebär en minskning med 3,8 procent jämfört med basåret 2021. Genomförda energieffektiviseringar tillsammans med ett mer strukturerat arbetssätt inom driftorganisationen att driftoptimera och energieffektivisera har resulterat i minskad energiförbrukning. Under året har två nya byggnader (IT-huset USÖ och Berglunda ambulansstation) tagits i drift. Byggnaderna kommer bidra till ytterligare minskning när de är intrimmade då de i jämförelse med befintliga äldre byggnader är mycket energieffektiva.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	991,5	924,4	67,1	7,3
- varav kvinnor	556,0	522,6	33,4	6,4
- varav män	435,5	401,8	33,7	8,4

Antalet godkända utökade tjänster från 1 januari 2022 till och med 31 december 2022 är +43 personer. En stor andel av dessa har gått från visstidsanställning (vikariat) till att nu vara tillsvidareanställda.

- Område fastigheter, 13 tjänster, har ökningar skett genom överflyttning av driftgrupp parkservice (8 tjänster från Hälso- och sjukvårdsförvaltningen), och genom förstärkningar till fastighetsdrift och projektgrupp El/VVS.
- Område administrativ utveckling och service, 8 tjänster, har ökningar skett genom utökat uppdrag på Regionarkivet 1 tjänst, genom förstärkning med verksamhetsutvecklare, nämndkoordinator, 2 registratorer, HR-administratör, HR-controller samt objektspecialist inom HR/lön.
- Område försörjning, 16 tjänster, har ökningar skett med 13 servicevärdar (vårdnära service), 2 tjänster inom städ (utökade uppdrag), och 1 återbesättning av tidigare reducering (verksamhetsutvecklare).
- Område IT, 2 tjänster, har utökat med systemutvecklare och systemtekniker.
- Område kundtjänst, 2 tjänster, har utökat med 2 tjänster inom telefonväxeln (natt).
- Regionservice stab, 2 tjänster, ökning med en kommunikatör och återbesättning av tidigare reducering HR konsult.

Resterande differens mellan januari 2022 och december 2022 avser förändring av vakanta tjänster och överlappning av tjänster. Netto 2022 innebär 24,2 färre vakanta tjänster (67,2 - 43,0).

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	6,4 %	6,2 %	0,2
- varav kvinnor	7,5 %	7,4 %	0,1
- varav män	4,9 %	4,6 %	0,3
- varav korttidssjukfrånvaro	3,2 %	2,8 %	0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	3,2 %	3,4 %	-0,2

Regionservice totala sjukfrånvaro har ökat med 0,2 procentenheter jämfört med förra året. Det är korttidsfrånvaron som står för ökningen, medan långtidsfrånvaron har minskat något. Jämfört med Region Örebro län som helhet har förvaltningen en lägre sjukfrånvaro både för korttidsfrånvaro och för långtidsfrånvaro.

Regionservice har ett upparbetat samarbete med Regionhälsan kring sjukfrånvaro och arbetsanpassning, men kommer under 2023 att ytterligare fokusera på att förvaltningens chefer är uppdaterade på vilka möjligheter som finns att arbeta aktivt och förebyggande med sjukfrånvaro.

Framtida utmaningar

- Effektiviseringar och innovativa lösningar.
- Tjänster för att möta omvärldens krav.
- Klimatförändringarna är en av vår tids största utmaningar.
- Hållbart ledar- och medarbetarskap med förflyttning till en mer modern organisation.

Samhällsbyggnadsnämnd

Väsentliga händelser

- Europeiska rådet har beslutat att inkludera stråket Oslo–Stockholm i ScanMed-korridoren.
- En ny länsplan för regional transportinfrastruktur 2022–2033 har tagits fram och fastställts av regionfullmäktige. Parallellt har en regional cykelplan tagits fram.
- Ett projekt har genomförts kring resenärsinformation, att kollektivtrafikresenärerna ska ges tillgång till information om alla eventuella trafikstörningar, till exempel förseningar och inställda turer.
- Närtrafik har lanserats i hela länet.
- Nya regler för resor till och från vården har beslutats.
- Ökat resande med serviceresor i kombination med förar- och fordonsbrist har under hela året gett utmaningar i att kunna utföra och planera resorna så effektivt som möjligt.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	2	1	1

Större negativ avvikelse från målnivån avser effektmål 10, att Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning med indikatorn att nämnden ska redovisa ett resultat i balans. Måluppfyllelse har inte uppnåtts för effektmålet.

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget-avvikelse	Utfalls-avvikelse
Verksamhetens intäkter	507,6	453,6	423,7	54,0	83,9
Verksamhetens kostnader	-1 198,5	-1 103,1	-1 156,7	-95,4	-41,8
Finansnetto	-2,7	-3,0	-1,8	0,3	-0,9
Resultat	-693,6	-652,5	-734,8	-41,1	41,2

Sammanfattande analys

Resultatet för 2022 är ett underskott på 41 miljoner kronor. Av underskottet avser 12 miljoner kronor ökade trafik-kostnader för sjukresor, och resterande del beror framförallt på det strukturella underskott som nämnden jobbar med att komma till rätta med.

Samhällsbyggnadsnämndens ekonomi är fortsatt påverkad av pandemin samt av det allmänt högre kostnadsläget i samhället. Sedan i våras efter att pandemin släppt har dock trafikintäkterna återhämtat sig stadigt från en relativt låg nivå och uppgår till 180 miljoner kronor vilket överstiger budget med 18 miljoner kronor. Trafikintäkterna ligger vid årsskiftet cirka 1 procent under 2019 års nivå. Dessvärre har dock kostnaderna samtidigt också ökat. Högre bränslekostnader och stigande inflation påverkar trafik-kostnaderna, vilket gör att den förbättring på intäktssidan som skett under året åtitts upp av ökade kostnader.

Resandet utvecklas också positivt sedan framdörrarna på bussarna öppnades igen i februari 2022. Då framdörrarna var stängda årets två första månader jämförs perioden mars–dec 2022 med samma period 2019 och då ligger resandet cirka 10 procent under 2019 års nivå.

Försäljning av regional utveckling är 20 miljoner kronor högre än budget och förklaras till allra största delen av högre intäkter vid försäljning av serviceresor, för vilka det är motsvarande ökning av trafik-kostnaderna.

Övriga intäkter är 16 miljoner kronor högre än budget. Främsta orsakerna är fakturering av egenavgifter avseende sjuk- och färdtjänstresor (som tidigare erlades direkt i bilen), högre statsbidrag från Trafikverket för minskade trafik-intäkter samt högre reklamintäkter beroende på nytt avtal med reklamleverantör.

Helårsutfallet vad gäller trafik-kostnader för buss är 14 miljoner kronor sämre än budget och förklaras till allra största delen av ökade indexjusteringar gällande bränslekostnads-ökningarna. Tågst-kostnaden är 8 miljoner bättre än budget.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämnden fattade under hösten 2019 beslut om handlingsplan för budget i balans 2.0 som innehåller förslag på åtgärder som innebär en reduktion i kostnadsmassan på cirka 57 miljoner kronor. Handlingsplanen är tagen med sikte på en budget i balans år 2025.

Under april 2021 har en flerårsplan för åren 2022–2025 tagits fram för att se vilka effekter som pandemin haft på

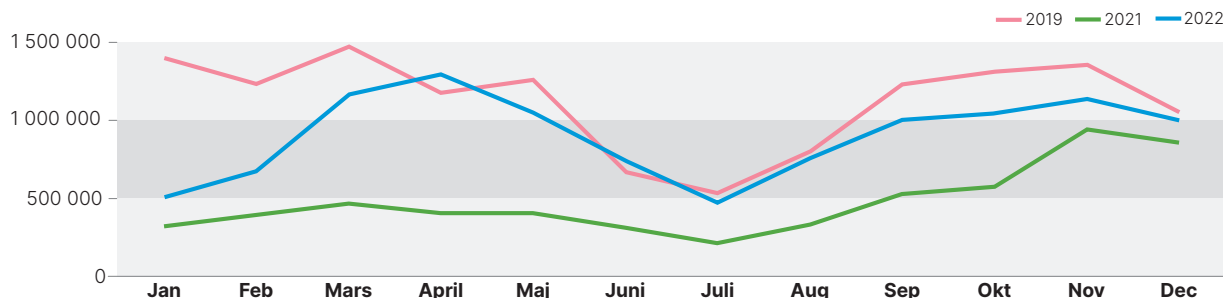
ekonomin samt hur stort det strukturella underskottet är. Detta för att kunna göra en bedömning av vilka ytterligare besparingar som eventuellt behöver beslutas för att nå en ekonomi i balans. Flerårsplanen uppdaterades i september 2021 och i nuläget görs bedömningen att några ytterligare åtgärder än de redan planerade inte behöver genomföras. En ny bedömning görs i inledningen av 2023 och i verksamhetsplan för 2023 finns ett uppdrag om uppföljning.

Produktions- och nyckeltal

Antal resor

Till följd av pandemin var bussarnas framdörrar stängda årets två första månader. Antalet resande med buss jämförs därför under perioden mars–dec 2022 med samma period 2019. Resandeutvecklingen har återhämtat sig relativt bra

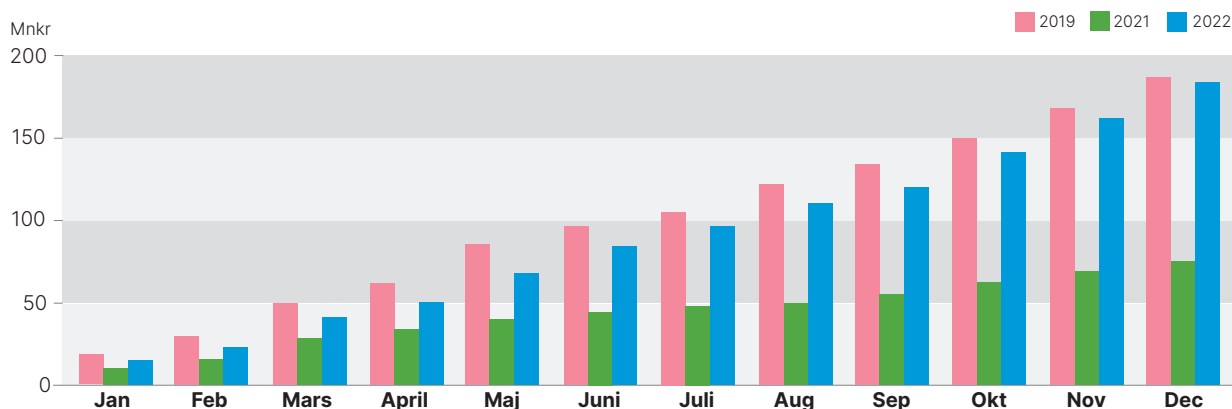
sedan pandemin och ligger totalt sett under jämförelseperioden cirka 10 procent under 2019 års nivå. Landsbygdslinjen har tappat flest resenärer, -43 procent där indragna busslinjer är en del av förklaringen.

Försäljning

De totala biljettintäkterna har ökat 69 procent jämfört med föregående år och är cirka 1 procent lägre i jämförelse med år 2019. Förutom den låga försäljningen i inledningen av

året så ser prognosen positiv ut och bortses årets två första månader så är det drygt 5 procent högre försäljning under mar–dec 2022 jämfört med samma tidsperiod under 2019.

Intäkterna av enkelbiljettförsäljningen har ökat med 35 procent sedan 2019 samt hela 210 procent högre än föregående år. Denna ökning kan till viss dels bero på nya resvanor efter pandemin, där det skett en förflyttning från periodbiljetter till enkelbiljetter, men eftersom det inte går att se någon tydlig nedgång i antal sålda periodbiljetter under denna tidsperiod går det att anta att det inte är den enda orsaken. En ytterligare faktor som bidragit till denna ökning är förändringen av enkelbiljetten där giltighetstiden ändrats från 3 timmar till 1 timme.

Intäkterna från periodbiljettförsäljning har ökat med 3 procent sedan 2019 och är 65 procent högre än föregående år. Den största faktorn till det ökade antalet försäljningar är troligtvis möjligheten att kombinera fler biljetter med kortare giltighetstid istället för att behöva köpa en 30 dagars biljett.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	331,7	317,0	14,7	4,6
- varav kvinnor	226,7	211,8	14,9	7,0
- varav män	105,0	105,2	-0,2	-0,2

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Under 2022 har förvaltningen ökat med 14,7 tjänster i jämförelse med 2021. Utökningen har skett på flera håll, bland annat har antalet administratörer och handläggare på Serviceresor ökat till följd av ökat tryck på verksamheten.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	4,6 %	3,6 %	1,0
- varav kvinnor	4,9 %	4,1 %	0,8
- varav män	4,0 %	2,6 %	1,4
- varav korttidssjukfrånvaro	2,2 %	1,8 %	0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	2,4 %	1,9 %	0,5

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Sjukfrånvaron har under året varit cirka en procentenhet högre än tidigare år och tendensen har sett likadan ut över hela året. Det finns ingen verksamhet som sticker ut på något alarmerande vis.

Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjning, det är brist på förare (både bussförare och servicereseförare), lokförare, tågvärdar och samhällsbyggare som ska bygga infrastrukturen.
- Om det kommer att komma liknande virus som covid-19 i framtiden.
- Minska belastningen på serviceresetrafiken i peaktid.
- Kostnadsökningar för den allmänna kollektivtrafiken.
- Kostnadsökningarna inom transportinfrastrukturen.
- Beslut om inkludering av Oslo–Stockholm i Sca-Med-korridoren.
- Planläggning av det undre luftrummet.

Regional tillväxtnämnd

Väsentliga händelser

- Riksdagen har beslutat om ett tillägg i lagen om regionalt utvecklingsansvar som befäster Region Örebro läns roll och uppdrag gällande regional kompetensförsörjning.
- Satsning på tomat- och räkodling i Frövi som är ett unikt exempel på industriell symbios och cirkularitet. Arbete pågår för att bygga upp ett kunskapscenter i samband med investeringen om industriell symbios och cirkularitet.
- För omställningen till en nära vård har en gemensam målbild för Region Örebro län och länets kommuner antagits. Målbilden ska konkretiseras i en gemensam färdplan som ska vara klar i början av 2023.
- Drivkraften har ökat för att energieffektivisera och ställa om till förnybar energi (solenergi). De enklare åtgärderna efterfrågas samtidigt som de större energieffektiviseringsåtgärderna och investeringarna får vänta på grund av likviditetsproblem och politiskt osäkerhet.

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	2	2	

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	136,3	124,1	128,7	12,2	7,6
Verksamhetens kostnader	-276,3	-276,7	-266,0	0,4	-10,3
Finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	0,0
Resultat	-140,1	-152,7	-137,4	12,6	-2,7

Sammanfattande analys

Nämnden redovisar ett överskott på 13 miljoner kronor. Motsvarande överskott för 2021 var 8 miljoner kronor. Det positiva resultatet har flera orsaker; året inleddes med restriktioner men numera ses också ett förändrat arbetssätt som innebär färre resor och fysiska möten till förmån för det digitala.

Utfallet för helåret inom sakområdena varierar men samtliga visar överskott. Område utbildning och arbetsmarknad exklusive folkhögskolorna visar ett överskott på 3 miljoner kronor. Folkhögskolorna visar tillsammans ett överskott på 1 miljon kronor. Område näringslivsutveckling visar ett överskott på 4 miljoner kronor. Området tilldelades även extra satsningar för 2022 i form av riktade medel till externa aktörer. Område välfärd och folkhälsa samt Område energi och klimat gör tillsammans ett överskott på 1 miljon kronor.

Förvaltningskansliet gör ett överskott på 4 miljoner kronor. Överskottet kan bland annat förklaras genom medveten vakanshållning, allmän kostnadsrestriktivitet samt att förvaltningens gemensamma utvecklingsmedel (FUM) inte beslutats fullt ut under året.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämndens utmaningar har i likhet med tidigare år varit att nå ut med de särskilda satsningar som erhållits i budget till samarbetspartner och aktörer.

Produktions- och nyckeltal

Det finns ingen redovisning av produktions- och nyckeltal inom nämnden.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	331,7	317,0	14,7	4,6
- varav kvinnor	226,7	211,8	14,9	7,0
- varav män	105,0	105,2	-0,2	-0,2

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Under 2022 har förvaltningen ökat med 14,7 tjänster i jämförelse med 2021. Utökningen har skett på flera håll, bland annat har antalet administratörer och handläggare på Serviceresor ökat till följd av ökat tryck på verksamheten.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	4,6 %	3,6 %	1,0
- varav kvinnor	4,9 %	4,1 %	0,8
- varav män	4,0 %	2,6 %	1,4
- varav korttidssjukfrånvaro	2,2 %	1,8 %	0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	2,4 %	1,9 %	0,5

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Sjukfrånvaron har under året varit cirka en procentenhet högre än tidigare år och tendensen har sett likadan ut över hela året. Det finns ingen verksamhet som sticker ut på något alarmerande vis.

Framtida utmaningar

- Kompetensförsörjningen fortsätter vara en stor utmaning både inom Region Örebro län, i länets kommuner och nationellt.
- Arbetet med att skapa ett förnybart robust energisystem i länet och Sverige måste fortsätta. Incitament och stöd för förnybara investeringar och energieffektiviseringsåtgärder skulle skapa behövlig skjuts i arbetet.

Kulturnämnd

Väsentliga händelser

- Påverkan av pandemin, både länets professionella kulturliv, studieförbund och föreningsliv har mindre publik och färre deltagare än före pandemin med stora inkomstbortfall och merkostnader.
- Påverkan av situationen i Ukraina, civilsamhället har bidragit med olika stödinsatser genom studieförbund och föreningar. Främjandeverksamheten för bild och form har anordnat residens för konstnärer från Ukraina. Kulturnämnden har fattat beslut om ett särskilt stöd för aktörer som vill genomföra kulturaktiviteter för, med och av människor på flykt från krig.
- Arbete för ett jämlikt kulturliv med en mångfald av kulturuttryck i hela länet.
- Samverkan med andra samhällsområden.
- Utveckling av det internationella arbetet.
- Partnerskapet för sociala innovationer.
- Samverkan mellan civilsamhället/sociala innovationer och entreprenörskap/företagande

Nämndens effektmål

Måloppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från målnivån	Större negativ avvikelse från målnivån
			
Effektmål från regionfullmäktige	4		

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	58,2	52,9	63,9	5,3	-5,7
Verksamhetens kostnader	-173,7	-170,0	-176,3	-3,7	2,6
Finansnetto	0	0	0	0	0
Resultat	-115,5	-117,1	-112,4	1,6	-3,1

Sammanfattande analys

Kulturnämnden redovisar ett överskott jämfört med budget på 2 miljoner. Motsvarande överskott för 2021 var 1 miljon kronor. Årets överskott består av lägre kostnader för det förvaltningsgemensamma kansliet, lägre kostnader för personal och nämnd, samt ej rekviderade medel främst inom Kulturkraft.

Området tilldelades även extra satsningar för 2022 som också lämnade ett litet överskott på grund av att kostnaderna för de genomförda aktiviteterna blev något lägre än budgeterat.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Ekonomi har följts upp månatligen i syfte att urskilja avvikelser. Nämnden har under året gjort extra satsningar samt omfördelat medel inom nämndens budgetram utifrån de avvikelser som uppmärksammats, och i den mån det har varit möjligt. Återföringen av kanslikostnaderna kommer oftast i slutet av året och är svåra att förutse.

Produktions- och nyckeltal

Det finns ingen redovisning av produktions- och nyckeltal inom nämnden.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	331,7	317,0	14,7	4,6
- varav kvinnor	226,7	211,8	14,9	7,0
- varav män	105,0	105,2	-0,2	-0,2

Antal tillsvidareanställda årsarbetare som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Under 2022 har förvaltningen ökat med 14,7 tjänster i jämförelse med 2021. Utökningen har skett på flera håll, bland annat har antalet administratörer och handläggare på Serviceresor ökat till följd av ökat tryck på verksamheten.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	4,6 %	3,6 %	1,0
- varav kvinnor	4,9 %	4,1 %	0,8
- varav män	4,0 %	2,6 %	1,4
- varav korttidssjukfrånvaro	2,2 %	1,8 %	0,4
- varav långtidssjukfrånvaro	2,4 %	1,9 %	0,5

Sjukfrånvaron som redovisas i tabellen avser förvaltning Regional utveckling som helhet.

Sjukfrånvaron har under året varit cirka en procentenhet högre än tidigare år och tendensen har sett likadan ut över hela året. Det finns ingen verksamhet som sticker ut på något alarmerande vis.

Framtida utmaningar

- Samhällsutmaningar (coronapandemin, Ukraina, ekonomin och klimatet).
- Ett fritt och livskraftigt kulturliv och ett starkt oberoende civilsamhälle för en demokratisk samhällsutveckling.
- Rätten till kultur samt civilsamhällets positiva inverkan på folkhälsa.
- Den digitala utvecklingen, att fortsätta ta tillvara det positiva och hitta nya lösningar.
- Internationalisering, det är viktigt att internationaliseringsarbetet utvecklar nya arbetssätt som inkluderar företrädare för kulturverksamhet och civilsamhället i länet som helhet.

Gemensam nämnd för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice

Väsentliga händelser

- Förändrad efterfrågan av tolkar med anledning av kriget i Ukraina.
- Återgång till arbete på plats efter hävda restriktioner till följd av covid-19.
- Projektet Kulturdiallog genom tolk har avslutats.
- Implementering av arbetsmodellen Problemlösning vid stress och psykisk ohälsa i arbetslivet (PIA-modellen).

Nämndens effektmål

Måluppfyllelse	Uppnått eller överträffat målnivån	Mindre, acceptabel avvikelse från mål- nivån	Större negativ avvikelse från mål- nivån
	●	◆	■
Effektmål från regionfullmäktige	2		

Ekonomi

Resultatrapport

Belopp i mnkr	Utfall 2022	Budget 2022	Utfall 2021	Budget- avvikelse	Utfalls- avvikelse
Verksamhetens intäkter	111,7	105,8	110,0	5,9	1,7
Verksamhetens kostnader	-108,5	-105,8	-115,0	-2,7	6,5
Finansnetto	0	0	0	0	0
Resultat	3,2	0,0	-5,0	3,2	8,2

Sammanfattande analys

Resultatet vid årets slut är en positiv budgetavvikelse med 3 miljoner kronor. Förvaltningen för företagshälsa och tolkförmedling är intäktsfinansierad. För att uppnå en budget i balans har en återbetalning på 4 miljoner kronor av överskottet gjorts till de kommuner som ingår i den gemensamma nämnden för företagshälsovård samt tolk- och översättarservice.

Intäkterna har ökat med 2 miljoner kronor jämfört med utfallet för föregående år. Bidragande till detta är dels en prisuppräkning för Regionhälsan med 2,3 procent och att tolkarvudet ökade med 1,2 procent. Dessutom har andelen platstolkning ökat vilket innebär ökade intäkter eftersom kunden också betalar för tolkens restid. Något som bromsat ökningstakten under året är att den tolkade tiden har minskat med 2,3 procent jämfört med föregående år.

Vidtagna åtgärder för att nå ekonomi i balans

Nämnden har en ekonomi i balans varvid ingen handlingsplan krävs.

Produktions- och nyckeltal

	Utfall 2022	Utfall 2021	Föränd- ring %	Mål- värde
Regionhälsan, timmar	29 793	29 924	-0,4 %	
Varav timmar till nämnd	29 316	29 560	-0,8 %	32 355
Andel egen arbets- miljökonsult	85,6 %	80,3 %		
Tolk- och översättar- service, tolkuppdrag	79 868	83 757	-4,6 %	83 020
Varav uppdrag till nämnd	75 261	78 844	-4,5 %	
Antal kilometer	591 286	496 992	19 %	

Antalet debiterade timmar för Regionhälsan 2022 är 29 793 timmar. Det är en minskning med 0,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Av antalet producerade timmar för perioden har 29 316 timmar varit till verksamheter inom den gemensamma nämnden medan resterande timmar har varit till övriga kunder. Målvärdet för perioden är 32 355 timmar. Antalet timmar är därmed 3 039 timmar lägre än målvärdet. Bakgrunden till avvikelserna gentemot målvärdet är framför allt till följd av ett lägre utfall på debiterad tid under det första halvåret och är ett område som har arbetats särskilt med under hösten 2022 och kommer fortsätta under 2023.

Antalet tolkuppdrag ackumulerat för 2022 är 79 868 vilket är 4,6 procent lägre än för 2021. Av dessa har 94,2 procent, det vill säga 75 261 uppdrag, varit till verksamheter inom den gemensamma nämnden medan resterande uppdrag var till övriga kunder. Minskningen i antalet uppdrag är framför allt i de språk som efterfrågats mest, såsom arabiska och somaliska.

Tiden som debiterats nämndens kunder för tolkning har minskat från 93 661 timmar till 91 533 timmar 2022. Det är en minskning med 2 128 timmar, det vill säga 2,3 procent, jämfört med förra året. Därmed är minskningen i tid mindre än minskningen i antalet uppdrag. Det kan förklaras av ett förändrat beteende hos kunder där de bokar tolkar under en hel dag istället för flera bokningar under samma dag.

Antalet resta kilometer för tolkar har ökat med 19 procent jämfört med samma period förra året. Ökningen förklaras främst av de hävda restriktionerna till följd av coronapandemin. Jämfört med resandet 2019 (innan pandemin) så har antalet resta kilometer minskat med 45 procent.

HR-statistik

Årsarbetare	Per 31 dec 2022	Per 31 dec 2021	Föränd- ring	Föränd- ring (%)
Antal tillsvidareanställda	50,0	49,0	1,0	2,0
- varav kvinnor	43,0	43,0	0,0	0
- varav män	7,0	6,0	1,0	16,7

Antalet tillsvidareanställda årsarbetare per den sista december 2022 har ökat med en anställd jämfört med december 2021.

Förändringarna är:

- En randande läkare från annan verksamhet från och med maj månad.
- En arbetsmiljöingenjör från och med december 2022. Tidigare arbetsmiljöingenjör gick i pension i november 2021 och har jobbat på timmar under 2022.
- En psykologtjänst har konverterats till betendevetare.

Sjukfrånvaro i procent	Jan-dec 2022	Jan-dec 2021	Förändring (%-enhet)
Sjukfrånvaro, totalt	3,5 %	2,5 %	1,0
- varav kvinnor	3,7 %	2,7 %	1,0
- varav män	2,0 %	1,0 %	1,0
- varav korttidssjukfrånvaro	2,0 %	1,2 %	0,8
- varav långtidsjukfrånvaro	1,5 %	1,3 %	0,2

Förvaltningens sjukfrånvaro har ökat med 1 procentenhet. Bakgrunden till det är dels en låg korttidsfrånvaro under 2021 tillsammans med en hög sjukfrånvaro i början av 2022 till följd av pandemin.

Under de inledande månader när covid-19 fortfarande klassades som en samhällsfarlig sjukdom arbetade medarbetarna hemifrån för att minska smittspridningen. I övrigt har inga riktade åtgärder genomförts för att minska sjukfrånvaron eftersom ökningen i sjukfrånvaro kan förklaras av pandemin samt att förändringen följer Region Örebro läns sjukfrånvaro i stort.

Framtida utmaningar

- En ökad andel platstolkning.
- Behov av att identifiera och stötta verksamheter i att använda digitala tolktjänster.
- Kompetensförsörjning inom företagshälsovård.

Redovisning av effektmål och strategier

Redovisning av effektmål med indikatorer och måluppfyllelse samt strategier kopplat till de perspektiv som återfinns i verksamhetsplanen med budget för 2022- perspektiven invånare och samhälle, processer och resurser.

Symbolförklaringar

Färgindikatorer, måluppfyllelse helår

- = uppnått eller överträffat målnivån
- = mindre, acceptabel avvikelse från målnivån
- = större negativ avvikelse från målnivån

Förändringspilar, utveckling under året, resultat helår jämfört med föregående år alternativt årets början.

- = resultatet har förbättrats
- = resultatet är oförändrat
- = resultatet har försämrats

Indikatorer, status helår

- = helt
- = delvis
- = inte alls
- = värde saknas för perioden

Resultat för måluppfyllelse redovisas per effektmål med indikatorer under perspektiven invånare och samhälle och resurser. Redovisning av strategier sker inom perspektivet process.

Pandemin har till viss del fortfarande en negativ påverkan avseende måluppfyllelse för flera effektmål. Verksamheterna har successivt kunnat återgå till ordinarie verksamhet men visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har periodvis fått stå tillbaka till följd av att aktiviteter kopplat till pandemin i stället har prioriterats. Effektmålen är dock långsiktiga och ett kontinuerligt arbete är nödvändigt för att de ska uppnås fullt ut. Mot bakgrund av nuvarande förutsättningar bedöms därför måluppfyllelsen vara god.

Det finns tio effektmål och samtliga mål bedöms vara uppfyllda, varav fyra mål fullt ut. Sex mål har en mindre acceptabel avvikelse från målnivån. Sammantaget har således samtliga mål en god måluppfyllelse eller en mindre, acceptabel avvikelse.

Redovisningen av strategier inom perspektivet process visar att ett gott arbete pågår, framför allt inom digitalisering. Men också att vissa processer, utvecklingsprojekt och utbildningsinsatser har ställts in eller fått skjutas upp bland annat med anledning av pandemin. Digitaliseringen har haft stor betydelse för att begränsa smittspridningen. Inställningen och möjligheten till digitala möten och digitala besök har utvecklats och användandet har breddats betydligt hos Region Örebro läns medarbetare, förtroendevalda och länets invånare.

Region Örebro läns majoritetsägda bolag bedöms ha uppfyllt mål, inriktning och ekonomiska resultat enligt bolagspolicy och ägardirektiv.

Perspektiv: invånare och samhälle

Perspektivet invånare och samhälle beskriver inriktningar, ambitioner och de viktigaste målsättningarna för Region Örebro läns verksamheter för att invånarnas och samhällets behov ska tillgodoses på bästa sätt samt hur Örebro läns utvecklingsförutsättningar ska tas tillvara.

Det är huvudprocesserna

- hälso- och sjukvård
- tandvård
- forskning och utbildning
- regional tillväxt
- kultur
- samhällsbyggnad

som har anknytning till perspektivet.

Inom perspektivet invånare och samhälle finns effektmål som visar vilken effekt Region Örebro läns verksamheter förväntas bidra med till nytta för invånare och samhälle. Kopplat till effektmålen finns indikatorer som ska beskriva tillståndet eller utvecklingen för effektmålet, indikatorerna kan vara kvantitativa eller kvalitativa.

EFFEKT MÅL

1. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd hälsa.

Kommentar

Effektmålet mäter framför allt hur invånarna uppfattar vården samt hur vårdens ansatser gällande prevention och uppföljning har fungerat. Pandemin har gjort ett tydligt avtryck med en minskning av fysiska möten men också en tydlig förbättring av de digitala möjligheterna. Det är en ökning av KVÅ-kodade insatser för att förbättra levnadsvanor (KVÅ: klassifikation av vårdåtgärder). Fysisk aktivitet och matvanor är de levnadsvanor där flest insatser genomförs. Nationell patientenkät för vuxenpsykiatrins öppenvård och slutenvård samt barn- och ungdomspsykiatrins öppenvård och slutenvård har genomförts under året. Frågor om respekt och bemötande visar ett gott resultat medan frågor om information och kunskap behöver förbättras. Hälso- och sjukvårdsnämnden har också gett Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppdrag i samråd med berörda beredningar som har koppling till effektmålet. Uppdragen pågår men alla är inte helt klara vid årets slut, det är ett långsiktigt arbete. Arbetet kommer att fortsätta även under år 2023.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna samt uppdragen har uppnåtts.

Indikator: Förbättrade patientrapporterade resultat i jämförelse med tidigare mätningar.

Kommentar

Region Örebro län har deltagit i en nationell patientenkät under året. Den omfattade vuxenpsykiatrins öppenvård och slutenvård samt barn- och ungdomspsykiatrins öppenvård och slutenvård. Dessutom ingick rättspsykiatri i undersökningen, men där var antalet som svarade allt för lågt för att ett lokalt resultat skulle kunna redovisas.

- Frågor som handlar om respekt och bemötande får vården inom psykiatri höga betyg. Patienterna tycker att personalen bemöter dem med medkänsla, omsorg och engagemang.
- Överlag har de som besvarat enkäten ett bra helhetsintryck av sin vård.
- Frågor som gäller information och kunskap skattas något lägre. Bland annat saknar patienterna tydlig information om sina undersökningar och behandlingar samt information om stödgrupper och föreningar där de kan möta andra med liknande sjukdomsbakgrund.
- När det gäller dimensionen helhetsintryck sjönk dock resultatet jämfört med den tidigare mätningen som gjordes 2018. Samma utveckling syns även nationellt.

Indikator: Tillsammans med patienten/individen ska levnadsvanor uppmärksammas och insatser på rätt nivå ska erjudas i ökad omfattning i jämförelse med föregående år.

Kommentar

Nationell patientenkät genomfördes under 2021 (senast utförda) inom specialiserad vård och primärvård. Enkäten visar att 27–42 procent, beroende på levnadsvana, uppger att de blivit tillfrågade om sina levnadsvanor. Inom den specialiserade slutna vården ses en markant ökning av andel tillfrågade patienter. Att bli tillfrågad om sina alkoholvanor är det som ökat i störst omfattning och det gäller både för den specialiserade vården som för primärvården.

Inför patientbesök finns möjlighet att skicka ett screeningformulär, digitalt eller via brev, som tar upp frågor om levnadsvanor. Under året registrerades drygt 4 500 formulär vilket är en ökning med nästan 80 procent jämfört med 2021. För att kunna se vilka insatser som har genomförts används KVÅ-koder gällande 2022 jämfört med 2021. Fysisk aktivitet och matvanor är de levnadsvanor där flest insatser genomförs.

Primärvård:

- Antal KVÅ-kodade insatser utifrån levnadsvanor var under året drygt 35 500 vilket är en ökning med 9 procent.
- Generellt ses en markant ökning av enkla råd i samtliga fyra levnadsvanor.
- Däremot ses en minskning gällande kvalificerat rådgivande samtal vad gäller tobak (29 procent) och matvanor (9 procent), vilket är den rådgivningsnivå som rekommenderas.
- Alkohol är den levnadsvana där samtliga rådgivningsnivåer har ökat.
- Förskrivning av Fysisk aktivitet på Recept (FaR) har ökat med 11 procent.

Specialistvård:

- Under året kodades knappt 7 000 KVÅ-koder gällande insatser i de fyra levnadsvanorna vilket är i paritet med föregående år.
- En viss minskning ses i samtliga levnadsvanor förutom fysisk aktivitet där samtliga tre rådgivningsnivåer har ökat något.
- Minskningen av kvalificerat rådgivande samtal matvanor kan eventuellt förklaras av att dietister börjat använda sig av koder för nutritionsbehandling.
- Förskrivning av FaR ligger fortsatt kvar på låg nivå.
- Vissa enheter använder sig av koden hälsosamtal (samlingskod för samtal om kost, motion, sömn, alkohol, narkotika, tobak och sex och samlevnad), drygt 2 000 registreringar under innevarande år.

EFFEKTMAÅL

◆ 2. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård.

Kommentar

Mycket av vården utvecklas åt positivt håll, både patient-säkerhet och högspecialiserad vård. Den högspecialiserade vården har fortsatt utvecklas. Omställningen till nära vård fortsätter och samarbetet med kommunerna fördjupas.

Fortfarande har dock hälso- och sjukvården inte en tillfredsställande tillgänglighet. Det är till stor del beroende på situationen med personalbrist fram för allt inom anestesi och operation. Bidragande orsak är också en hög sjukfrånvaro hos personalen under våren.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har en indikator om proaktivt patientsäkerhetsarbete samt uppföljning av tillbud och negativa händelser. Det systematiska patient-säkerhetsarbetet har en tydlig grund inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen inkluderande avvikelshantering och anmälningskyldighet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har också en indikator om återbesök inom planerad tid. Återbesöken har legat i paritet med både 2021 och 2020, strax under 80 procent av patienterna inom planerad tid med en lätt sänkning under november–december.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har också gett Hälso- och sjukvårdsförvaltningen uppdrag i samråd med berörda beredningar som har koppling till effektmålet. Uppdragen har startat men inte alla är klara vid årets slut. Det är i vissa fall långsiktiga arbeten som kommer att fortsätta även under år 2023.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna samt uppdragen delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

■ Indikator: Uppfyllelse av vårdgarantin inkluderande den förstärkta vårdgarantin.

Kommentar

Hälso- och sjukvårdens tillgänglighet har varit hårt belastad under året med i huvudsak ett sämre resultat än 2021.

- Medicinsk bedömning inom primärvården har sjunkit från cirka 80 procent inom tidsintervallet till cirka

75 procent under höst och vinter 2022. Andel med medicinsk bedömning inom tre dagar var i december 76 procent, att jämföra mot rikets 89 procent.

- Nybesök inom specialiserad vård var 75 procent i januari och 70 procent i december. Måluppfyllelse till vårdgarantilagens första besök till läkare, inom den specialiserade vården, var i december, 68 procent, att jämföra mot rikets 71 procent.
- Tillgängligheten till operation under året visat sämre resultat än 2021 men under årets sista månader har en förbättring börjat ses jämfört med 2021. Måluppfyllelse till vårdgarantilagens operation/behandling var 50 procent i Region Örebro län och 62 procent i riket.

● Indikator: Fortsatt utveckling av den högspecialiserade vården.

Kommentar

Utvecklingen av den högspecialiserade vården har varit framgångsrik under året.

- Volymerna av neurokirurgi, ryggkirurgi och bäckenkirurgi har ökat, ingreppen har varit mer avancerade än tidigare och omfattat såväl inom- som utomlänsvård.
- Huvud-, halsområdet har fortsatt utvecklas med tumörkirurgi och behandling av avancerade ansiktsfrakturer.
- Vid behandling av akut stroke har antalet genomförda trombektomier successivt ökat sedan etableringen av neurointerventionslabbet på Universitetssjukhuset Örebro 2021, där det geografiska upptagningsområdet är större.
- Projektet Traumacentrum Örebro är under utveckling och ska på sikt verka som en paraplyorganisation för att ge traumapatienter högspecialiserad vård. Arbetet syftar till att utveckla vården genom att samla resurserna och kompetensen runt patienten. Satsningen på traumaomhändertagandet skapar förutsättningar för ökad kvalitet och en mer effektiv resursanvändning för högspecialiserad traumavård, inkluderande neurokirurgi, ryggkirurgi, bäckenkirurgi, ögonkirurgi samt kraniofacial kirurgi.
- Ett nytt högspecialiserat traumarum har även öppnats under året vid akutmottagningen på Universitetssjukhuset Örebro som del i den pågående utvecklingen av traumaverksamheten.
- Högspecialiserad diagnostik har fortsatt utvecklas där rekrytering pågår till den nyligen etablerade enheten för klinisk genetik vid laboratoriemedicin.
- Cyklotronen har lyfts på plats och installationen fortgår.
- Region Örebro län har tilldelats tillstånd att bedriva högspecialiserad vård för behandling av peniscancer.

◆ **Indikator: Fortsatt omställning till mer av nära vård.**

Kommentar

Pandemin och arbetet med Hälso- och sjukvårdsförvaltningens organisationsförändring har påverkat förutsättningarna för omställningsarbetet. Ett gynnsammare smittläge och att den nya organisationen nu är på plats gör att förutsättningarna är bättre för ett samlat arbete i Hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Hälso- och sjukvårdsdirektören har under våren tillsatt en arbetsgrupp som i samspel med hälso- och sjukvårdens ledningsgrupp ska ta fram en struktur för det fortsatta omställningsarbetet.

Den gemensamma målbilden för länet är beslutad av Region Örebro län och länets 12 kommuner. Arbetet med att ta fram en färdplan där målbilden ska konkretiseras i gemensamma aktiviteter pågår.

Samtidigt sker redan flera utvecklingsarbeten i linje med omställningen såväl inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen som i samverkan med kommunerna. Hälso- och sjukvårdsförvaltningen har också fått i uppdrag från hälso- och sjukvårdsnämnden att i enlighet med målbild 2030 fortsätta arbetet med att ta fram åtgärder som möjliggör för primärvården att vara navet i en god nära och samordnad vård. Det uppdraget pågår men är inte helt klart vid årets slut och arbetet fortsätter även år 2023.

● **Indikator: Goda medicinska resultat som uppnår eller överträffar fastställda målnivåer.**

Kommentar

Inom den högspecialiserade vården uppvisas goda resultat för bland annat områden inom ögonsjukdomar, thorax samt öron, näsa och hals. I etablerade nationella kvalitetsregister för folksjukdomar såsom stroke och diabetesvård överträffar Region Örebro län i flera avseenden fastställda målnivåer.

◆ **Indikator: Ökande andel samordnade insatser mellan Region Örebro län, kommunerna och civilsamhället med patient och närstående som medskapare i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

Att involvera anhöriga och närstående är en naturlig del i många utvecklingsarbeten men det finns fortsatt behov av förbättringar inom området. Några exempel beskrivs nedan.

- I uppdraget att stärka Region Örebro läns arbete för ökad kontinuitet och delaktighet involveras patientföreningar och andra intresseorganisationer.
- Dialog med frivilligföreningar används i det hälsofrämjande arbetet, för rehabiliterande åtgärder samt för att förbättra psykisk ohälsa genom fysisk aktivitet.
- I planeringsarbetet för att stärka åtgärderna för barn och ungdomar med psykisk ohälsa har målgruppen involverats för att skapa för den en bra och tillgänglig verksamhet.
- Inom kunskapsstyrningen deltar patientföreträdare i arbetet.
- I framtagandet av en gemensam färdplan för Nära vård i länet är inspel från en digital invånarpanel en grund i arbetet och tjänstedesigners är knutna till arbetet.
- Vid senaste ALF-utvärderingen framkom kritik mot att Region Örebro län inte i tillräcklig omfattning samverkar med patienter/forskningspersoner. En handlingsplan är framtagen och beslutad, vars syfte är att förbättra både kvalitet, relevans och lämplighet i forskningsprojekt.
- Hälso- och sjukvården har beslutat att vara delaktiga i organisationen kring så kallade Levande bibliotek, vilket innebär samverkan med personer med erfarenhet som patient/brukare/närstående, för att stärka Region Örebro läns patientmedverkan.

EFFEKT MÅL

- ◆ **3. Klinisk forskning och utbildning som bedrivs är av hög kvalitet och kommer länets invånare till godo via nya metoder inom vård och behandling.**

Kommentar

Forskningsaktiviteten har kommit igång efter en nedgång under pandemin. Det märks i de sammanställningar som görs årligen av Region Örebro läns forskningsaktivitet och kan ses exempelvis i antalet publikationer men också i ökat antal förfrågningar till de forskningsstödjande verksamheter som Hälso- och sjukvårdsförvaltningens Område forskning och utbildning ansvarar för.

Den kliniska forskningens nytta för länets invånare kan tydliggöras till exempel genom de exempel inom kirurgi, infektionssjukdomar, kardiologi och gastroenterologi som redovisats i ALF utvärderingen.

Det finns också uppdrag som har koppling till effektmålet inom forsknings- och utbildningsnämnden. Uppdragen har startat men inte alla är helt klara vid årets slut. Uppdragen är också långsiktiga.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorerna och uppdragen är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- **Indikator: Den kliniska forskningen ska vara fördubblad med bibehållen kvalitet till år 2030. Det mäts via Vetenskapsrådet bibliometri med utgångsvärde i ALF* 2015, 50 procent ökning till 2022.**

* ALF är förkortningen för ett avtal mellan den svenska staten och vissa regioner om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården.

Kommentar

Antalet publikationer sammanställs varje år genom rapportering i Researchwebs forskningsbokslutsportal. Det finns en fördröjning på denna indikator. Vid årsskiftet 2022/2023 har 415 vetenskapliga artiklar rapporterats och rapporteringen fylls på under årets första månader. För 2021 rapporterades det in drygt 580 refereegranskade publikationer. 2016, då detta nya sätt att rapportera infördes, uppmättes 345 stycken publikationer.

Antalet publikationer varierar mellan åren men över en längre tidsperiod kan en ökning ses.

- ◆ **Indikator: År 2022 ska 90 procent av medarbetare som aktivt deltar i undervisningsuppdrag uppfylla universitetets/utbildningsanordnarens riktlinjer för pedagogisk kompetens.**

Kommentar

Klinisk handledarkompetens i vårdverksamheterna utvärderas fortsatt endast i form av stickprov. Region Örebro läns utbildningsstrategi omfattar denna målkategori men struktur för årlig uppföljning av pedagogisk kompetens i verksamheten saknas och fortsatt arbete sker inom detta område.

Tillgången till utbildningsplatser för kliniska handledare på grund- och avancerad nivå säkras genom samverkan med medicinska fakulteten på Örebro universitet. En gemensam modell för kompetenskrav och kompetensutveckling inom klinisk handledning som är gemensam för alla akademiska yrkesgrupper inom hälso- och sjukvården är under utveckling.

- ◆ **Indikator: Kliniska studier som använder precisions-medicin eller precisionsdiagnostik (individanpassad diagnostik och behandling) ska i samverkan med Life science-sektorn ha påbörjats senast år 2022.**

Kommentar

Region Örebro län deltar bland annat i de nationella samverkansföretag för, Biobank Sverige (BIS), Partnership for Precision Medicine Cancer (PPMC), Genomic Medicine Sweden (GMS) samt ATMP Sweden med projektet Centre for Advanced Medical Product (CAMP). Syftet med dessa nationella projekt är att bygga infrastruktur för att möjliggöra forskning inom området precisions-medicin men också för individanpassad behandling och diagnostik. Ett antal projekt inom området precisions-medicin är i planeringsfas och beslut har fattats om anslutning till nationella initiativ såsom Megalit och Testbädd Sverige.

EFFEKT MÅL

- ◆ 4. Forskning och innovation tar tillvara invånare, närstående och patienters kunskap, erfarenheter och vilja att delta i klinisk forskning och ser dem som medskapare.

Kommentar

Att nyttiggöra forskning och innovation är en viktig del i forsknings- och utbildningsnämndens uppdrag och specifika mål finns beskrivna i strategin för klinisk forskning och innovation. Under året har ett flertal aktiviteter genomförts för att möjliggöra ökad forskningssamverkan med patientföreträdare och närstående.

Det finns också uppdrag som har koppling till effektmålet inom forsknings- och utbildningsnämnden. Uppdragen har startat men inte alla är klara vid årets slut. Uppdragen är också långsiktiga.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorerna och uppdragen är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

- ◆ **Indikator: Andel prövningar av läkemedel och medicinsk teknisk utrustning, inklusive testbäddssamverkan för innovationer, ska motsvara vad övriga universitetssjukvårdsaktörer utför år 2022.**

Kommentar

Vid slutet av 2022 finns 85 läkemedelsprövningar registrerade via Researchweb och det är något fler än föregående år. Fortsatt arbete krävs nationellt och lokalt för att kunna möjliggöra att fler läkemedelsprövningar når länet. Via det nationella initiativet "En väg in", som gäller studieförfrågningar från läkemedelsindustrin, följer Region Örebro län antalet förfrågningar per år och antalet är på en stabil nivå de senaste åren. Inom Region Örebro län inriktas arbetet med kliniska prövningar främst mot de senare utvecklingsfaserna av ett läkemedel där nära samarbete med vården strukturer och resurser krävs för genomförandet.

Antalet prövningar av medicinsk teknisk utrustning är också på samma nivå som tidigare år och här finns fortfarande en utvecklingspotential inom detta område.

- ◆ **Indikator: En verksamhet för att systematiskt erbjuda och möjliggöra för närstående och patienter att samverka med forskare avseende planering och genomförande av klinisk forskning ska vara etablerad år 2022.**

Kommentar

Sedan år 2021 finns en aktivitetsplan för perioden 2021 till 2030 för ökad forskningssamverkan med patientföreträdare och närstående. Särskild resurs med forskningsledarkompetens samt särskild administrativ resurs har avsatts för fortsatta insatser enligt handlingsplanen. Arbetet med att verkställa handlingsplanens inledande steg pågår i nära samverkan med representanter för patientföreningar och forskare. Samverkan sker även med andra regioner, intresseföreningar, EUPATI Sverige och spetspatient. Ett stödmateriel för lokal tillämpning har tagits fram och arbetet har dokumenterats i rapportformat.

Patient-/brukarföreträdare har involverats i flera sammanhang kring forskning (paneldiskussion, bedörmöte inför finansiering av forskarutbildning) liksom i enskilda forskningsprojekt.

Även populärvetenskapliga föreläsningar under "En dag i forskningens tecken" har genomförts på Universitetssjukhuset Örebro och med digitala sändningar till Lindesbergs lasarett och Karlskoga lasarett.

EFFEKT MÅL

5. Länets invånare har en god, jämlik och jämställd munhälsa.

Kommentar

Folktandvården ska bidra och arbeta brett för att länets invånare ska ha en god, jämlik och jämställd munhälsa. Resursmodellen som beskriver mängden resurser som behövs i relation till varje enhets uppdrag, används också för att fördela resurser mellan enheterna för att uppnå en god och jämlik tandvård. Arbetet fortsätter med att övergå till flödeseffektivitet med fokus att få patienter med låga vårdbehov färdiga vid sitt första besök. Projektet Folktandvården Direkt är ett exempel på en väl utvecklad flödesprocess som under året har utökats till ytterligare två kliniker. Ett flödeseffektivt arbetssätt är värdeskapande för patienten men förväntas också leda till att fler patienter kan tas om hand med förändrade resurser. Styrmått följs upp månatligen med styrning mot uppföljning av uppdraget, prioritering och flödesprocesser. Folktandvårdens folkhälsoenhet har arbetat med generella populationsinsatser i områden och i grupper/skolor med hög kariesförekomst baserat på den socioekonomiska klusteranalysen.

Folktandvårdsnämnden och regionstyrelsen har också ett antal mål, indikatorer och aktiviteter kopplat till effektmålet. Målen har uppfyllts helt eller med en mindre acceptabel avvikelse vid årets slut.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorer och folktandvårdsnämndens och regionstyrelsens mål och indikatorer är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

■ **Indikator: De hälsofrämjande insatserna i riskområden ska öka. Antal aktiviteter i socioekonomiskt svaga områden ska öka i jämförelse med tidigare år.**

Kommentar

Hälsofrämjande aktiviteter till grupper av barn och ungdomarna har genomförts under året. Alla barn får ett besök i skolan under låg-, mellan- och högstadiet. Riktade insatser i form av tandborstning på förskolan och fluoridsköljning i skolan, tandborstbytarveckor samt Viva tanden (föräldrastöd på familjecentralen) fortlöper i områden med hög socioekonomisk tyngd. Antalet aktiviteter har dock inte ökat i dessa områden, fokus 2022 har istället varit att återstarta aktiviteter, för att så småningom kunna nå samma nivåer som innan pandemin.

● **Indikator: Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter definierade riskgrupper beroende på behov av tandvård.**

Kommentar

Alla patienter i Folktandvården prioriteras efter en beslutad prioriteringsriktlinje där grunden är den individuella riskbedömningen av varje patient. Prioriteringsordningens följsamhet följs månatligen.

EFFEKT MÅL

6. Länets invånare får högkvalitativ och tillgänglig tandvård.

Kommentar

Folktandvården har effektiva och högkvalitativa vårdprocesser, som ständigt förbättras, utvecklas och anpassas efter bästa kunskap. Genom dessa vårdprocesser skapas ökat värde för Folktandvårdens patienter. Implementeringsarbetet för nationella riktlinjer pågår för bästa tillgängliga kunskap i varje patientmöte.

Tillgänglighetsperspektivet är i fokus där två utredningar pågår kring bland annat lämpliga utbudsställen och storlek på kliniker.

Folktandvårdens digitaliseringsstrategi möjliggör också förbättrad tillgänglighet genom olika digitala lösningar.

Ytterligare två kliniker har infört arbetssättet Folktandvården Direkt för ökad tillgänglighet.

Folktandvårdsnämnden och regionstyrelsen har också ett antal mål, indikatorer och aktiviteter kopplat till effektmålet. Målen har uppfyllts helt eller med en mindre acceptabel avvikelse vid årets slut.

Den sammanfattande bedömningen med indikatorer och folktandvårdsnämndens och regionstyrelsens mål och indikatorer är att effektmålet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

● Indikator: En enkät vid årets slut visar att en övervägande del av Folktandvårdens patienter känner sig trygga med vården Folktandvården erbjuder.

Kommentar

Cirka 90 av de patienter som har svarat på enkäten är nöjda eller mycket nöjda med tandvården de fått av Folktandvården.

EFFEKT MÅL

7. Länets invånare och de som verkar i Örebro län har stark konkurrenskraft, hög och jämlik livskvalitet och god resurseffektivitet.

Kommentar

Den sammanfattande bedömningen för effektmålet är en sammanvägning av bedömning från regionstyrelsen, regionala tillväxtnämnden, kulturnämnden och samhällsbyggnadsnämnden. Dessa är i sin tur bedömda utifrån nämndernas egna mål, uppdrag och indikatorer.

Det finns verksamheter inom nämndernas ansvar där måluppfyllelsen är god, medan andra har utmaningar. Pandemin har även under år 2022 fortsatt att påverka måluppfyllelsen. Det finns i vissa fall indikatorer som följs upp med extern statistik. Det är ofta eftersläpning i den statistiken och återspeglar inte läget för år 2022 på ett rättvisande sätt. Det framgår i redovisningen av indikatorerna.

Regionstyrelsen har indikatorer kopplat till effektmålet som redovisar goda resultat.

- Att handlingsplanerna inom folkhälsa, God jämlik och jämställd hälsa i Örebro län, Sammanhållen vård och omsorg och Social välfärd, ska genomföras i samverkan inom Region Örebro län och med externa aktörer i länet.
- Att sambandet mellan livsvillkor, levnadsvanor och hälsa och hur dessa är fördelade bland olika grupper i befolkningen ska beaktas i ledning och styrning av regionens verksamheter.

Inom regional tillväxtnämnd är exempel på god måluppfyllelse de verksamhetsmål där verksamheten kunnat arbeta i befintliga strukturer och där upplevts som en drivande, samlande och möjliggörande kraft inom nämndens ansvarsområde. Det finns territoriella mål som inte redovisar lika god måluppfyllelse. Två större strategiska strukturella förändringar har skett under året för att främst bidra till den del av målet som handlar om stark konkurrenskraft; Innovationsstödssystemet är tydligare sammanhållet genom bildandet av Region Örebro Innovation AB och projektet Industrihubb har övergått till ordinarie verksamhet och ett regionalt IUC (Industriellt utvecklingscenter) har bildats. Inom näringslivsutveckling har Region Örebro län tagit en mer aktiv roll som regional utvecklingsansvarig och länets företagsfrämjande aktörer, organisationer och kommuner upplever att regionen varit tydliga i rollen. Trots det svaga ekonomiska läget finns en relativt stark investeringsvilja i flera av länets kommuner. Preliminära siffror visar dock

att nyföretagandet minskar efter två år av ökning. En regional digital plattform för besöksnäringen håller på att tas fram för att stärka besöksnäringens digitala tillgänglighet och synlighet för både länets invånare och besökare. Inom folkhälsarbetet har framsteg gjorts i samverkansarbetet för att skapa en hög och jämn livskvalitet bland länets invånare. Arbetet har huvudsakligen tagit utgångspunkt i omställningen till nära vård och satsningar på förbättrad psykisk hälsa.

Inom kulturnämnden är måluppfyllelsen god, trots att sviterna efter pandemin slår hårt mot kulturaktörerna i länet. Nämnden har erhållit statligt pandemistöd och på så sätt kunnat fördela ut mer medel till aktörer i samverkansmodellen. Ett särskilt fokus har legat på att stärka länets kulturella infrastruktur. En GIS-kartläggning har genomförts för att kunna genomföra analyser. Ett viktigt fokus har varit kulturens spridning i förhållande till socioekonomiska levnadsvillkor.

Inom samhällsbyggnadsnämnden är det god måluppfyllelse för verksamhetsmål inom infrastrukturplanering som ger en fungerande infrastruktur och kommunikationer. Nämndmålet att ha en allmän kollektivtrafik som leder mot mål och funktioner i det regionala trafikförsörjningsprogrammet har en lägre måluppfyllelse. Den allmänna kollektivtrafik har påverkats av de effektiviseringar som gjorts kopplat till handlingsplan för budget i balans. Det har sannolikt bidragit till det låga utfallet för NKI. Det har emellertid skett en återhämtning i nöjdhet med senaste resande efter den senaste vågen av pandemin i januari och februari. Målet att servicereverksamheten uppfyller uppdragsgivarnas och kundernas förväntningar och krav har också en lägre måluppfyllelse. Resultatet för NKI har förmodligen påverkats av återgången till samplanering av resorna, att resultatet har sjunkit under målnivån. NKI motsvarar dock värdet som var innan pandemin startade.

Den sammanfattande bedömningen för effektmålet med indikatorerna och nämndernas mål och uppdrag är att målet delvis har uppfyllts, det vill säga med en mindre, acceptabel avvikelse från målnivån.

◆ **Indikator: Antal nystartade företag per 1000 invånare i Örebro län ska vara högre än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).**

Kommentar

Senaste tillgängliga statistik från Bolagsverket visar för år 2022 (till och med oktober) att det startades 1 400 företag. Motsvarande siffra för år 2021 är 1 304 företag.

Uppdaterad kvalitativ statistik för år 2022 (Tillväxtanalys) finns tillgänglig senare under våren 2023. Först då går det att göra en kvalificerad jämförelse med andra län. Senast tillgängliga statistik avser år 2020 och visar att antalet nystartade företag ökat till 9,7 företag per 1 000 invånare i Örebro län jämfört med 9,0 året innan. I de jämförbara länen har också antalet ökat och Örebro län låg lägre jämfört med Jönköpings län (10,3) och Västmanlands län (10,3) men något högre än i Kronobergs län (9,5) och Värmlands län (9,5).

◆ **Indikator: Bruttoregionalprodukt, BRP, per sysselsatt ska öka mer procentuellt än i jämförbara län (Västmanlands län, Kronobergs län, Värmlands län och Jönköpings län).**

Kommentar

Den senaste tillgängliga statistiken avser år 2021. BRP per sysselsatt ökade från 842 tkr till 856 tkr (1,7 procent) i Örebro län från 2020 till 2021. I jämförbara län ökade BRP per sysselsatt under samma period enligt följande:

- Västmanland med 810 tkr till 821 tkr (1,4 procent)
- Kronoberg 855 tkr till 873 tkr (2,1 procent)
- Värmland 831 tkr till 906 tkr (9,0 procent)
- Jönköping 802 tkr till 831 tkr (3,6 procent)

Detta innebär att endast Västmanland hade en svagare utveckling 2021.

Siffror för 2022 kommer under våren 2023.

◆ **Indikator: Andel unga som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män ska minska.**

Kommentar

Under år 2022 har ingen ny undersökning genomförts. Nästa tillfälle är år 2023.

Senast tillgängliga statistik visar att andelen unga i årskurs 2 på gymnasiet som anser sig ha ett gott hälsotillstånd har ökat något 2020 jämfört med 2017. Däremot har skillnaden mellan pojkar och flickor ökat något. Andelen pojkar med gott hälsotillstånd har ökat med två procentenheter medan andelen flickor ökat med en procentenhet. Detta mått hämtas från befolkningsundersökningen Liv och hälsa ung. Någon mätning av unga vuxnas självskattade hälsa har inte genomförts varför inget utfall finns i jämförelsen mellan olika grupper.

- ◆ **Indikator: Andel vuxna som anser sig ha gott hälsotillstånd, självskattad hälsa, ska öka. Skillnaden mellan kvinnor och män samt grupper med olika utbildningsnivå ska minska.**

Kommentar

Befolkningsundersökningen Liv och hälsa har genomförts under året vilken mäter hälsa och levnadsvanor hos den vuxna befolkningen. Undersökningen genomförs var femte år. I undersökningen anges den självskattade hälsan. Andelen kvinnor och män som angett att de har en bra eller mycket bra hälsa har jämfört med undersökningen 2017 sjunkit med cirka två procentenheter till 68 procent. Siffran för kvinnor 2022 är 66 procent och 72 procent för män. Undersökningen visar förutom könsskillnader på skillnader mellan olika kommuner och mellan grupper med olika socioekonomiska villkor.

- ◆ **Indikator: Utsläpp av växthusgaser ska minska. Ton koldioxidekvivalenter ska minska med 60 procent till år 2030 jämfört med 2005**

Kommentar

Senast tillgängliga statistik för växthusgasutsläpp i länet är för 2020. Från 2019 till 2020 har växthusgasutsläppen minskat med 8,7 procent i länet. Det är en bra minskning som behövs varje år för att nå målet till 2030. På nationell nivå ökade växthusgasutsläppen med 3,4 procent från 2020 till 2021. Även på nationell nivå var det en kraftig minskning mellan 2019 och 2020 vilket beror på nedstängningen av samhället under pandemin. Så det behövs ytterligare krafttag för att kunna nå målet till 2030.

- ◆ **Indikator: Energianvändning i Örebro län ska bli effektivare. Total slutanvändning av energi per bruttoregionalproduktenhet (kWh/miljoner kronor) ska vara minst 50 procent effektivare år 2030 jämfört med 2005.**

Kommentar

Senaste tillgängliga statistik är från 2020 och visar en trend som är något uppåtgående. Dock rapporterar nätbolagen i Sverige att både hushåll och företag har blivit effektivare med sin elanvändning under 2022 på grund av den energisituation som råder. Det är mycket viktigt att arbetet med energieffektivisering fortsätter och gynnas.

- **Indikator: Aktörer som tar del av regionalt finansierad kultur i Örebro län ska öka.**

Kommentar

Det är tydligt att publik och besökare hos samtliga regionalt finansierade kulturaktörerna minskade kraftigt i samband med att pandemin inleddes 2020, senaste tillgängliga statistik är från 2021. En viss återhämtning skedde 2021 men siffrorna för många områden är långt ifrån jämförbara med 2019, före pandemin. Den ökning som syns hos museum 2021 är till stor del beroende av statistik från NJOV som har använt en ny beräkningsgrund, varför de kraftigt ökade siffrorna för museum 2021 bör tolkas med stor försiktighet.

Sammanlagd scenkonstpublik i och utanför länet samt verksamhetsbesök hos museum/konsthallar. Från årlig uppföljning KDB, Myndigheten för kulturanalys

	Antal 2019	Antal 2020	Antal 2021	Procent 2019	Procent 2020	Procent 2021
Professionell scenkonst	81 231	14 985	31 506	32	13	14
Teater (Länsteatern, Stadra teater, Teater Martin Mutter)	37 597	8 997	17 722	15	8	8
Musik (Länsmusiken, Opera på Skäret)	43 634	5 988	13 784	17	5	6
Museum och konsthallar	170 129	98 325	187 189	68	87	86
Museum (Örebro läns museum, NJOV, Skoindustrimuseet,						
Alfred Nobels museum, Frövifors pappersbruksmuseum)	168 479	98 115	186 549	67	87	85
The non existent center, Konst på hög	1 650	210	640	1	0	0
TOTAL	251 360	113 310	218 695	100	100	100
Professionell dans scenkonst ingår inte i statistiken eftersom ett utvecklingsarbete pågår.						
Loka Brunns kurortsmuseum ingår ej eftersom de inte räknar besökare.						

- **Indikator: Aktörer inom kultur, civilsamhälle och social ekonomi som tar del av finansiering från och samverkan med Region Örebro län ska öka.**

Kommentar

90 kulturaktörer (här ingår kulturföreningar) och 72 aktörer inom civilsamhälle och social ekonomi tog del av finansiering 2022. Region Örebro län samverkande med 127 aktörer inom kultur och 62 aktörer inom civilsamhälle och social ekonomi. Detta är första gången indikatorn används och det finns ingen mätning från tidigare år.

- ◆ **Indikator: Kvaliteten i den allmänna kollektivtrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 80 procent.**

Kommentar

Resultatet är 77 procent. Det innebär en ökning med en procent i jämförelse med 2021 och två procent lägre jämfört med före pandemin.

Utöver pandemins effekter på tappade resenärer har även antalet skeptiker till Länstrafiken ökat inom länet, cirka 8 procent ökning syns bland kollektivtrafikresenärerna. Detta har en stor påverkan på hur även övriga sällanresenärer, växlare och bilister ser på varumärket. Ökningen i sig kan nog kopplas till de stora trafikförändringar gjorda vid årsskiftet 2021 och 2022, bland annat indragningar av landsbygdstrafik och förändringar bland biljetter både i utbud som pris.

- ◆ **Indikator: Kvaliteten i servicetrafiken ska ligga över det värde som Region Örebro län satt som nivå för en stabil kundnöjdhet. Andelen resenärer nöjda med den senaste resan enligt Nöjd Kund Index, NKI, ska ligga över 90 procent.**

Kommentar

Resultatet är 88 procent. Det innebär en minskning med tre procent i jämförelse med 2021 och en procent högre jämfört med före pandemin.

När reseutförandet återgått till samplanering syns en nedgång i värdet på mätningen av nöjdhet med den senaste resan. Värdet motsvarar i stort sett det som var innan pandemin startade. Målnivån som ligger på 90 procent är en rimlig nivå.

EFFEKT MÅL

8. Länets invånare, samhället och företag har tillgång till bra digitala tjänster, utifrån deras behov.

Kommentar

Länets invånare har fortsatt ökat sin kunskap och användning av digitala tjänster under året. De digitala tjänsterna har också fortsatt haft en viktig roll för kvalitetssäkrad information om frågor relaterade till pandemin.

Flera digitala tjänster har utvecklats för länets invånare och företag och pandemin har inneburit att befintliga tjänster har använts mer.

- Inom hälso- och sjukvården och Folk tandvården pågår en fortsatt utveckling av e-tjänster.
- En breddning av vårdcentralernas digitala mottagning har genomförts under året samt öppnande av nya mottagningar i Region Örebro läns digitala mottagning. Exempel på detta är digital sårvårdsmottagning samt att barn- och ungdomsmottagningen erbjuder länets föräldrar och vårdnadshavare videosamtal för bedömning av sjuka barn 0-17 år. Inom Regionhälsan används videoplattformarna i kontakt med kunder.
- Digitala vårdmöten för gemensam vårdplanering med länets kommuner har utvecklats.
- Fortsatt arbete sker med att förbättra och tillgängliggöra information om resandet till resenärer och kunder inom både allmän kollektivtrafik och serviceresor med digitala verktyg.
- Det finns en gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet, <https://vux.regionorebrolan.se/>. Sidan ger stöd till länets invånare och utgör en regional digital infrastruktur för individers livslånga lärande.
- Inom kulturområdet har en interaktiv webbkarta publicerats som synliggör länets kulturella infrastruktur och underlättar för invånare i länet att hitta kultur.
- Det görs också olika insatser för att stödja länets företag.
- Tillgången till bredband för hushåll och företag i länet har ökat under förra året. Det nationella målet att 95 procent av alla hushåll och företag ska ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s uppnås inte men det är en fortsatt ökning mellan åren.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet har uppnåtts.

- **Indikator:** Ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet för invånare, organisationer och företag och möta kravet om ”Digitalt först”.

Kommentar

Det sker en fortsatt utveckling av e-tjänster för att möta kravet om digitalt först:

1177 e-tjänster

Regionerna samverkar kring digitalisering via det gemensamt ägda bolaget Inera. Samverkan inleddes med utvecklingen av 1177, som idag är ett av Sveriges starkaste varumärken och har en vanlig dag hundratals besök. 1177 utvecklas kontinuerligt med ett ökat utbud av digitala tjänster för att ge ökad delaktighet och tillgänglighet.

Aktuellt:

- Under hösten har Region Örebro län anslutit och visar upp remisstatus i e-tjänsten journalen.
- Arbete pågår med att införa digitala kallelser.
- Förberedelserna har startat regionalt för anslutning till en vidareutvecklad listningstjänst, som stödjer utomlänslistning och val av fast läkarkontakt. Köhantering vid listningstak har påbörjats och ska slutföras under första halvåret 2023.
- Det går nu att registrera sin vilja i donationsregistret efter inloggning i 1177.se.
- Region Örebro län har utvecklat och förbättrat flödet för e-tjänsten egen provhantering. Den tidigare delvis manuellt hanterade e-tjänsten är automatiserad. Testkit för klamydia och gonorré har lanserats, via låda där ungdomsmottagningen är pilot.
- Fortsatt arbete med den nationella plattformen i 1177 för Stöd och behandling. Det har införts flera nya utbildningsprogram, bland annat hjärtskolan inom specialistvården och utökning med vårdplaner för flertalet cancerdiagnoser.
- Region Örebro län har deltagit i ett samverkansprojekt med Inera och Örebro kommun, där kommunerna har utvärderat 1177s e-tjänster för länsinvånare. Projektet avslutades i slutet av året och utvärdering pågår.

Digitala vårdmöten

Användandet av digitala vårdmöten har breddats för fler ändamål, till exempel digital sårvårdsmottagning. Primärvård, specialistvård, psykiatri och Folk tandvården erbjuder nu länets invånare möjlighet till digitala tjänster via sina digitala mottagningar. Även Regionhälsan har startat digital mottagning för sina kunder. Det tillkommer fortfarande mottagningar där den senaste är familjerådgivningen. Betygen från patienter och vårdgivare är

fortsatt höga; 3,8 av 4 möjliga. Antalet digitala vårdbesök har dock minskat under 2022, från knappt 37 000 under 2021 till 25 650 besök 2022.

1177 på telefon

Sjuksköterskorna använder ett datoriserat rådgivningsstöd som kommer att bytas ut till ett mer moderniserat verksamhetsstöd. Det utvecklas nationellt via bolaget Inera. Region Örebro län deltar aktivt i arbetsgrupper för att få ett mer förenklat och optimerat flöde i arbetet på 1177 telefon rådgivningsstöd. Integrationer till plattformen 1177 direkt, med symtomguide och chatt ingår i utvecklingen.

Folktandvården

Funktion för nybokning har utvecklats och implementerats i verksamheten tillsammans med en stor förändring av kallelseprocesser. Kallelse sker med så kallad öppen tid via sms och brev, där patienten själv får gå in och boka besökstid som passar.

Ett utvecklingsprojekt "Folktandvården Direkt" med it-stödet Hygga Flow har genomförts vid Folktandvården Lindesberg. Hygga Flow har funktioner för digital tidsbokning online och har också inneburit att antalet färdigbehandlade på ett besök har ökat. Införande av Hygga Flow har skett på ytterligare kliniker i allmän-tandvården, klinikerna Hertig Karl och Eyra har startat under november/december. Planering pågår för fortsatt införande på fler kliniker under 2023.

Regional tillväxt

Nya arbetssätt har utvecklats och rutiner har tagits fram för att tillsammans med länets kommuner genomföra utskrivningsplaneringar, samordnad individuell plan (SIP) och andra möten via Region Örebro läns lösning för säkra digitala videomöten Pexip.

Beslut har fattats om att publicera SIP:en på 1177.se, förberedelsearbetet pågår och publiceringen väntas starta under 2023.

En gemensam webbsida för all vuxenutbildning i länet, <https://vux.regionorebrolan.se/>, har utvecklats tillsammans med regionala utbildningsanordnare. Utbildningsakuten där olika kurser och kompetensutvecklingsmöjligheter för företag och individer presenteras har flyttats in på hemsidan. Kampanjen "Nu är nu" har genomförts igen som syftar till att sprida kunskap om vuxenutbildningens alla möjligheter.

Kultur

En interaktiv webbkarta har publicerats över länets kulturella mötesplatser samt den regionalt finansierade kulturen. Kartan synliggör länets kulturella infrastruktur och underlättar för invånare i länet att hitta kultur.

Kollektivtrafik och serviceresor

Fler och fler digitala tjänster tillhandahålls och tjänsternas innehåll och kvalitet förbättras löpande. Det finns till exempel flera biljettyper i appen för den allmänna kollektivtrafiken. Arbeta pågår också med att digitalisera flera tjänster inom serviceresor.

◆ Indikator: Förbättrad tillgänglighet i första linjens vård genom etablering av ny plattform för patientens väg in i vården.

Kommentar

Region Örebro län deltar i Inera-samarbetet gällande upphandling och införande av en plattform för förbättrad tillgänglighet i första linjens vård, med bland annat symtomguide och chatt. Tjänsten kommer att benämnas 1177 Direkt.

Avtal blev tecknat först i slutet av 2022 på grund av överklagandeprocess. Detta har gjort att en ny införandeplan har tagits fram för införande 2023. Region Örebro län har utöver deltagandet i det gemensamma nationella projektet även etablerat ett regionalt projekt för plattformen 1177 Direkt.

● Indikator: Andelen hushåll och företag i länet som har tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s ska öka i förhållande till föregående år.

Kommentar

Den sammanslagna siffran för länet för 100 Mbit/s eller mer är 81 procent. Av hushållen har 83,6 procent tillgång till snabbt bredband om 100 Mbit/s och av arbetsställen 76,7 procent.

En förtätning av fiberinfrastrukturen pågår i vissa tätorter i länet till rabatterat pris vilket kommer leda till en ökning av tillgången till snabbt bredband. Ökningen av tillgång till snabbt bredband på landsbygden är 10 procentenheter vilket är den procentuellt störst ökningen sen mätningarna inleddes. Detta gör att 50,9 procent av hushållen på landsbygd har tillgång till snabbt bredband. Andra typer av lösningar konkurrerar med fibererbjudanden i vissa områden vilket gör att det sker en fördröjning av andelen hushåll med anslutning över 1 Gbit/s. Utfallet i Post- och Telestyrelsens bredbandsstöd för 2022 gav länet stöd för drygt 1 900 byggnader och totalt beviljades cirka 78 miljoner kronor till Örebro län.

Perspektiv: process

Perspektivet process är strategier för arbetsmetoder och arbetsprocesser för att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle ska kunna uppfyllas. Strategierna är långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås och anger inriktningen för hur verksamheten ska utföras.

Det är strategierna

- kvalitet och utveckling
- digitalisering
- hållbar utveckling
- regional utvecklingsstrategi
- storregionalt och internationellt samarbete.

Kvalitet och utveckling

STRATEGI: KVALITET OCH UTVECKLING

- Att skapa värde tillsammans med de Region Örebro län finns till för.
- Att leda för hållbarhet.
- Att involvera och motivera medarbetare.
- Att utveckla värdeskapande processer.
- Att förbättra verksamheten och skapa innovationer.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter arbetar kontinuerligt och systematiskt med ständiga förbättringar och med att vara en kunskapsorganisation som ständigt utvecklas. Inom det regionövergripande kvalitets- och utvecklingsarbetet har regiondirektören fastställt fem övergripande strategier för Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete enligt ovan.

Region Örebro län har tillsammans med Statens institut för kvalitetsutveckling (SIQ) samt åtta andra regioner arbetat med att ta fram en digital applikation "Framgångsinsikt för regioner". Applikationen kommer att publiceras på intranätet under februari 2023. Framgångsinsikt är ett verktyg för reflektion, dialog och prioritering av en verksamhets arbete med kvalitetsutveckling, kopplat till strategierna ovan. Det finns också en vägledning på intranätet (Kvalitetsguiden) som ger lämpliga metoder och verktyg för det fortsatta arbetet.

Inom kvalitet och utveckling ingår att verksamheterna arbetar systematiskt med kunskapsstyrning samt forskning och utbildning och även med innovationer. Medarbetare involveras och engageras bland annat genom att systematiskt arbeta med förbättringsförslag, avvikelshantering samt ständiga förbättringar av arbetssätt och processer på olika nivåer. Kvalitetsarbete sker också inom ramen för genomförande av den regionala utvecklingsstrategin.

Region Örebro län samverkar och har goda relationer inom regionorganisationens verksamheter och med kommuner, andra regioner, universitet, civilsamhälle och övriga externa aktörer både lokalt, nationellt och internationellt, vilket också bidrar till kvalitetsutveckling. Detta har också varit tydligt under pandemin och relationerna har också i många fall förstärkts. I utvecklingsarbetet involveras också patienter, brukare och invånare i allt högre utsträckning så att deras perspektiv och erfarenheter tas till vara. Detta leder till en högre kvalitet i de utvecklingsarbeten som genomförs.

Visst utvecklingsarbete och vissa uppdrag har dock fått stå tillbaka under pandemin. Samtidigt har det goda arbete som finns inom kvalitet och utveckling varit en förutsättning att Region Örebro läns verksamheter har hanterat konsekvenserna av pandemin på ett föredömligt sätt. I vissa fall har pandemin också drivit på arbetet med kvalitet och utveckling.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin kvalitet och utveckling med specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

Digitalisering

STRATEGI: DIGITALISERING

- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen för att öka den digitala mognaden i organisationen.
- Att genom årliga planer kontinuerligt följa upp programmet för digitalisering för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål i digitaliseringsstrategin.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att förändra och utveckla arbetssätt.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt att utveckla och öka användningen av digitala lösningar och nya förändrade arbetssätt. Administrativa arbetsuppgifter har förenklats och automatiserats med hjälp av nya stödssystem eller med nya lösningar i redan befintliga stödssystem. Teams har införts för alla verksamheter inom Region Örebro län.

Region Örebro läns Program för digitalisering 2021–2026 utgår från Örebro läns digitaliseringsstrategi. Programmet förtydligar regionens övergripande gemensamma arbete för att möjliggöra och samordna digitalisering. Ett utbildningspaket kring digital transformation har tagits fram för att öka den digitala mognaden i organisationen. Region Örebro läns ledningsgrupper och strategigrupp har fått utbildning. Det pågår också planering av ytterligare utbildningsinsatser. Det är ett led i att förändra och utveckla arbetssätt och användandet av digitala lösningar. Under året har även arbete påbörjats med att ta fram en färdplan gällande digital kompetensutveckling. Som en del i detta arbete har en enkät kring digital mognad genomförts som besvarats av alla förvaltningars ledningsgrupper. Resultatet från denna enkät kommer att användas i arbetet med färdplanen.

Pandemin har medfört att den digitala mognaden har ökat i organisationen och också ökat förväntningarna på att det ska finnas bra, digitala lösningar i verksamheten. Både möjligheten till digitala möten och digitala besök samt förståelsen för dessa har utvecklats betydligt hos så väl Region Örebro läns medarbetare och förtroendevalda som länets invånare. Arbetet med digitalisering har också haft stor betydelse i strategin kring att begränsa smittspridningen under pandemin.

Utveckling av artificiell intelligens inom Region Örebro läns verksamheter förutsätter en väl fungerande digitalisering. Utvecklingsmöjligheterna är stora samtidigt som det är viktigt att hantera data på säkert sätt, framför allt avseende individdata.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin digitalisering med specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

Hållbar utveckling

STRATEGI: HÅLLBAR UTVECKLING

- Att samverka och kommunicera tvärfunktionellt inom ordinarie lednings-, huvud-, och stödprocesser.
- Att skapa en hög grad av förankring och ägandeskap i linjeorganisationen gällande hållbarhetsfrågorna.
- Att ha en tydlig målstyrning och kontinuerligt följa upp Program för hållbar utveckling för att försäkra att verksamheterna rör sig mot beslutade mål.
- Att arbeta med utbildning och en lärande organisation för att kontinuerligt utveckla och integrera förståelse av vad hållbar utveckling betyder för verksamheterna.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter har fortsatt arbetet med att hållbarhet ska vara integrerat i ordinarie verksamhet.

Program för hållbar utveckling 2021–2025 innehåller tre övergripande mål med koppling till mål i Agenda 2030 som Region Örebro län berörs av. Programmet ska fortsatt användas som stöd och drivkraft för att integrera hållbar utveckling som en naturlig del i det dagliga arbetet. Målet är att samtliga medarbetare och förtroendevalda ska ha kännedom om programmet och genomföra insatser och åtgärder som kopplar till de mål och indikatorer som finns i programmet. Programmet har presenterats och spridits på Region Örebro läns webbplatser och dialoger med nämnder och förvaltningarnas ledningsgrupper har genomförts. En film med tillhörande dialogmaterial har tagits fram för det fortsatta arbetet med att sprida hållbarhetsarbetet.

Hållbarhetsredovisningen visar positiva trender men också fortsatta utmaningar; att minska stora avfallsmängder, att öka materialåtervinningen, att minska textilsvinn, att bidra till goda livsmiljöer och hälsa, att vara ansvarsfulla och hushålla med resurserna och att behålla de goda vanor som skapats under pandemin och bibehålla en bra nivå på resandet för att kunna genomföra den omställning som krävs. Processer och arbetssätt ska genomsyras av hållbarhet och ges det utrymme som krävs när verksamheten utvecklas.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin hållbar utveckling och fortsatt arbetet med att uppfylla intentionerna i program för hållbar utveckling genom specifika nämndmål och uppdrag utifrån ansvarsområde.

Regional utvecklingsstrategi

STRATEGI: REGIONAL UTVECKLINGSSTRATEGI

- Ett utmaningsdrivet genomförande för att nå RUS övergripande mål.
- Att samordna insatser för genomförandet av RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter arbetar för att bidra till att nå den regionala utvecklingsstrategins (RUS) målsättningar inom respektive nämnds ansvarsområde. Verksamheterna samarbetar bland annat med länets kommuner, Länsstyrelsen i Örebro län, Örebro universitet och civilsamhället i frågor som rör länets utveckling.

Det övergripande regionala arbetet med att genomföra RUS i samverkan med länets kommuner och övriga externa aktörer pågår också. Inom ramen för arbetet med det regionala ledarskapet, och att organisering och genomförandet av RUS sker ändamålsenligt, har ett antal aktiviteter genomförts under perioden.

Under 2021 pågick ett stort arbete med uppdatering och revidering av RUS. I april 2022 antogs efter remissförfarande revideringen av regionfullmäktige.

I genomförandet av RUS har tre stora gap mellan nuläge och önskvärt läge identifierats. Där behöves det flera stora förflyttningar, där flera aktörer behöver kraftsamla tillsammans. De identifierade kraftsamlingarna är som strategiska inriktningar på en RUS-övergripande nivå, där man tänker in alla samhällets dimensioner och som går tvärs i genom RUS alla 10 prioriterade områden. Uppföljningen beskriver vilka förflyttningar det regionala utvecklingsarbetet bidragit till genom samverkan inom de prioriterade områdena i RUS och som bidragit till de tre kraftsamlingarna:

- Ökad inkludering – Hur kan en mer jämlik utbildningsnivå skapas i länet och öka delaktigheten i samhället för en socialt hållbar utveckling?
- Stärka barn och ungas förutsättningar att möta sin framtid – Hur kan Region Örebro län bidra till att fler fullföljer och avslutar sin grundläggande utbildning i hela länet? Att måluppfyllelsen i grund- och gymnasieskolan ökar? Att fler klarar gymnasiet samt att skillnader mellan olika grupper minskar?

- Omställning till ett långsiktigt hållbart näringsliv och en cirkulär ekonomi – Hur kan en långsiktig och hållbar omställning av Örebro län skapas för att nå målet om att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland? Hur kan en utveckling av näringslivet som är långsiktig och hållbar främjas?

Det finns också utmaningar på grund av de kriser som drabbat världen de senaste åren och den kommande lågkonjunkturen påverkar allt utvecklingsarbete, både på samhällsnivå och individnivå, och verkar som motkrafter till arbetet med att nå målen i den regionala utvecklingsstrategin.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin regional utvecklingsstrategi genom nämndmål, uppdrag och beskrivningar utifrån ansvarsområde.

Storregionalt och internationellt samarbete

STRATEGI: STORREGIONALT OCH INTERNATIONELLT SAMARBETE

- Att samverka storregionalt för att stärka länets utveckling.
- Att samverka internationellt enligt Region Örebro läns internationella strategi för att stärka länets utveckling.

Kommentar

Region Örebro läns verksamheter samarbetar med andra regioner och kommuner inom sina respektive ansvarsområden. Samverkan sker också med andra organisationer, till exempel Sveriges kommuner och regioner (SKR). Det sker också ett kunskapsutbyte genom deltagande i nationella och internationella konferenser. Det finns dessutom samarbeten med universitet och högskolor kring utvecklings- och utbildningsfrågor.

Nationell och internationell samverkan är centrala som tillför kunskap och bidrar till utveckling av Region Örebro läns verksamheter.

Som ett stöd finns Region Örebro läns internationella strategi som utgör en vägledning i förhållningssätt till internationellt arbete.

Regionstyrelsen och nämnderna har konkretiserat strategin storregionalt och internationellt samarbete genom nämndmål, uppdrag och beskrivningar utifrån ansvarsområde.

Perspektiv: resurs

Perspektivet resurs beskriver hur Region Örebro län ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning och ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.

Perspektivet resurs beskriver hur medarbetarnas kompetenser tas tillvara och utvecklas inom ramen för en hälsofrämjande, jämställd och jämlik arbetsplats samt ekonomiska resurser. Kompetensförsörjningen ska säkerställas för att Region Örebro läns uppdrag kan genomföras. Region Örebro län ska också genom ständiga förbättringar och kostnadseffektiva lösningar hushålla med tillgängliga resurser för att skapa en ekonomi som ger handlingsfrihet.

Inom perspektivet resurs finns effektmål som syftar till att Region Örebro län

- ska vara en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning
- ha en långsiktig stark och hållbar ekonomi och uppnå verksamhetsmässig och finansiell god hushållning

för att möjliggöra att effektmålen i perspektivet invånare och samhälle kan uppfyllas.

EFFEKT MÅL

- ➔ **9. Region Örebro län är en attraktiv arbetsgivare med hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser och bidrar till en hållbar kompetensförsörjning.**

Kommentar

De första månaderna av året präglades fortfarande av pandemisituationen och effekterna av ett hårt ansträngt verksamhetsläge har inte varit över under 2022. Hälsofrämjande arbetsplatser med ett bra arbetsklimat är allt viktigare för framtida kompetensförsörjning för att attrahera och behålla medarbetare. Den omställning av arbetsformer som påbörjades under pandemin behöver fortsätta. En återgång till hur det var innan pandemin är inte möjlig, nu väntar nya utmaningar. Digitala arbetsformer utvecklas och utmanar både individ och organisation till att arbeta på nya sätt för att möta invånarnas behov.

Region Örebro län strävar alltid efter att upplevas som en attraktiv arbetsgivare som ger medarbetaren möjlighet till goda arbetsvillkor, bra arbetsmiljö, möjligheter till kompetensutveckling samt att få vara delaktig och ha påverkansmöjlighet i vardagen, både som chef, medarbetare och i yrkesrollen. Utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för att stärka ett hållbart arbetsliv har intensifierats tillsammans med de fackliga organisationerna och kommer att fortsätta. Det fångar både organisatoriska såväl som chefs- och medarbetarperspektivet.

Arbetet med implementering av beslutad värdegrund har initierats och skapandet av den kultur och beteenden som

denna innebär. Ett material för ledningsgrupper har tagits fram och även material för dialog på arbetsplatserna.

För att uppnå målsättningen att vara en attraktiv arbetsgivare pågår ett ständigt utvecklingsarbete där strategier för kompetensförsörjning omsätts i en rad insatser. Det gäller också pågående förbättringar avseende hälsofrämjande, jämställda och jämlika arbetsplatser, chefers förutsättningar, villkorsfrågor och utveckling av det övergripande arbetsgivarvarumärket.

Den sammanfattande bedömningen är att effektmålet med indikatorerna har uppnåtts.

- **Indikator: Hållbart medarbetarengagemang, HME, ska öka i jämförelse med tidigare medarbetarenkät.**

Kommentar

Hållbart medarbetarengagemang (HME) är ett index med frågor inom delindexen motivation, ledarskap och styrning. Tre frågor inom varje delindex. Dessa områden påverkar förutsättningarna för medarbetarengagemanget. HME används för att utvärdera organisationens förmåga att skapa förutsättningar för engagemang, inte att ringa in nivån på engagemanget. Vid 2021 års mätning var det övergripande resultatet för Region Örebro län 77 och det är på samma nivå som vid föregående mätning år 2018. Alla tre delindexen ligger kvar på samma nivåer. Med en svarsfrekvens på 80 procent ger det ett gott underlag för en bild över medarbetarnas förutsättningar för engagemang.

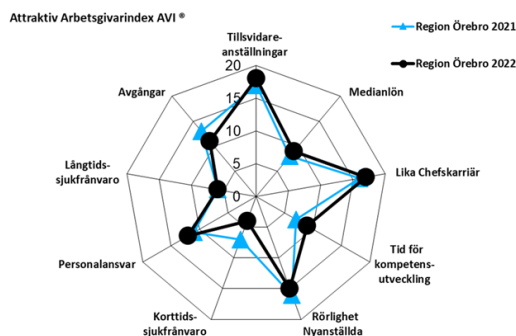
● **Indikator: AVI – Attraktiv arbetsgivarindex ska öka i jämförelse med föregående år.**

Kommentar

Region Örebro läns attraktiv arbetsgivarindex år 2022 är 101 och är på samma nivå som redovisades 2021.

AVI är ett sammanfattande index som grundar sig på 9 nyckeltal som Nyckeltalsinstitutet tillhandahåller:

- andel tillsvidareanställda
- medianlön per månad
- lika karriärmöjligheter
- utbildningstid/tid för kompetensutveckling
- rörlighet nyanställda
- korttidssjukfrånvaro
- antal anställda/chef, personalansvar
- långtidssjukfrånvaro
- andel som slutat/avgångar.

De nyckeltal som förbättrat poängen i jämförelse med förra året är andel tillsvidareanställda, medianlön, lika chefskarriär, tid för kompetensutveckling och antal anställda per chef/personalansvar. Även om tid för kompetensutveckling är ett av de nyckeltal som ökat finns ändå behov av att se över underlag för rapportering då detta bedöms vara missvisande lågt i utfallet. De nyckeltal som försämrats är rörlighet nyanställda, korttidssjukfrånvaro och andel som slutat/avgångar, medan långtidssjukfrånvaron ligger kvar på samma poäng. En ny parameter 2021 som inte fanns tidigare gör att det inte går att jämföra fullt ut med tidigare år. Den nya parametern är rörlighet nyanställda som visar andel nyanställda som är kvar i organisationen efter ett år.

Fortfarande har pandemin antagligen en påverkan på resultatet. Region Örebro läns resultat på de olika nyckeltalen följer i stort formen för branschen. Samtidigt som regionens resultat ligger på samma nivå som föregående år har medianen för branschen (regioner) minskat och ligger på 96. Värt att notera är att de flesta andra organisationer ännu inte hunnit skicka in sina uppgifter vilket gör att jämförelsen med andra inte är helt uppdaterad.

● **Indikator: Jämix – Jämställdhetsindex ska öka i jämförelse med föregående år.**

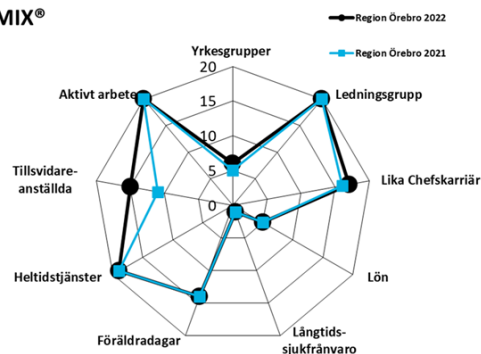
Kommentar

Region Örebro läns jämställdhetsindex år 2022 är 117 och högre än 2021 som redovisade 111. Resultatet ligger på samma nivå som branschmedianen (regioner). Värt att notera är att de flesta andra organisationer ännu inte hunnit skicka in sina uppgifter vilket gör att jämförelsen med andra inte är helt uppdaterad.

JÄMIX är ett sammanfattande jämställdhetsindex som grundar sig på 9 nyckeltal:

- andel jämställda yrkesgrupper (40-60 procent)
- ledningsgrupp
- lika chefskarriär
- lika lön/skillnad i lön
- skillnad i lång sjukfrånvaro
- skillnad i uttag av föräldradagar
- skillnad i sysselsättningsgrad (andel heltid)
- skillnad i andel tillsvidareanställda
- aktivt arbete.

JÄMIX®

Region Örebro läns resultat ligger på samma nivå som för branschen men nyckeltalen skiljer sig åt på några punkter. Två nyckeltal, andel jämställda yrkesgrupper och skillnad i andel tillsvidareanställda, är något högre för regionen än branschmedianen. Skillnad i andel tillsvidareanställda har ett lägre medianvärde än för branschen, detta nyckeltal var lägre än branschmedianen även föregående år. Den stora avvikelsen gäller skillnad i lång sjukfrånvaro. Region Örebro läns skillnad har förvisso minskat med 0,1 procentenhet, men branschmedianen var såväl lägre än regionens förra året och har även minskat mer (0,3 procentenhet). Sjukfrånvaro är komplext att analysera och har påverkan av strukturer och traditioner i samhället som inte arbetsgivare råder över. Det är dock angeläget att Region Örebro län som stor offentlig arbetsgivare att aktivt jobba för att minska skillnader mellan könen och bidra till en ökad jämställdhet.

Indikator: Frisktalet ska förbättras i jämförelse med föregående år.

Kommentar

Frisktalet redovisas på årsbasis och avser anställda med maximalt 5 sjukdagar eller maximalt 3 sjuktillfällen. Frisknärvaron och korttidsfrånvaron samvarierar delvis på så sätt att minskad korttidsfrånvaro i stor utsträckning påverkar frisknärvaron positivt och tvärtom.

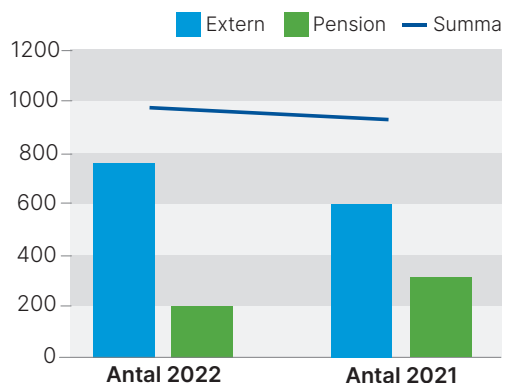
Region Örebro läns frisktal har minskat betydligt under år 2022, med drygt 10 procentenheter till 38,5 procent. Männen har en betydligt högre frisknärvaro (13,1 procentenheter högre). Nivån på frisktalet kan möjligen vara en spegling av att typiskt kvinnodominerade yrken och arbetsområden generellt har en högre sjukfrånvaro. Under år 2022 har männens frisknärvaro minskat mest med 10,8 procentenheter, vilket är nästan dubbelt så stor minskning som kvinnornas.

Effekterna av pandemin och rekommendationer om att stanna hemma vid symtom har medfört en högre sjukfrånvaro. Den minskade frisknärvaron visar på en utbredd sjukfrånvaro vilket speglar situationen i samhället i stort, men det är samtidigt viktigt att följa den fortsatta utvecklingen.

År 2022			År 2021		
Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
39,59 %	52,74 %	38,52 %	45,04 %	63,56 %	49,02 %

Indikator: Personalomsättning externt ska redovisas. Det ska minska i jämförelse med föregående år.

Kommentar

Avgångsorsak år 2022 för tillsvidareanställda:

Avgångsorsak	Anställningsfaktor	Antal
Extern	742,3	754
Pension	197,4	212
Summa	939,7	966

Från år 2020 analyseras antalet tillsvidareanställda beträffande personalrörligheten. Det rådande läget på arbetsmarknaden påverkar med stor sannolikhet personalomsättningen. Bestämmelser om förlängd pensionsålder i olika regelverk kan påverka pensionsavgångarna. Under år 2022 har antalet som lämnat Region Örebro län för arbete hos annan arbetsgivare – extern avgång – ökat med 154 personer medan antalet pensionsavgångar minskat med 104 sedan föregående år. Den totala avgången har ökat med 50 personer.

- Personalomsättningen externt för år 2022 redovisar 7,4 procent, en ökning med 1,4 procentenheter mot föregående år då den var 6 procent.
- Personalomsättningen totalt inklusive pensioner för år 2022 redovisar 9,4 procent, en ökning jämfört med år 2021 som redovisade 9,1 procent.

I föregående års redovisning noterades låga nivåer gällande avgångar och omsättning. En utredning har gjorts och sättet att ta fram underlag har ändrats. För jämförelse med årets uppgifter har även 2021 års uppgifter räknats om så jämförelser med uppgifter redovisade i föregående års redovisning stämmer inte.

Indikator: Resultat av avslutningssamtal ska redovisas systematiskt i temaområden.

Kommentar

Avgångsenkät lämnas till personer som slutar sin anställning och är ett komplement till de avgångssamtal som ska genomföras. Enkäten är inte ställd till den som avgår med pension.

Under år 2022 skickades 658 enkäter ut och 448 blev besvarade vilket ger en svarsfrekvensen om 68 procent.

Resultatet år 2022 visar att de främsta skälen till att man lämnar sin anställning är

- lön
- organisation/strukturen
- ledarskap
- psykosocial arbetsmiljö
- bostadsort

Det mest positiva i anställningen i Region Örebro län, av det som anges i enkäten, är

- arbetskamrater och kollegor
- arbetsuppgifter
- arbetstider.

70,4 procent lämnar för att fortsätta i samma yrke. 35 procent av de som lämnar kan rekommendera andra att söka jobb i Region Örebro län och 43,9 procent svarar "kanske".

Deras nya arbetsgivare är

- 18,2 procent en annan region
- 28,7 procent privat verksamhet
- 27,8 procent har kommuner som ny arbetsgivare.

Av de som svarat på enkäten kan 37,9 procent tänka sig att arbeta vid Region Örebro län igen.

◆ **Indikator: Region Örebro läns nya värdegrund ska integreras under kommande år.**

Kommentar

Arbete med kultur och beteende utefter beslutad värdegrund är ett långsiktigt arbete. Ett regiongemensamt material för ledningsgrupper är framtaget och klart att användas. Material för arbetsplatser finns i modulform där arbetet kan ske i etapper på till exempel en arbetsplatsträff. Dessa är stöd till det fortsatta arbetet på förvaltningarna. Metodstödet presenteras på intranätet och är åtkomligt för alla.

EFFEKT MÅL

● **10. Region Örebro län har en långsiktig stark och hållbar ekonomi samt uppnår en verksamhetsmässig och finansiell god hushållning.**

Kommentar

Fyra av sex indikatorer gällande ekonomin når upp till målet för 2022. Resultat i förhållande till skatter och generella bidrag har nått över målnivån för den gångna mandatperioden 2019–2022. Det långsiktiga målet för soliditet inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsåtaganden är noll år 2030. Trots året knappa försämring av soliditeten och de två kommande årens svagare soliditet förväntas det långsiktiga målet att fortsatt att uppnås

■ **Indikator: Soliditeten förbättras.**

Kommentar

Fullmäktige i Region Örebro län har i verksamhetsplan med budget för 2022 antagit riktlinje för god ekonomisk hushållning. I den anges att soliditeten senast 2030 ska uppgå till minst noll. Årets målsättning är att soliditeten ska förbättras. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner som tjänats in före 1998 uppgår vid årsskiftet till -6 procent, vilket är -1 procent lägre än vid utgången av 2021. Den försämrade soliditeten beror framförallt på minskat eget kapital till följd av årets resultat som är negativt samt förändrad redovisningsprincip gällande hyresavtal vilket har minskat det egna kapitalet med 100 miljoner kronor.

● **Indikator: Region Örebro län redovisar över mandatperioden 2019–2022 ett resultat som motsvarar minst 1,25 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.**

Kommentar

God ekonomisk hushållning, enligt fullmäktiges definition, innebär att balanskravsresultatet ska vara 1,25 procent av skatter och generella statsbidrag för mandatperioden 2019–2022. Årets balanskravsresultat uppgår till 300 miljoner kronor. Tillsammans med tidigare års utfall uppgår balanskravsresultatet till 3,6 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket innebär att målet har uppnåtts.

■ **Indikator: Styrelsen och nämnderna redovisar ett resultat i balans.**

Kommentar

Verksamheternas budgetavvikelse räknas samman till -298 miljoner kronor (föregående år -85 miljoner kronor). Utfallet varierar mellan nämnderna. Hälso- och sjukvårdsnämnden (-600 miljoner kronor), folktandvårdsnämnden (-20 miljoner kronor) och samhällsbyggnadsnämnden (-42 miljoner kronor) har negativa budgetavvikelser. Sammantaget innebär detta att målet inte uppnås för 2022.

● **Indikator: Klimatbelastningen från Region Örebro läns kapitalförvaltning är lägre än för jämförbara index.**

Kommentar

Kapitalförvaltningens klimatbelastning var 43 procent lägre än index. Klimatbelastningen mäts genom koldioxidintensitet vilket visar bolagens utsläpp av koldioxidekvivalenter per miljoner kronor intäkter. Pensionsmedelsportföljens koldioxidintensitet uppgår vid mätningen till 9,9 ton CO₂e, i jämförelse med index som uppgår till 17,4 ton CO₂e.

● **Indikator: Extern upplåning för finansiering av investeringar sker om möjligt genom gröna lån.**

Kommentar

Under året har extern nyupplåning skett om 72 miljoner kronor, vilket har finansierats med gröna lån. Totalt uppgår skuldportföljen till 1 962 miljoner kronor varav 1 693 miljoner kronor finansieras med gröna lån vilket motsvarar 86 procent. Indikatorn bedöms därmed som uppfylld.

● **Indikator: Betalningsberedskapen uppgår varje tillfälle till minst en månad.**

Kommentar

Enligt riktlinje för finansförvaltningen ska betalningsberedskapen uppgå till minst en månad. Under året har betalningsberedskapen inte understigit 30 dagar och har genomsnitt varit 55 dagar.

Region Örebro läns majoritets- ägda bolag

Den av regionfullmäktige beslutade bolagspolicyn redovisar hur kommunallagens regler för ägarstyrningen av bolagen ska tillämpas i Region Örebro län. Regionfullmäktige fattade under våren 2022 beslut om en reviderad bolagspolicy. I enlighet med bolagspolicy för Region Örebro läns bolag har regionfullmäktige fastställt årliga direktiv till de majoritetsägda bolagen som en del i beslutet om regionens budget och flerårsplan. Utöver bolagspolicyn är de viktigaste styrinstrumenten för bolagen ägardirektiv, bolagsordning och aktieägaravtal. Verksamheterna för Region Örebro läns hel- och delägda aktiebolag bedrivs utifrån uppgift i bokslut 2022 enligt bolagsordningar och ägardirektiv.

I samband med årsredovisningen har hel- och delägda bolag avlämnat en bolagsstyrningsrapport till Region Örebro län i syfte för att redogöra att bolagens verksamhet har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Som en del av ägarstyrningsprocessen har det under året hållits gemensamma möten med verkställande direktörerna från majoritetsägda bolag och bolagsledningen i Region Örebro läns förvaltnings AB (förvaltningsbolaget). VD i förvaltningsbolaget har även kontinuerliga uppföljningsmöten med VD och ordförande i majoritetsägda bolag. Därtill inbjuds VD och ordförande i hel- och delägda bolag att presentera bolagets verksamhet vid styrelsemöten i förvaltningsbolaget eller regionstyrelsens arbetsutskott. Samtliga ägaraktiviteter har dokumenterats i en årsplan.

Region Örebro läns förvaltnings AB

Förvaltningsbolaget ska under 2022 generera en utdelning på 12 miljoner kronor till ägaren. Resultatet för 2022 innebär att en utdelning på 10 miljoner kronor kommer att kunna lämnas till ägaren. Avvikelsen beror på det höjda ränteläget, vilket har medfört en högre ränta på lånen som förvaltningsbolaget har hos Region Örebro län.

Länsgården Fastigheter AB

Länsgården Fastigheter AB har för 2022 haft i uppdrag att fortsätta processen att se över vilka fastigheter som primärt inte ingår i vård- och omsorgsuppdraget i syfte att avyttra dessa. Under året beslutade regionfullmäktige att godkänna försäljning av fem fastigheter som uppfyllde kriterierna (Grillgården 2, 3, 17, 18 och 19). Försäljningen skedde genom att dotterbolaget Örebro Grillgården 3 AB avyttrades. Köpeskillingen uppgick till cirka 365 miljoner kronor och i samband med försäljningen amorterade Länsgården 300 miljoner kronor av externa lån.

Länsgården har även i uppdrag att under året fortsätta med byggnation av nya vård- och omsorgsboenden vid Nora vårdcentral och Skebäcks vårdcentral i Örebro. Projektet i Nora är fortsatt fördröjt då detaljplaneändringarna inte har beviljats. Byggstart har skett i Skebäck för en ny vårdcentral och ett nytt vård- och omsorgsboende med 100 lägenheter.

Bolagets ekonomiska resultat uppgår till 197 miljoner kronor i överskott till följd av avyttringen av dotterbolaget Örebro Grillgården 3 AB. Bolaget har lämnat koncernbidrag med 20 miljoner kronor till moderbolaget.

Länsteatern i Örebro AB

Länsteatern har inga specifika uppdrag för året förutom att följa bolagsordning och ägardirektiv.

Svealandstrafiken AB

Svealandstrafiken har uppdrag från ägarna (Region Örebro län och Region Västmanland) att i samband med ägardialoger redovisa aktiviteter och effekter utifrån målsättningarna nedan.

- Flera positiva stordriftsfördelar och synergier, med lägre kostnad som följd. De ekonomiska effekterna av dessa bedömdes per år till cirka 0-6 miljoner kronor för Region Örebro län och cirka 3-6 miljoner kronor för Region Västmanland.
- För Region Örebro län förväntades:
 - högre upplevd kundnöjdhet
 - bättre anställningsvillkor för busschaufförer
 - fortsatt högre andel anställda kvinnor i bolaget än branschen i övrigt.

Bolaget ska ha som inriktningsmål att nå ett resultat i verksamheten som medger avkastning på insatt kapital motsvarande 10 procent och ska eftersträva att vid varje tillfälle ha en soliditet på minst 15 procent.

Ägardialoger har hållits enligt plan under året där redovisning har skett av ovan målsättningar.

Svealandstrafiken ABs resultat efter finansiella poster uppgår för 2022 till 7,2 miljoner kronor och bolaget uppnår därmed inte avkastningskravet på 10,8 miljoner kronor. Högre bränslekostnader och räntekostnader har haft negativ påverkan på resultatet.

Godkännande av årsredo- visningen

Med hänvisning till innehållet i denna årsredovisning får regionstyrelsen föreslå regionfullmäktige att årsredovisningen för 2022 godkänns.

Örebro den 24 april 2023

För regionstyrelsen

Andreas Svahn
Regionstyrelsens ordförande

Rickard Simonsson
Regiondirektör

Revisions- berättelse

Vi, av fullmäktige valda revisorer i Region Örebro län, har granskat regionens styrelser och nämnders verksamhet och genom utsedda lekmannarevisor i den verksamhet som bedrivits i regionens företag under 2022. Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse, nämnder och beredningar ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse" och därtill fogad bilaga "De sakkunnigas rapporter i sammandrag".

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Region Örebro län i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Region Örebro län, med undantag för hälso- och sjukvårdsnämnden, folktandvårdsnämnden och samhällsbyggnadsnämnden, bedrivit verksamheten från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen till största delen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöter i dessa organ.

Vi tillstyrker att regionens årsredovisning för 2022 godkänns.

Örebro 2023-04-17

Sara Dicksen

Anders Larsson

Gunilla Carlsson

Annica Blomgren

Larz Lundberg

Lena Jansson

Sven Landh

Le-Roy Wentzel

Nils Gunnarsson

Signerat med digitala signaturer

Till revisionsberättelsen hör följande bilagor:

Revisorernas redogörelse, Revisorernas verksamhetsberättelse samt De sakkunnigas rapporter i sammandrag. Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Region Örebro Läns Förvaltningsbolag AB, Länsgården Fastigheter AB med dotterbolag, Örebro läns flygplats AB, Scantec AB, Länstrafiken AB, Svealandstrafiken AB, Länsteatern i Örebro AB och Länsmusike

Ordlista

Benämning	Förklaring
Anläggningstillgångar	Tillgångar som har anskaffats för stadigvarande bruk. Delas in immateriella, materiella och finansiella. I verksamheten förekommer främst materiella, såsom maskiner och inventarier. Kriterierna för att klassificeras som en materiell anläggningstillgång är: anskaffningsvärde över ett prisbasbelopp (48 300 kr år 2022) och en ekonomisk livslängd längre än tre år.
Anskaffningsvärde	Inköpspris inklusive eventuella kringkostnader för en anläggningstillgång. Anskaffningsvärdet skrivs av under fastställd avskrivningstid.
Avskrivningar	Avskrivningar varje månad fördelar kostnaden för en anläggningstillgång över den ekonomiska livslängden.
Balanskonto	Konto i Balansräkningen. Tillgångar (kontoklass 1). Skulder (kontoklass 2). Se Kontoplan.
Balanskrav	Balanskravet enligt kommunallagen innebär att intäkterna ska vara lika stora eller större än kostnaderna varje år och ett eventuellt negativt resultat ska återställas inom tre år.
Balanskravsresultat	Balanskravsresultatet innefattar resultat efter balanskravsjusteringar, samt eventuell reservering eller användning av medel till resultatutjämningsreserv.
Balansomslutning	Totalt kapital, summan av alla tillgångar respektive skulder.
Balansräkning	Sammanställning över tillgångar, skulder och eget kapital vid en viss tidpunkt, till exempel på bokslutsdagen.
Betalningsberedskap	Betalningsberedskapen definieras som medel på bankkonto, ej utnyttjad checkkredit, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften eller likvida tillgångar inklusive räntebärande tillgångar som kan omsättas inom fem dagar i relation till ett genomsnitt av totala utbetalningar per dag de senaste 12 månaderna. Betalningsberedskapen för Region Örebro län ska vid varje tillfälle uppgå till minst en månads betalningar.
Bokslut	Resultaträkningen avslutas mot balansräkningen och periodens resultat fastställs. Bokslut görs per 31 juli och 31 december.
Bruttonationalprodukten, BNP	Ett av de viktigaste samhällsekonomiska måtten. BNP beskriver storleken på Sveriges ekonomi genom att mäta värdet av varor och tjänster.
Delårsrapport	Alla regioner ska upprätta en delårsrapport minst en gång under räkenskapsåret för verksamheten och ekonomin. Delårsrapporten innehåller resultaträkning, balansräkning, driftredovisning, kassaflödesanalys med mera. Upprättandet av delårsrapporten styrs av lagregler och rekommendationer.
Effektmål	Effektmålen ska visa vilken effekt som Region Örebro läns verksamheter, huvudprocesser och interna processer med mera, förväntas bidra med till nytta för invånarna och samhället. Effektmålen är långsiktiga, en mandatperiod eller längre. Kopplat till effektmålen finns indikatorer som ger möjlighet att bedöma graden av måluppfyllelse. Till effektmålen kan det också finnas strategier som ska beskriva ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt för hur effektmålen ska uppnås.
Ekonomi	Hushållning med begränsade resurser.
Ekonomi i balans	Se balanskrav.
Ekonomisk livslängd	Den tid en anskaffad resurs har ett ekonomiskt värde. Tre års ekonomisk livslängd krävs för att en anskaffning ska betraktas som en anläggningstillgång.
Finansiella intäkter/-kostnader	Till finansiella intäkter hör exempelvis utdelningar på aktier, räntintäkter och vinst vid försäljning av värdepapper. Kostnader är räntekostnader och förlust vid försäljning av värdepapper. Finansiella intäkter och kostnader är en post i regionens resultaträkning.

Förvaltning	Ett begrepp i konteringen för varje styrelse/nämnds verksamhet.
Generationsprincipen	Definieras som att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar.
God ekonomisk hushållning	I god ekonomisk hushållning inryms generationsprincipen (ovan) och även regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Praxis för regionsektorn är att ha 2 procent kvar av skatter och statsbidrag i slutet av året, det vill säga att resultatet ska vara minst 2 procent av skatter och statsbidrag.
Inbetalning	Pengar betalas in.
Indikator	Kopplade till effektmålen, är mätbara och ger möjlighet att bedöma graden av måluppfyllelse. Beskriver tillståndet/utveckling för effektmålet och kan vara kvalitativt eller kvantitativt.
Ingående balans	Saldo på ett konto i balansräkningen vid en periods början. Balansräkningens ingående balanser förs över från föregående år. Jämför Resultaträkningen som alltid är tom vid årets början.
Inkomst	Ersättning för utförda prestationer.
Intern kontroll	Att verksamheten följer de styrande dokument som Region Örebro län har beslutat samt lagar, förordningar, föreskrifter och avtal som gäller för verksamheten. Att redovisningen och uppföljningen av verksamheten och ekonomin är rättvisande och ändamålsenlig. Att informationssäkerheten är tillgodosedd utifrån kraven på konfidentialitet, riktighet, tillgänglighet och spårbarhet.
Internkontrollplan (IK-plan)	IK-planen ingår i respektive nämnds verksamhetsplan. IK-planen omfattar väsentliga risker utifrån nämndens ansvarsområde och åtgärder för att hantera dessa risker.
Internränta	Räntesats som används vid beräkning av ränta på investeringar. Räntesatsen fastställs årsvis enligt rekommendation av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).
Intern styrning	Att verksamheten fullgör sina föreskrivna uppgifter och uppnår beslutade mål och uppdrag. Att verksamheten bedrivs inom tilldelade ekonomiska ramar.
Intern styrning och kontroll (ISK)	Intern styrning och kontroll (ISK) är en process som regionstyrelsen, nämnderna och verksamhetsledningarna har för att tillsammans upprätthålla en effektiv ledning och styrning av verksamheten. Processen ska säkerställa en ändamålsenlig och lagenlig verksamhet, det vill säga att verksamheten bedrivs i enlighet med de krav som ställs på verksamheten.
Intäkt	Periodiserad inkomst. Värdet av periodens utförda prestationer.
ISK-bedömning	Den interna kontrollen ska vara tillräcklig enligt Kommunallagen (KL) 6 kap. 6 §. Med tillräcklig menas att processen för den intern styrning och kontroll ska vara ändamålsenligt utformad efter verksamhetens förutsättningar, art och omfattning. Nämnderna ansvarar för att verksamheten inom sina ansvarsområden bedrivs i enlighet med kraven samt att verksamheten inom sina ansvarsområden upprätthåller en tillräcklig intern styrning och kontroll. Vid uppföljningen av helår ska förvaltningar och nämnder göra en bedömning (ISK-bedömning) om den interna styrningen och kontrollen har varit tillräcklig. Regionstyrelsen gör sedan utifrån sin uppsiktsplikt en samlad bedömning i årsredovisningen.
Justerat balanskravsresultat	I balanskravsresultatet ingår både jämförelsestörande poster samt eventuell reservering till resultatutjämningsreserv. Det justerade balanskravsresultatet är rensat för dessa poster. Se avsnitt Balanskravsutredning, samt begreppet Balanskrav.
Kostnad	Periodiserad utgift. Värdet av periodens förbrukade resurser.

Kundfordringar	Finns på balansräkningens tillgångssida. Fakturerade belopp för utfört arbete som ännu inte betalats av kund. 30 dagars kredittid lämnas som regel. Jämför Leverantörsskuld.
Kvalitet och utveckling	Region Örebro läns kvalitets- och utvecklingsarbete – fem övergripande strategier. 1. Region Örebro län skapar värde tillsammans med dem vi finns till för. 2. Region Örebro län leder för hållbarhet. 3. Region Örebro län involverar och motiverar medarbetare. 4. Region Örebro län utvecklar värdeskapande processer. 5. Region Örebro län förbättrar verksamheten och skapar innovationer.
Leverantörsskulder	Finns på balansräkningens skuldsida. Fakturor som har erhållits men ännu inte har betalats utgör leverantörsskulder. 30 dagars kredittid ska avtalas. Jämför Kundfordringar.
Nettoinvesteringar	Bruttoinvesteringar med avdrag för de investeringsbelopp som finansierats med offentliga bidrag.
Nettokostnad	Verksamhetens intäkter minus verksamhetens kostnader.
Nettokostnadsutveckling	Skilnaden i nettokostnaderna mäts mellan två olika perioder och visas i procent. I regionsektorn mäts nettokostnadsutvecklingen månadsvis, där man jämför nettokostnaderna för den innevarande perioden med samma period föregående år. Ett sätt att bedöma om nettokostnadsutvecklingen är för hög är att sätta den i relation till något. Till exempel kan man jämföra den med utvecklingstakten för skatter och statsbidrag, det vill säga den intäkt som ska täcka nettokostnaderna om man ska ha en ekonomi i balans. Ett annat sätt att bedöma nettokostnadsutvecklingstakten är att jämföra den med den rådande inflationen.
Omslutning	Med balansräkningens omslutning avses totalsumma Tillgångar, vilket är samma som totalsumma Eget kapital och Skulder.
Omsättning	Summa intäkter i resultaträkningen. För Region Örebro län brukar omsättningen definieras som samtliga intäkter, det vill säga verksamhetens intäkter, skatter och generella bidrag samt finansiella intäkter. Jämför Omslutning.
Omsättningstillgång	Tillgångar som avses omsättas inom ett år, till exempel Kundfordringar, Kassa och Bank. Jämför Anläggningstillgång.
Periodisering	Inkomster och utgifter periodiseras för att fastställa periodens intäkter och kostnader, det vill säga resurstilldelning/-förbrukning under perioden.
Perspektiv	Regionfullmäktiges verksamhetsplan är på övergripande nivå utifrån invånar- och samhällsperspektiv. Verksamhetsplanen innehåller en struktur med perspektiv som är särskilt viktiga för att styra mot visionen – perspektiven invånare och samhälle, process och resurs.
Resultat	Intäkter minus kostnader. Resultatet blir ett överskott (+) eller underskott (-).
Resultaträkning	Sammanställning av periodens intäkter och kostnader. Skillnaden mellan intäkter och kostnader utgör periodens resultat.
Resultatutjämningsreserv	Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas i balanskravsutredningen för att jämna ut intäkter över en konjunkturcykel. Följande riktlinjer för resultatutjämningsreserv gäller för Region Örebro län: Reservering till resultatutjämningsreserven får göras med ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsutredning som övertiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning om det egna kapitalet är positivt. Om det egna kapitalet är negativt, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser, ska gränsen för när reservering får ske i stället uppgå till 2 procent.

Rullande 12 (-månader)	Att visa omsättning, nettokostnadsutveckling eller andra resultat som ett årsresultat till och med den senaste månaden. Istället för att löpande bara visa förra månadens omsättning och en gång om året visa ett helårsresultat, så kan man med ”rullande 12” få ett nytt årsresultat varje månad.
Rättvisande resultat	Periodens intäkter och kostnader är fastställda (genom periodisering) och redovisade inom den ansvarsenhet där verksamheten bedrivits.
Semesterlöneskuld	Värdet av personalens sparade semesterdagar bokförs i balansräkningen. Skulden räknas om månadsvis. Semesterlöneskuldens förändring bokförs i resultaträkningen som förändring semesterlöneskuld.
Självfinansieringsgrad	Kassaflöde från den löpande verksamheten (återfinns i kassaflödesanalysen) dividerat med nettoinvesteringar.
Skulder	Balansräkningens kreditsida. Exempel på skulder är leverantörsskulder, avsättning till pensioner och semesterlöneskuld.
Skuld för övertid, jour och beredskap	Värdet av personalens intjänade, ej utbetalda ersättning för övertid, jour och beredskap bokförs i balansräkningen. Skulden räknas om månadsvis och förändringen bokförs i resultaträkningen.
Soliditet	Soliditeten anger hur mycket av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto starkare är den långsiktiga finansiella handlingsberedskapen. Eget kapital dividerat med totalt kapital.
Strategi	Strategier beskriver ett långsiktigt övergripande tillvägagångssätt, arbetsmetoder och arbetsprocesser, för hur effektmålen ska uppnås.
Tillgångar	Ena sidan av balansräkningen. Den delas upp i Anläggningstillgångar (till exempel byggnader, maskiner, inventarier) och Omsättningstillgångar (till exempel kundfordringar, kassa och bank).
Utbetalning	Pengar betalas ut.
Utfall	Ackumulerade saldon på konton i resultatrapporter. Jämförs ofta med budget eller föregående periods utfall.
Utgift	Resursanskaffning, till exempel materialinköp och löner.
Utgående balans	Saldo på ett konto i balansräkningen vid periodskifte. Utgående balans förs alltid över till nästa period. Jämför Ingående balans.
Utgående moms	Region Örebro län bedriver huvudsakligen verksamhet som inte är momspliktig (som hälso- och sjukvård), men är momsregistrerat och debiterar utgående moms vid försäljning av vissa varor och tjänster. Debiterad utgående moms bokförs på balansräkningens skuldsida och betalas in till skatteverket i samband med skattedeklarationen varje månad.
Verksamhetsplan	Regionfullmäktiges beslut om verksamheten kommande år samt budget och investeringar. Varje nämnd/styrelse och förvaltning upprättar i sin tur egna verksamhetsplaner utifrån fullmäktiges plan.
Årsredovisning	Alla regioner ska för varje räkenskapsår upprätta en årsredovisning innehållande resultaträkning, balansräkning, driftredovisning, kassaflödesanalys med mera. Upprättandet av årsredovisningen styrs av lagregler och rekommendationer.
Över-/underskott	Skillnaden mellan intäkter och kostnader som redovisas i resultaträkningen. I privata företag kallas detta vinst (överskott) eller förlust (underskott).

Fotografer:

Omslag, Håkan Risberg

Sid 27, Håkan Risberg

Sid 29, Maria Bergman vänster, Pavel Koubek

- Icon Photography höger och nederst.

Sid 30, Terése Classon Sundh överst, Pavel Koubek

- Icon Photography vänster, Oleksii Liskoni - Mostphotos höger.

Sid 33, Håkan Risberg vänster och nederst, Wavebreakmedia

- Mostphotos höger.

Sid 35, Maria bergman överst, Pavel Koubek och Kicki Nilsson

- Icon Photography nederst.

Sid 37, Alexander von Sydow vänster, Maria Bergman höger,

Terése Classon Sundh nederst.

Produktion: Region Örebro län, mars 2023

Layout: Erika Holm

Tryckeri: Tryckservice

Papper omslag: Munken polar 240g

Papper inlaga: Munken polar 130g

Region Örebro län

Postadress Region Örebro län, Box 1613, 701 16 Örebro **E-post** regionen@regionorebrolan.se

Besöksadress Eklundavägen 2, Örebro **Tel** 019-602 10 00

www.regionorebrolan.se